

◆ معرفی پژوهشکده‌ی آمار

- ۱ پیش‌گفتار
- ۳ اهداف، وظایف و نیروی انسانی
- ۹ معاونت پژوهشی پژوهشکده‌ی آمار

◆ فعالیت‌های گروه‌های پژوهشی و آموزشی

- ۱۳ طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی
- طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی گروه پژوهشی طرح‌های فنی و روش‌های آماری
- ۲۱ طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی
- ۲۹ طرح‌های پژوهشی بین‌المللی
- ۳۷ عملکرد خدمات آموزشی پژوهشکده‌ی آمار در سال ۱۳۹۹
- ۴۵

◆ انتشارات، کتابخانه، مجله‌ها

- ۵۹ سمینارها، نشست‌های تخصصی و سخنرانی‌های علمی
- ۷۵ مشارکت در رویدادهای علمی و همکاری با مجامع علمی
- ۸۰ شورای راهبری آموزش و پژوهش نظام آماری کشور
- ۸۵ گروه امور مالی و اداری پژوهشکده‌ی آمار
- ۸۹ گروه امور مجله و انتشارات پژوهشکده‌ی آمار
- ۱۰۱ فعالیت‌های کتابخانه، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی

پژوهشکده‌ی آمار

تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر، خیابان سرتیپ فکوری،
شماره‌ی ۱۴۵.
کد پستی: ۱۴۱۳۷۱۷۹۱۱
تلفن: ۳-۴۴۰-۸۸۶۳۰
رایانشانی: info@srtc.ac.ir
وب‌گاه: www.srtc.ac.ir

◆ طراحی و صفحه‌آرایی:

طاهره امینی

◆ طرح جلد:

ساناز مهندسی

پیش‌گفتار

پژوهشکده‌ی آمار به‌عنوان بازوی پژوهشی مرکز آمار و نظام آماری کشور از سال ۱۳۷۸ تا کنون تمام توان خود را برای ارتقای کمیت و کیفیت این دانش در طی این سال‌ها به کار بسته است. این مجموعه با توجه به خلأهای جدی موجود در حوزه‌ی آموزش کارکنان شاغل در واحدهای تولیدکننده و فعالان حوزه‌ی آمار رسمی فعالیت‌های گسترده‌ای را هم برای آموزش‌های کوتاه‌مدت حوزه‌ی آمار رسمی انجام می‌دهد. پژوهشکده‌ی آمار خود را مأمور در رفع نیازهای پژوهشی و آموزشی نظام آماری کشور و تولید و گسترش مستمر دانش در این حوزه می‌داند.

اگرچه در طی این سال‌ها پژوهشکده‌ی آمار با چالش‌هایی رو به رو بوده است اما همکاران متعهد و پرتلاش پژوهشکده‌ی آمار به‌صورت شبانه‌روزی، تمام همت خود را برای ارتقای سطح کیفی فعالیت‌های این مجموعه با اجرای طرح‌های پژوهشی در چارچوب نیازهای نظام آماری کشور، برگزاری دوره‌های آموزشی، حمایت از انتشار کتاب و مقالات پژوهشی صرف کرده‌اند. بر این اساس، در

سال ۱۴۰۰، ۱۸ طرح پژوهشی داخلی و ۶ طرح پژوهشی بین‌المللی آغاز یا به اتمام رسیده است. همچنین، برگزاری ۱۲ کارگاه و ۱۸ دوره‌ی آموزشی؛ ۱۶ نشست تخصصی و وینار با همکاری نهادها و مؤسسات علمی؛ چاپ و ارائه‌ی ۱۴ مقاله‌ی علمی در مجلات و کنفرانس‌های داخلی و خارجی، انتشار ۲۴ مقاله در دو شماره از نشریه‌ی علمی «مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران» و نیز انتشار ۱۲ مقاله در یک شماره از نشریه‌ی علمی «مجله‌ی بررسی‌های آماری رسمی ایران»، انتشار یک نسخه کتاب و همچنین انتشار ۵ گزارش تحلیلی را می‌توان

به‌عنوان بخشی از مجموعه فعالیت‌های این پژوهشکده، در سال مذکور، نام برد. این مجموعه با انعقاد ۴ تفاهم‌نامه و قرارداد همکاری، مشارکت و همکاری در برگزاری همایش‌ها، وبینارها و میزگردهای تخصصی با سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در سال ۱۴۰۰ فعالیت‌های خود را دنبال نمود. لازم است در اینجا از اعضای هیئت علمی، کارشناسان و کارکنان پژوهشکده و همه‌ی کسانی که به نحوی در تحقق برنامه‌های سال ۱۴۰۰ کوشا بوده‌اند کمال تشکر را داشته باشیم. این پژوهشکده در نظر دارد در سال جاری نیز ضمن

ادامه‌ی فعالیت‌ها و برنامه‌های سال‌های گذشته در راستای برنامه‌ها و فعالیت‌های مرکز آمار ایران و نظام آماری کشور و به ویژه در همین راستا برگزاری کارگاه آموزشی با همکاری سازمان‌های بین‌المللی در زمینه‌ی سرشماری ثبتی‌مبنا و سایر فعالیت‌های مرتبط با این اقدام مهم برنامه‌ریزی شده است. لذا امیدوار هستیم در حوزه‌ی وظایف بتوانیم با گام‌های استوار در جهت تحقق اهداف و برنامه‌های تعیین‌شده و اعتلای جایگاه پژوهشکده در نظام علمی و پژوهشی کشور موفق باشیم.

دکتر اشکان شباک
رئیس پژوهشکده‌ی آمار

اهداف، وظایف و ارکان

پژوهشکده‌ی آمار با کسب مجوز از شورای گسترش آموزش عالی و به‌منظور پاسخ‌گویی به نیازهای پژوهشی نظام آماری در حوزه‌ی آمار و اطلاعات در سال ۱۳۸۷ تأسیس شد. اهداف کلی از تشکیل پژوهشکده‌ی آمار را می‌توان به شرح ذیل اعلام کرد:

در ادامه، و با توجه به خلأهای جدی موجود در حوزه‌ی آموزش کارکنان شاغل در واحدهای تولیدکننده آمار و فعالان حوزه‌ی آمار رسمی، پژوهشکده‌ی آمار با کسب مجوزهای لازم فعالیت‌های گسترده‌ای را برای ارائه‌ی آموزش‌های کوتاه‌مدت حوزه‌ی آمار رسمی آغاز نمود.

در سال ۱۳۹۸، کارگروه تدوین چشم‌انداز و مأموریت پژوهشکده‌ی آمار ضمن بررسی فعالیت‌های گذشته و اجرای مطالعات لازم برای آغاز تدوین برنامه‌ی استراتژیک این پژوهشکده، چشم‌انداز ذیل را به هیئت رئیسه پیشنهاد نمود.

چشم‌انداز:

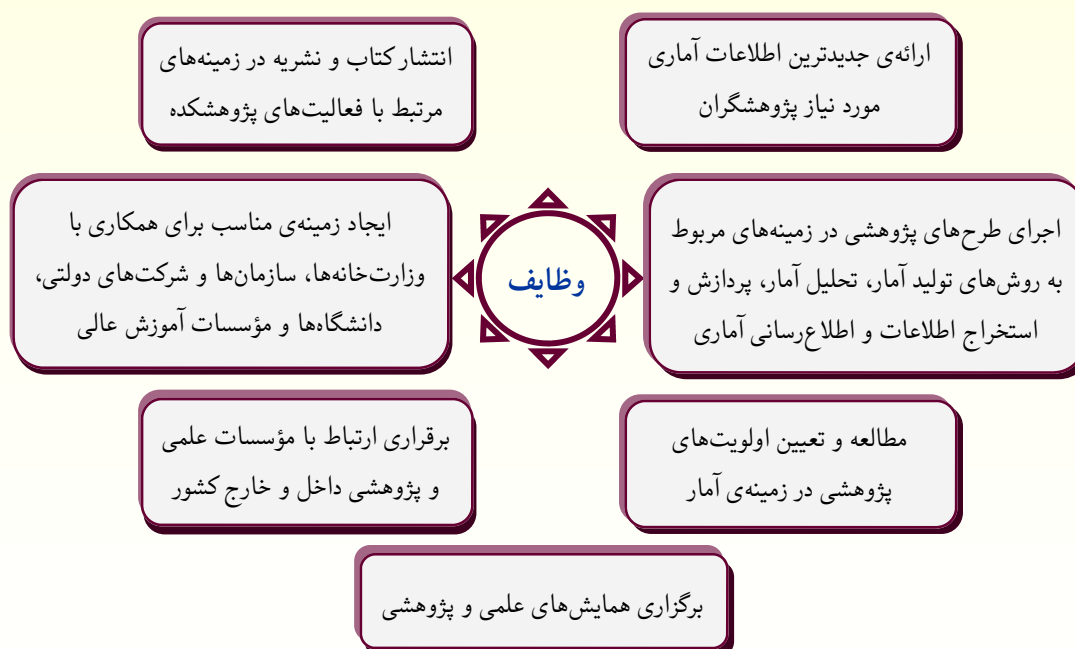
ما مهم‌ترین پشتیبان علمی نظام آماری ایران با جایگاه برتر پژوهش و آموزش آمار رسمی در آسیا هستیم.

مأموریت:

پژوهشکده‌ی آمار مأموریت خود را رفع نیازهای پژوهشی و آموزشی نظام آماری ایران و تولید و گسترش مستمر دانش در حوزه آمار می‌داند.

با تصویب هیئت رئیسه‌ی پژوهشکده‌ی آمار، این چشم‌انداز و مأموریت مبنای تدوین برنامه‌ی استراتژیک پژوهشکده خواهد بود.

پژوهشکده برای دستیابی به اهداف خود **وظایف** مهمی بر عهده دارد که در زیر به آن اشاره می‌شود.

سیاست‌ها و جهت‌گیری‌های کلی پژوهشکده برگرفته از تصمیمات و مصوبات **ارکان** پژوهشکده است. ارکان پژوهشکده‌ی آمار عبارت‌اند از:

هیئت امنای پژوهشکده و شورای پژوهش، که در ادامه به اختصار به عملکرد آن‌ها می‌پردازیم.

هیئت امنای بالاترین رکن تصمیم‌گیری پژوهشکده است. هیئت امنای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه‌ی کشور به‌عنوان رئیس هیئت امنای، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده‌ی تام‌الاختیار او، رئیس مرکز آمار ایران، رئیس پژوهشکده به‌عنوان دبیر هیئت امنای و سه تا پنج تن از شخصیت‌های علمی و فرهنگی کشور است. از جمله وظایف و اختیارات هیئت امنای، تصویب سازمان اداری پژوهشکده بر اساس ضوابط و مقررات مربوط، بررسی و تصویب بودجه‌ی پژوهشکده که از طرف رئیس پژوهشکده پیشنهاد می‌شود، تصویب حساب‌ها و ترازنامه‌ی سالانه‌ی پژوهشکده، تصویب نحوه‌ی وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، تعیین حسابرس و خزانه‌دار برای پژوهشکده، پیشنهاد آیین‌نامه‌ی مالی و معاملاتی پژوهشکده در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تصویب، تعیین خط مشی علمی و حدود فعالیت‌های پژوهشکده و ارائه‌ی آن به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تصویب نهایی و بررسی گزارش عملکرد سالانه‌ی پژوهشکده است که اجرای این وظایف با کمک

کمیسیون دائمی هیئت امنای به‌عنوان بازوی اجرایی آن صورت می‌گیرد. کمیسیون دائمی هیئت امنای به‌عنوان بازرس اجرایی هیئت امنای مسئول بررسی اولیه‌ی گزارش‌های رئیس پژوهشکده و دستور جلسات هیئت امنای است.

در سال ۱۴۰۰، کمیسیون دائمی و هیئت امنای پژوهشکده‌ی آمار با تشکیل یک جلسه ضمن بررسی فعالیت‌های پژوهشکده‌ی آمار با اعلام حمایت از جهت‌گیری‌های مربوط به دو حوزه‌ی پژوهش و آموزش، مواردی را مورد تأیید قرار دادند.

رئیس پژوهشکده: رکن دیگر از مجموعه ارکان پژوهشکده‌ی آمار، رئیس است، که نماینده‌ی قانونی پژوهشکده در مراجع حقیقی و حقوقی است، از بین اعضای هیئت علمی، توسط رئیس مرکز آمار ایران معرفی و پس از تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با حکم رئیس مرکز آمار ایران منصوب می‌شود. رئیس پژوهشکده دارای وظایف و اختیاراتی از جمله اداره و هدایت امور پژوهشکده و نظارت بر حسن اجرای همه‌ی فعالیت‌های آن، اخذ اولویت‌های پژوهشی در زمینه‌ی آمار کاربردی از مراجع ذی‌صلاح به‌منظور اجرای طرح‌های پژوهشی و ارائه‌ی آن به شورای پژوهشی، پیشنهاد تشکیلات پژوهشکده به هیئت امنای برای تصویب، صدور احکام مدیران پژوهشکده بر اساس تشکیلات مصوب، امضای قراردادها و اسناد مالی و اداری، تنظیم و پیشنهاد بودجه‌ی سالانه و تفصیلی به

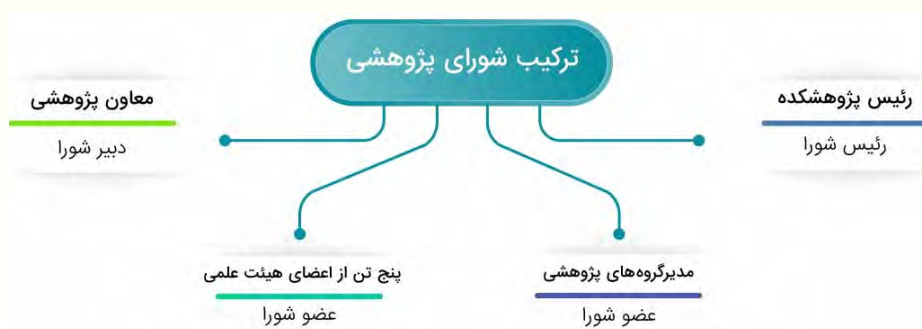

هیئت امنا برای تصویب، تنظیم و پیشنهاد برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت پژوهشکده به هیئت امنا، ارسال صورت‌جلسه‌های هیئت امنای پژوهشکده به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز آمار ایران و ارائه گزارش عملکرد سالانه پژوهشکده به هیئت امنا، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز آمار ایران است.

شورای پژوهشی به‌عنوان یکی دیگر از ارکان پژوهشکده جهت‌گیری‌های پژوهشی را در راستای اهداف پژوهشکده و در قالب طرح‌های پژوهشی ترسیم می‌نماید. تصویب طرح‌ها و برنامه‌های پژوهشی، نظارت بر کیفیت و حسن اجرای طرح‌های پژوهشی، نظارت بر انتشار کتاب‌ها و نشریه‌های پژوهشی، بررسی نیازهای تجهیزاتی، انتشاراتی و پژوهشی، تعیین خط‌مشی پژوهشکده برای ارتباط علمی با سایر مراکز آموزشی-پژوهشی در محدوده‌ی ضوابط و مقررات کشور و ارزیابی نتایج فعالیت‌های پژوهشی در طول یک‌سال از جمله وظایف و اختیارات این شورا است. در سال ۱۴۰۰، دو جلسه‌ی شورای پژوهشی در پژوهشکده به‌منظور بررسی و تصویب آیین‌نامه‌هایی از قبیل (بررسی مجدد آیین‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌های

کمیته‌ی منتخب

کمیته‌ی منتخب متشکل از رئیس پژوهشکده، معاون پژوهشی پژوهشکده، سه تن از اعضای هیئت علمی متخصص در رشته و گرایش تخصصی فرد متقاضی به پیشنهاد مدیر گروه ذیربط و تأیید رئیس پژوهشکده است که بررسی نهایی تبدیل وضعیت و درخواست ارتقای پایه‌ی اعضای هیئت علمی را به عهده خواهد داشت. به‌همین منظور پژوهشکده‌ی آمار برای بررسی پرونده علمی و پژوهشی همکاران هیئت علمی در سال ۱۴۰۰ اقدام به برگزاری یک جلسه کمیته‌ی منتخب کرده است.

سیاست‌های کلی و جهت‌گیری‌های اساسی

- ◀ همکاری با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی در راستای گسترش آمار رسمی؛
- ◀ همکاری با سازمان‌ها و انجمن‌های داخلی و بین‌المللی فعال در زمینه‌ی آمار، اقتصاد و جمعیت؛
- ◀ توسعه‌ی همکاری با نهادهای بین‌المللی حوزه‌ی آمار رسمی از طریق:
 - برگزاری دوره‌های بین‌المللی
 - تبادل تجربیات با سایر کشورها
 - اعزام یا میزبانی از گروه‌های مطالعاتی.
- ◀ ظرفیت‌سازی در نظام آماری کشور از طریق توسعه‌ی دوره‌های آموزشی و استفاده از مشاورین بین‌المللی؛
- ◀ تأمین نیازهای پژوهشی نظام آماری از طریق اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک با مرکز آمار ایران و سایر دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها؛
- ◀ تقویت بنیه‌ی مالی پژوهشکده؛
- ◀ توسعه‌ی فعالیت‌های مربوط به طراحی نظام جامع آماری برای دستگاه‌ها؛
- ◀ توسعه‌ی فعالیت‌های مربوط به طراحی طرح‌های ملی و محاسبه‌ی حساب‌های اقماری؛
- ◀ توسعه‌ی آمارهای ثبتي و اجرای سرشماری ثبتي مبنای؛
- ◀ توسعه‌ی ظرفیت‌های آماری دستگاه‌های اجرایی و تولیدکنندگان آمار در استان‌ها.

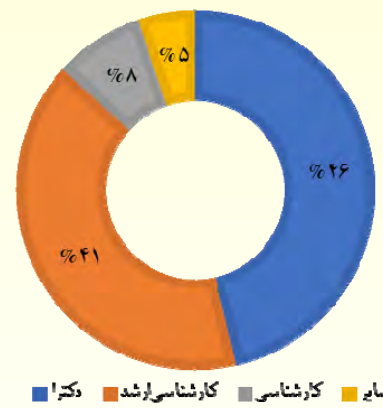

نیروی انسانی

در سال ۱۴۰۰، تعداد ۱۳۶ نفر با پژوهشکده‌ی آمار همکاری داشته‌اند که از این تعداد، ۳۵ نفر کارکنان شاغل در پژوهشکده و ۱۰۱ نفر دیگر را پژوهش‌گران خارج از آن تشکیل می‌دهند. نمودارهای زیر نوع همکاری آنان را به تفکیک مدرک تحصیلی نشان می‌دهند.

وضع سواد کارکنان پژوهشکده‌ی آمار به تفکیک مدرک تحصیلی
وضع کارکنان پژوهشکده‌ی آمار به تفکیک حضور در داخل و خارج از پژوهشکده‌ی آمار

کارکنان شاغل در پژوهشکده‌ی آمار ■ کارکنان شاغل در خارج از پژوهشکده‌ی آمار ■

معاونت پژوهشی پژوهشکده‌ی آمار

معاونت پژوهشی به‌عنوان یکی از ارکان پژوهشکده‌ی آمار متولی فرهنگ‌سازی، ظرفیت‌سازی، توسعه قابلیت‌ها، شبکه‌سازی و تولید ایده در حوزه پژوهش است. این معاونت در اجرای اهداف و مأموریت‌های پژوهشی و امور راهبردی پژوهشکده، وظیفه برنامه‌ریزی و پشتیبانی علمی و فنی امور پژوهشی پژوهشکده را برعهده دارد و به دنبال آن است که با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به‌ویژه اعضای هیئت علمی و پژوهشگران پژوهشکده زمینه بسط پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در حوزه‌های مختلف آماری از جمله آمار رسمی کشور را پیگیری نماید.

فعالیت‌های این معاونت از طریق سه گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی، طرح‌های فنی و روش‌های آماری و پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی انجام می‌شود.

اهم وظایف این معاونت به شرح زیر است:

- ♦ اداره و نظارت بر حسن اجرای تمام امور پژوهشی پژوهشکده‌ی آمار مطابق با مصوبات، مقررات و آئین‌نامه‌های مربوطه؛
- ♦ اولویت‌بخشی به نوآوری در حوزه‌ی پژوهش‌های کاربردی مورد نیاز حوزه‌ی آمار رسمی کشور؛
- ♦ توسعه، تقویت و هدایت طرح‌های پژوهشی مصوب با اولویت پژوهش‌های کاربردی هدفمند و مبتنی بر برنامه راهبردی پژوهشکده‌ی آمار؛
- ♦ کنترل و نظارت بر فرآیندهای پژوهشی مؤسسه بر اساس تقویم تعیین‌شده در طرح‌نامه پروژه‌های مصوب پژوهشی و تحقیقاتی؛
- ♦ ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی و ارزیابی عملکرد پژوهشی سالانه پژوهشکده به‌منظور ارائه به رئیس پژوهشکده‌ی آمار؛
- ♦ ایجاد ارتباط لازم با مؤسسات پژوهشی و آموزشی داخلی و خارجی به منظور همکاری در امور پژوهشی و مبادله خدمات علمی؛

- ◆ همکاری در ارائه خدمات علمی، فرهنگی و اجتماعی، برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی و همایش‌ها، و اجرای کلیه امور قراردادهای تحقیقاتی و خدماتی بین پژوهشکده و سایر مؤسسات داخلی و بین‌المللی؛
 - ◆ برنامه‌ریزی جهت استفاده اعضای هیئت علمی از فرصت‌های مطالعاتی داخل و خارج از کشور برابر ضوابط؛
 - ◆ همکاری در تهیه برنامه راهبردی پژوهشکده و ارائه اهداف و تعیین اولویت‌های پژوهشی در قالب برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت؛
 - ◆ شناسایی و تعریف موضوعات و برنامه‌های علمی- پژوهشی مشترک در قالب هسته‌های پژوهشی و سایر همکاری‌های پژوهشی، و برنامه‌ریزی به‌منظور تأمین امکانات و تخصیص اعتبار لازم برای تعامل علمی- پژوهشی؛
 - ◆ کنترل، نظارت و هدایت فعالیت حمایت از پایان‌نامه‌ها و نحوه مشارکت اعضای هیئت علمی در راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه‌ها؛
 - ◆ انجام تمام اقدامات لازم به‌منظور برگزاری شورای تخصصی و پژوهشی (بر اساس آیین نامه داخلی مصوب).
- در سال ۱۴۰۰ آقایان دکتر اسعد اله‌رضایی و دکتر مجتبی گنجعلی به ترتیب به عنوان معاون پژوهشی پژوهشکده‌ی آمار فعالیت داشته و وظایف محول شده را به همراه دو تن از کارشناسان پژوهشکده‌ی آمار به انجام رسانده‌اند.

معرفی همکاران معاونت پژوهشی

آقای مجتبی گنجعلی،
دکترای آمار و سرپرست
معاونت پژوهشی
پژوهشکده‌ی آمار
خرداد تا اسفند ۱۴۰۰

آقای اسعد ال‌رضایی،
دکترای اقتصاد و سرپرست
معاونت پژوهشی
پژوهشکده‌ی آمار
فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۰

آقای حسن نصیرپور، کارشناسی
روابط عمومی، مسؤل دفتر
معاونت پژوهشی؛

آقای سید حسین طباطبایی،
کارشناسی ارشد زبان‌شناسی
و کارشناس معاونت پژوهشی

خانم بهناز سلمانی علایی،
کارشناسی ارشد روابط
عمومی و کارشناس پروژه‌ای
معاونت پژوهشی

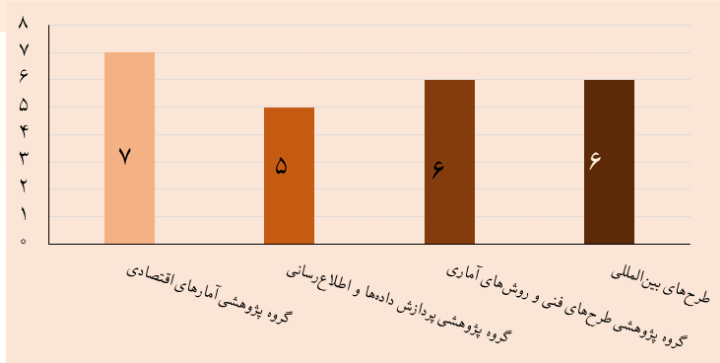

طرح‌های پژوهشی

در ادامه عناوین و خلاصه‌ی هریک از این طرح‌ها به تفکیک گروه‌های پژوهشی ارائه می‌شود.

تعداد طرح‌های پژوهشی اجرا شده و در دست اجرا در سال ۱۴۰۰ به تفکیک

پژوهشکده‌ی آمار فعالیت‌های خود را در قالب اجرای طرح‌های پژوهشی در سال ۱۴۰۰ پیگیری نموده است. تعداد ۱۸ طرح پژوهشی داخلی و ۶ طرح پژوهشی بین‌المللی در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار داشته است. که از این تعداد ۶ طرح در سال ۱۴۰۰ آغاز شده و ۱۴ طرح از تعداد طرح‌های در دست اجرا پایان یافته است. لازم به توضیح است که برخی از این طرح‌ها از سال‌های قبل آغاز شده است.

معرفی گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

گروه آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار متشکل از کارشناسانی مجرب و با تجربه از رشته‌های اقتصاد و جمعیت‌شناسی به منظور رفع نیاز حوزه‌های جمعیتی و اقتصادی کشور هر سال با تمام توان خود برای تحقق اهداف از پیش تعیین شده گام برمی‌دارد. در زیر به مهم‌ترین این اهداف اشاره شده است:

- اجرای طرح‌های پژوهشی در زمینه‌های مربوط به چالش‌های اقتصادی،
- مطالعه و ارائه‌ی الگوهای مناسب برای برآورد اطلاعات مورد نیاز در بخش‌هایی که چارچوب مشخص برای آمارگیری ندارند یا آمارگیری از آن‌ها مقرون به صرفه نیست.
- مطالعه و ارائه‌ی راه حل‌های مناسب برای محاسبه و تهیه‌ی شاخص‌های تعدیل‌کننده‌ی مورد نیاز برای تبدیل کمیت‌های اقتصادی از قیمت جاری به قیمت ثابت
- مطالعه‌ی توصیه‌های بین‌المللی در زمینه‌های مرتبط با حساب‌های ملی و انطباق آن با مقتضیات کشور
- همکاری با مرکز آمار ایران در زمینه‌ی طرح‌های حساب‌های ملی

معرفی اعضای گروه

آقای ایوب فرامرزی؛
دکترای اقتصاد، عضو
هیئت علمی؛

آقای تقی ترابی، دکترای
اقتصاد، مشاور گروه
پژوهشی آمارهای اقتصادی

خانم مهنوش میرمحمد؛
کارشناسی ارشد
جمعیت‌شناسی و کارشناس
پژوهشی؛

آقای محمد غلامی
کارشناسی ارشد اقتصاد و
کارشناس پژوهشی؛

طرح‌های پژوهشی گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

- ۱- تهیه‌ی حساب‌های ملی سلامت سال ۱۳۹۸
- ۲- تهیه و تدوین حساب‌های اقتصادی بخش ICT بر اساس چارچوب حساب‌های ملی
- ۳- تهیه و تولید اقتصاد دیجیتال برای سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۹
- ۴- سنجش اقتصاد فضا
- ۵- حساب تولید شهرستان قشم
- ۶- تهیه حساب موجودی سرمایه ثابت و مصرف سرمایه ثابت (قیمت جاری و ثابت) کشور ایران از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۹۵ برای بخش‌های عمده اقتصادی
- ۷- شاخص قیمت املاک مسکونی (روش محاسبه هدانیک)

معرفی طرح‌ها

۱- تهیه حساب‌های ملی سلامت سال ۱۳۹۸

جدول اصلی حساب‌های ملی سلامت اولین بار توسط مرکز آمار ایران برای سال ۱۳۸۰ تهیه شده است. حساب‌های ملی سلامت برای سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۵ با همکاری مشترک پژوهشکده‌ی آمار، مرکز آمار ایران و به سفارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه شده است. اجرای طرح پژوهشی تهیه حساب‌های ملی سلامت سال ۱۳۹۸ نیز در دی سال ۱۳۹۹ آغاز شد و در اسفند ماه سال ۱۴۰۰ به پایان رسید.

۲- تهیه و تدوین حساب‌های اقتصادی بخش ICT بر اساس چارچوب حساب‌های ملی

در طی چند دهه‌ی گذشته، اقتصاد، فرهنگ و امنیت ملی محورهای کلیدی برنامه‌ی توسعه‌ی اغلب کشورها بوده‌اند. در سالیان اخیر، کشورها در برنامه‌های توسعه‌ی خود به فناوری‌های نوین مانند فناوری نانو، زیست‌فناوری و فناوری اطلاعات و ارتباطات و موضوعاتی مانند توسعه‌ی پایدار، محیط زیست و سرمایه‌ی انسانی نیز توجه ویژه‌ای داشته‌اند. در این میان، فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌عنوان یک فناوری مهم در اقتصاد جهان امری پذیرفته شده است.

سنجش و پایش عملکرد جامعه‌ی اطلاعاتی و ارتباطی جمهوری اسلامی ایران و بررسی تأثیرات فناوری اطلاعات و

ارتباطات در دستیابی به اهداف توسعه‌ی ملی و بخشی، موضوعی است که در طی سالیان اخیر مورد توجه سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران کشور بوده است و از این رو، تولید داده‌ها و آمارهای دقیق و قابل مقایسه، سامان‌دهی و انجام مستمر این پایش و ارائه‌ی گزارش‌های تحلیلی آن به مراجع ذی‌ربط، برای ارزیابی شاخص‌ها و وضعیت در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، نظام پایش شاخص‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات امری ضروری است. اجرای این طرح پژوهشی با همکاری مرکز آمار ایران و سرمایه‌گذاری وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات در دی سال ۱۳۹۹ آغاز شد و در خرداد سال ۱۴۰۰ به پایان رسید. مجری این طرح پژوهشی، آقای محمد غلامی کارشناس گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار بوده است.

۳- تهیه و تولید اقتصاد دیجیتال برای سال‌های ۱۳۹۹-۱۳۹۸

همگام با رشد سریع اینترنت در اوایل دهه ۱۹۹۰، چشم‌انداز فرآیند دیجیتالی شدن گسترش پیدا کرده و نحوه کارکرد کسب‌وکارها و تعامل آنها با مصرف‌کنندگان را دچار تحول کرده است. با توجه به گستردگی و تنوع نوآوری‌ها و ابداعات، اقتصاد کشور به روش‌های مختلف وابسته به ابزارهای دیجیتال و اینترنت گشته است. سرعت این تغییرات به نحوی است که به هیچ وجه حتی در چند سال گذشته هم قابل پیش‌بینی نبود. ابزارهای نوین دیجیتال باعث شده‌اند تا نحوه کار، ارتباط، خرید و فروش کالاها و خدمات و انجام کارهای روزمره دچار تغییرات بنیانی شود. از این رو سنجش آثار دیجیتالی شدن برای درک

کلیت اقتصاد با توجه به افزایش وابستگی کسب‌وکارها و مصرف‌کنندگان به محصولات و خدمات دیجیتال به صورت امری ضروری درآمده است.

سنجش درست و صحیح جریان‌های اقتصادی برای سیاست‌گذاری اهمیت زیادی دارد و کمک می‌کند تا سیاستمداران کارایی عملکردهای خود را در صحنه واقعی اقتصاد مشاهده کنند. تقاضا برای اطلاعات جدید و توسل به ابزارهای نوین سنجش به‌خصوص در مقولات نوینی مانند اقتصاد دیجیتال به دلیل نقش فزاینده آن در زندگی روزمره و سرعت تغییرات در این حوزه بسیار زیاد است. این گزارش اولین برآورد از سهم اقتصاد دیجیتال بر اساس مطالعات گسترده و روش‌های متداول در حساب‌های ملی و بین‌المللی است. بر اساس این آمار درکی عمیق‌تر از میزان و اهمیت اقتصاد دیجیتال حاصل می‌شود که می‌تواند به سیاست‌گذاران، سرمایه‌گذاران و پژوهشگران کمک کند تا بتوانند تصمیم‌هایی درست در مواجهه با این پدیده به‌روز اقتصادی بگیرند. به طور مطمئن این طرح گامی مهم به سمت تدوین حساب اقماری دیجیتال محسوب می‌شود.

مطالعه حاضر از بخش‌های زیر تشکیل شده است. در فصل اول مفهوم خدمات دیجیتال، اقتصاد پلتفرم، اقتصاد اشتراکی و اقتصاد گیگ به تفصیل آمده است و سعی شده است این مفاهیم از زاویه‌های مختلف مورد بحث و بررسی قرار گیرد. فصل دوم مطالعه شامل چارچوب سنجش اقتصاد دیجیتال است و در این بخش الگوی پیشنهادی برای سنجش اقتصاد دیجیتال ارائه شده و درنهایت در فصل سه تحت عنوان اقتصاد دیجیتال از منظر آمار و اطلاعات، داده‌های اقتصاد دیجیتال و سهم آن در اقتصاد

ایران ارائه شده است. در پیوست طرح نیز جداول تطبیقی ویرایش دوم طبقه‌بندی محصولات (CPC)، ویرایش چهارم طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی تمامی رشته‌فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) و طبقه‌بندی سیستم هماهنگ توصیف و کدگذاری کالاها ارائه (HS) برای استفاده کاربران در جهت شناسایی کالاها و خدمات اقتصاد دیجیتال آورده شده است.

اجرای این طرح پژوهشی با همکاری وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات در اسفند سال ۱۳۹۹ آغاز شد و پیش‌بینی می‌شود در شهریور سال ۱۴۰۱ به پایان برسد. مجری این طرح پژوهشی، آقای محمد غلامی کارشناس گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار بوده است.

۴- سنجش اقتصاد فضا

اقتصاد فضا دارای گستره‌ای وسیع با مرزهایی که شناسایی آنها به واقع دشوار است. صنعت فضایی جهانی شامل طیف گسترده‌ای از بخش‌ها و شرکت‌ها (دولتی و خصوصی) بوده به نحوی که تعیین تعریف دقیق آن بسیار دشوار است. پیچیدگی ارائه یک تعریف دقیق در چند دهه گذشته افزایش یافته است، زیرا سیستم‌های فضایی نقشی فزاینده‌ای در عملکرد جوامع مدرن، توسعه اقتصادی و استراتژی‌های آنها بازی می‌کنند. از آنجایی که نوآوری‌های علمی و فن‌آوری در دسترس قرار می‌گیرند، آنها همچنین هدایتگر رشد اجتماعی و اقتصادی هستند.

در حقیقت، فن‌آوری‌های فضایی به سادگی برای کاوش و بررسی فضا استفاده نمی‌شوند، بلکه در حال تبدیل شدن به

دارایی‌های اساسی رشد اقتصادی کشورها هستند. امروزه، برنامه‌های فضایی معمولاً توسط ادارات مدیریت دولتی و شرکت‌های خصوصی برای بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری، ارزیابی هزینه‌ها و مزایای عملکرد آنها، دسترسی به اطلاعات با کیفیت بیشتر و بهتر و بهینه‌سازی پاسخ بحران آنها استفاده می‌شود.

بنابراین، فن‌آوری‌های فضایی در حال تبدیل شدن به یک بخش فزاینده مهم از زندگی روزمره هستند. به عنوان مثال، اگر ما در مورد پیامدهای نظری زندگی در جهانی بدون ماهواره فکر کنیم، متوجه خواهیم شد که پیش‌بینی هوا، کنترل ترافیک هوایی، ارتباطات و پخش جهانی و بسیاری از فعالیت‌های اساسی دیگر کاملاً ناپدید می‌شوند. اقتصاد فضا شامل دامنه وسیعی از فعالیت‌ها و به کارگیری منابعی می‌شود که در آن ارزش و مزایایی برای نوع بشر در اکتشاف، درک مدیریت و استفاده از فضا خلق و آرایه می‌شود. از این رو آن شامل تمام عاملان دولتی و خصوصی دخیل در امر توسعه آرایه‌کننده و استفاده‌کننده از محصولات و خدمات مرتبط با فضا می‌شود و دامنه آن شامل تحقیق و توسعه، ساخت و استفاده از تجهیزات فضایی (ایستگاه‌های زمینی، تجهیزات پرتاب ماهواره) برنامه‌های منتج از فضا (تجهیزات ناوبری، تلفن‌های ماهواره‌ای، خدمات هواشناسی و غیره) و دانش علمی ایجاد شده به واسطه این فعالیت‌ها می‌شود.

از این رو حوزه اقتصاد فضا وسیع از خود بخش فضا به تنهایی است و شامل اثرات فزاینده، فراگیر و متغیر (به هر دو صورت کمی و کیفی) محصولات، خدمات و دانش اقتصادی و اجتماعی منتج از فضا می‌شود. با توجه به

پیشرفت‌های موجود کشور عزیزمان در حوزه فضایی، این طرح بنا به درخواست سازمان فضایی کشور و با همکاری وزارت فناوری ارتباطات و اطلاعات برای سنجش اثرات فعالیت‌های فضایی بر اقتصاد کشور در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت.

اجرای این طرح پژوهشی با همکاری سازمان فضایی کشور و وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ آغاز شد و پیش‌بینی می‌شود در شهریور سال ۱۴۰۱ به پایان برسد. مجری این طرح پژوهشی، آقای محمد غلامی کارشناس گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار بوده است.

۵- حساب تولید شهرستان قشم

از جمله ابزارهایی که از دهه ۱۹۶۰ به بعد توسط صاحب‌نظران امر توسعه برای کشورهای درحال توسعه در راستای تسریع در فرایند حرکت به سمت توسعه‌یافتگی تجویز شده است، ایجاد مناطق تجاری آزاد و بهره‌گیری از ظرفیت‌های این مناطق بوده است. ایجاد و گسترش این مناطق می‌تواند موجب جلب سرمایه، انتقال تکنولوژی، آموزش نیروی انسانی، تحصیل مدیریت علمی، اتصال به بازارهای جهانی و در نهایت دریچه‌ی به سوی توسعه اقتصادی باشد.

با توجه به اهمیت این موضوع تهیه‌ی حساب اقماری اقتصادی مناطق آزاد تجاری در ارائه‌ی سیمای اقتصادی و تصمیم‌گیری در خصوص بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود آن‌ها از اولویت بالایی برخوردار است. بر همین اساس در این طرح پژوهشی تلاش شده است تا حساب تولید منطقه

آزاد قشم به‌عنوان یکی از مناطق اصلی تجارت آزاد در کشور، تهیه شود. منطقه آزاد قشم از بزرگ‌ترین و مهمترین مناطق آزاد تجاری- صنعتی کشور است که از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل زیادی برای کمک به تحقق رشد اقتصادی کشور برخوردار است.

تهیه حساب‌های اقماری بر مبنای نظام حساب‌های ملی از شیوه‌های تهیه حساب‌های اقتصادی است که در دهه‌ی اخیر مورد توجه قرار گرفته است. هسته مرکزی حساب‌های اقماری همان نظام حساب‌های ملی است که با روشی استاندارد، شیوه‌های مختلف بررسی و تحلیل را با استفاده از حساب گسترش‌یافته فعالیت‌های اقتصادی ارائه می‌کند. این طرح پژوهشی با پیشنهاد سازمان منطقه آزاد قشم و توسط پژوهشکده آمار و با همکاری و نظارت مرکز آمار ایران انجام شده است. اجرای این طرح پژوهشی در فروردین سال ۱۳۹۹ آغاز شد و در شهریور سال ۱۴۰۰ به پایان رسید. مجری این طرح پژوهشی، آقای دکتر ایوب فرامرزی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۶- تهیه حساب موجودی سرمایه ثابت و مصرف سرمایه ثابت (قیمت جاری و ثابت) کشور ایران از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۹۵ برای بخش‌های عمده اقتصادی

رشد اقتصادی از مباحث مهم اقتصاد کلان است که با توجه به نقش بارز آن در توسعه پایدار از اهمیت خاصی برخوردار است. همانطور که می‌دانیم موجودی سرمایه که از انباشت خالص سرمایه‌گذاری‌ها در طول سال‌های گذشته به وجود می‌آید، به‌عنوان یکی از عوامل مهم تولید نقش

تعیین‌کننده‌ای در رشد اقتصادی دارد. لذا محاسبه موجودی سرمایه به دلیل اینکه که معرف وضعیت عوامل تولید و یکی از اقلام تشکیل‌دهنده ثروت ملی به حساب می‌آید، از اطلاعاتی است که نقش به‌سزایی در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی داراست.

با توجه به اهمیت محاسبه موجودی سرمایه مرکز آمار ایران به‌عنوان مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور به منظور تکمیل مجموعه حساب‌های ملی و فراهم ساختن آمار پایه‌ای مورد نیاز کشور با همکاری پژوهشکده آمار به تهیه و نشر حساب موجودی سرمایه برای سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۳۹۵ در قالب این طرح پرداخته‌اند. اجرای این طرح پژوهشی در بهمن ۱۳۹۸ آغاز شده و در فروردین ۱۴۰۰ پایان یافته است. مجری این طرح خانم زینب رضایی از مرکز آمار ایران است.

۷- شاخص قیمت املاک مسکونی (روش محاسبه هدانیک)

شاخص‌های قیمت املاک مسکونی (RPPI) مورد استفاده بسیاری از افراد جامعه و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی است. این شاخص به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم بر بسیاری از تصمیمات فردی یا سیاست‌های کلان اقتصادی به صورت عملی تأثیرگذار است.

مرکز آمار ایران و دفتر شاخص قیمت‌ها در راستای رسالت خود جهت تولید آمارهای به‌روز مربوط به شاخص قیمت‌ها، تولید شاخص قیمت مسکن را با استفاده از روش‌های نوین آماری متناسب با جدیدترین روش‌های استاندارد بین‌المللی، در دستور کار خود قرار داده است. هدف این طرح

قیمت مسکن از طریق تعدیل کیفی فراهم آورد. در این طرح محاسبه شاخص قیمت املاک مسکونی با استفاده از روش رگرسیون همدانیک و داده‌های خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور (متعلق به وزارت صنعت، معدن و تجارت - اتاق اصناف ایران) انجام شده است. اجرای این طرح پژوهشی در بهمن ۱۳۹۸ آغاز شده و در فروردین ۱۴۰۰ پایان یافته است. مجری این طرح خانم زینب رضایی از مرکز آمار ایران است.

پژوهشی نیز تدوین یک راهنمای جامع به منظور محاسبه شاخص قیمت املاک مسکونی متناسب با آخرین استانداردهای آماری سازمان‌های بین‌المللی، جهت افزایش امکان مقایسه بین‌المللی شاخص‌های قیمت املاک مسکونی است.

این پژوهش، بخشی از نیازهای کاربران مختلف-محققین حوزه‌ی مسکن، سیاست‌گزاران و برنامه‌ریزان را برطرف می‌کند و این امکان را می‌دهد که تصویر درستی از تغییرات

مقاله‌ها و گزارش‌های تحلیلی

مقاله‌های فارسی ارائه شده به مجله‌ها (ISI / علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی)

- ♦ Faramarzi, A., Hadizadeh, R., Fayyaz, S., Sajadimanesh, S., and Moradi, A. Web scraping technique for producing Iranian consumer price index. *Statistical Journal of the IAOS*, (Preprint), 1-14.

معرفی گروه پژوهشی طرح‌های فنی و روش‌های آماری

یکی از مهم‌ترین اهداف پژوهشکده‌ی آمار بالابردن سطح دانش آماری جامعه و کمک به سازمان‌های دیگر برای اجرای علمی و استاندارد تحقیقات و آمارگیری‌ها است. گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری به‌صورت تخصصی در حوزه‌ی روش‌شناسی آمارگیری با هدف افزایش بهره‌وری و کیفیت نتایج آمارگیری‌ها فعالیت می‌کند. این گروه متشکل از متخصصین و کارشناسان مجرب و متعهد در علم آمار، هر سال نقشی مهم برای تحقق این هدف و اهداف دیگر ایفا می‌نمایند. در ادامه به مهم‌ترین اهداف این گروه اشاره شده است:

- مطالعه و بررسی روش‌های نوین آماری
- ارائه‌ی راهنمایی‌های لازم به سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف کشور در زمینه‌ی طرح‌های آماری
- انجام مشاوره‌های علمی و تبادل تجربه با واحدهای دانشگاهی، مراکز پژوهشی و انجمن‌ها
- طراحی طرح برای تولید آمارهای جدید مورد نیاز نظام تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی
- تحلیل آمارهای تولید شده به‌منظور معرفی راه‌های استفاده‌ی بهینه از آن
- بررسی روش‌های ارتقای فرهنگ و دانش آماری در جامعه

معرفی اعضای گروه

خانم روشنک علی اکبری
صبا؛ دکترای آمار و عضو
هیئت علمی؛

خانم زهره فلاح محسن خانی؛
دکترای آمار و عضو هیئت
علمی؛

خانم لیدا کلهری ندرآبادی؛
دکترای آمار، عضو هیئت علمی
و مدیر گروه؛

آقای مهدی نقی خانی، دکترای
علوم شناختی و کارشناس
پژوهشی.

خانم پریا ترابی دکترای آمار و
کارشناس پژوهشی پروژه ای

طرح‌های پژوهشی گروه پژوهشی طرح‌های فنی و روش‌های آماری

- ۱- روش‌شناسی برآورد واریانس تغییرات شاخص‌های اصلی آمارگیری نیروی کار ایران
- ۲- کاربرد یادگیری ماشین در فرآیند جانمایی داده‌های طرح‌های آمارگیری
- ۳- بررسی و اندازه‌گیری فقر چند بعدی
- ۴- تدوین استانداردهای تولید آمارهای مکانی و تحلیل آن‌ها
- ۵- ارائه مدل طراحی و توسعه پرسشنامه ویژه آمارگیری‌های مرکز آمار ایران با رویکرد علوم شناختی
- ۶- ارزیابی نتایج آمارگیری نیروی کار با توجه به تغییر شیوه‌ی آمارگیری

معرفی طرح‌ها

شاخص‌ها با در نظر گرفتن نمونه‌گیری چرخشی و پیاده‌سازی آن‌ها برای طرح آمارگیری نیروی کار ایران در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفته است.

اجرای این طرح پژوهشی در بهمن سال ۱۴۰۰ پایان یافته است و مجری این طرح خانم دکتر لیدا کلهری ندرآبادی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۲- کاربرد یادگیری ماشین در فرآیند جانمایی داده‌های طرح‌های آمارگیری

داده‌های همراه با خطای اندازه‌گیری و بی‌پاسخی از مسائلی است که همه مراکز ملی آمار تقریباً در هر مجموعه داده‌ای با آن‌ها سروکار داشته‌اند. خطای اندازه‌گیری و بی‌پاسخی تأثیر منفی بر کیفیت جمع‌آوری داده‌ها و کیفیت نتایج تولید شده از آن دارند. بنا بر این در بسیاری از موارد، سازمان‌های آماری ملی با به‌کار بردن روش‌های تعدیل بی‌پاسخی درصدد کم کردن اثرهای نامطلوب بی‌پاسخی هستند. «جانمایی»، «تعدیل وزن‌دهی» و «مراجعه‌ی مجدد» سه رویکرد کلی برای رویارویی با بی‌پاسخی هستند. روش جانمایی، مقداری را به جای مقدار بی‌پاسخ قرار می‌دهد و به‌طور معمول برای بی‌پاسخی قلم اطلاعاتی استفاده می‌شود. با روش جانمایی، مجموعه داده‌ها کامل می‌شود و می‌توان از روش‌های معمول آماری برای تحلیل داده‌ها استفاده کرد.

یادگیری ماشین یک شاخه از هوش مصنوعی است. در واقع یادگیری ماشین، مطالعات علمی از الگوها و مدل‌های آماری است که سیستم‌های یارانه‌ای را برای پردازش بخشی از داده‌ها به کمک داده‌های آموزشی جهت

۱- روش‌شناسی برآورد واریانس تغییرات شاخص‌های اصلی آمارگیری نیروی کار ایران

رصد تغییرات یا روند شاخص‌ها در بسیاری از طرح‌های آماری به‌خصوص طرح‌هایی که به‌صورت پیوسته اجرا می‌شوند از اهمیت زیادی برخوردار است. طرح آمارگیری نیروی کار ایران، یک نمونه‌گیری خانواری بزرگ است که با هدف ارائه‌ی شاخص‌های عمده‌ی نیروی کار و تغییرات فصلی آن‌ها در سطح کل کشور، اجرا می‌شود. برای به‌دست آوردن هر دو نوع برآورد اندازه و تغییرات پارامترها با دقت مطلوب از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده می‌شود. نمونه‌گیری چرخشی با ثابت نگه‌داشتن بخشی از واحدهای نمونه بین دو دوره‌ی آمارگیری و تغییر بقیه واحدها، امکان برآورد اندازه و تغییرات پارامترها را فراهم می‌کند. استفاده از نمونه‌گیری چرخشی و همچنین پیچیده بودن روش نمونه‌گیری این طرح، موجب می‌شود تا برآورد واریانس تغییرات با مشکلاتی همراه باشد.

طرح پژوهشی «روش‌شناسی برآورد واریانس تغییرات برآوردهای سالانه شاخص‌های اصلی طرح آمارگیری نیروی کار ایران» با هدف مطالعه روش‌های جدیدتر پیشنهاد شده برای برآورد واریانس تغییرات برخی از شاخص‌های اصلی و همچنین برآورد واریانس برآوردهای سالانه این

یافتن هدف مطلوب آماده می‌کند. در دهه‌های اخیر الگوریتم‌های مختلفی برای جانی مقادیر گمشده با یادگیری ماشین توسعه یافته‌اند یادگیری ماشینی می‌تواند کلاس گسترده‌تری از روش‌های تحلیل انعطاف‌پذیر را ارائه دهد که با منابع مدرن داده متناسب‌تر باشد. بنابراین بررسی روش‌های یادگیری ماشین برای جانی اقلام در بخش‌های مختلف موضوع این طرح پژوهشی است. در این طرح مطالعاتی ضمن مرور روش‌های جانی با استفاده از یادگیری ماشین، تجربه‌ی کشورهای مختلف در استفاده از روش‌های یادگیری ماشین در آمار رسمی پرداخته می‌شود. همچنین کاربردی از آن بر داده‌های مرکز آمار ایران انجام خواهد شد.

اجرای این طرح پژوهشی از اردیبهشت سال ۱۳۹۹ آغاز شده است و مجری این طرح خانم دکتر لیدا کلهری ندرآبادی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۳- بررسی و اندازه‌گیری فقر چند بعدی

بررسی اصول اندازه‌گیری شاخص فقر این نکته را آشکار می‌کند که کشورها به منظور جمع‌آوری داده‌های شاخص فقر روش واحدی را به کار نمی‌گیرند. داده‌های مورد نیاز برای شاخص فقر همچنان در کشورهای فقیر خارج از دسترس است. پیگیری اهداف توسعه هزاره یکی از عواملی است که مسئله دستیابی به داده‌های مذکور را به یک دغدغه برای دولت‌ها تبدیل کرده است. یکی از شاخص‌هایی که در شناخت دقیق‌تر فقر جامعه نقش دارد شاخص فقر چند بعدی است. شاخص فقر چندبعدی برای اولین بار توسط آلکایر و فاستر برای ۱۰۹ کشور در جهان محاسبه شد و سپس در سال ۲۰۱۱ توسط طرح مبارزه با فقر و توسعه

انسانی مؤسسه آکسفورد (OPHI) و برنامه توسعه سازمان ملل گسترش یافت. شاخص فقر چندبعدی یک اندازه‌گیری بین‌المللی از فقر حاد است و بیش از ۱۰۹ کشور در حال توسعه به محاسبه این شاخص پرداخته‌اند. شاخص فقر چندبعدی می‌تواند تصویر کاملی از افرادی که در فقر زندگی می‌کنند، ارائه دهد. علاوه بر این روش محاسبه آن اجازه می‌دهد تا مقایسه‌ای بین کشورها و مناطق مختلف جهان از لحاظ فقر شکل گیرد و همچنین می‌توان مقایسه‌ای درون کشوری بین خانوارهای ساکن مناطق روستایی یا شهری انجام داد. این ویژگی‌ها سبب شده که شاخص فقر چندبعدی به ابزاری تحلیلی برای شناسایی افراد آسیب‌پذیر تبدیل شود. به علاوه شاخص فقر چندبعدی آشکارکننده الگوی فقر در کشورها و در طول زمان است که سیاست‌گذاران را قادر می‌سازد تا به طور مؤثر منابع را هدف قرار داده و سیاست‌های مؤثرتری برای رفع فقر طراحی کنند. بر این اساس طرح پژوهشی «بررسی و اندازه‌گیری فقر چند بعدی» در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت.

اجرای این طرح پژوهشی از خرداد سال ۱۳۹۹ آغاز شده است و مجری این طرح آقای دکتر محمد شیرینی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۴- تدوین استانداردهای تولید آمارهای مکانی و تحلیل آن‌ها

در سازمان‌های ملی آماری تلاش‌ها برای بهبود ادغام اطلاعات آماری و فضایی در محیطی رخ می‌دهد که این سازمان‌ها به دنبال مدرنیزه کردن تولیدات آماری، سیستم‌ها و فرآیندهای خود، برای تحول عملکرد و

دستیابی به استانداردها و شاخص‌ها برای اهداف آماری هستند. که این امر شامل معرفی فراداده‌ها، زیرساخت‌ها و فرایندهای مبتنی بر استاندارد است. اصول چارچوب جهانی آماری جهانی سطح بالایی دارند و به اندازه کافی انعطاف‌پذیر هستند که می‌توانند برای بخش گسترده‌ای مناطق یا کشورها سازگار و منطبق شوند. این استانداردها با حفظ اصول و انطباق با استانداردها و روش‌های بین‌المللی می‌توانند برای شرایط محیطی سازگار شوند. چارچوب جهانی اطلاعات مکانی یک روش مشترک برای به‌کارگیری داده‌های آماری و اداری و اطلاعات مکانی فراهم می‌کند که اطمینان حاصل می‌کند داده‌ها از طیف وسیعی از منابع می‌توانند بر اساس اطلاعات مکانی ادغام شوند. تهیه چارچوب داده‌های مکانی برای حمایت از سرشماری و اهداف مربوط به توسعه پایدار بسیار حائز اهمیت است.

تولید اطلاعات مکان محور بر اساس چارچوب جهانی تعیین شده برای این موضوع یکی از ضروریات مراکز آماری و از جمله مرکز آمار ایران است که منجر به تولید سیستم اطلاعات ملی می‌شود که اطلاعات جمعیتی را با سایر اطلاعات تلفیق می‌کند. این موضوع نه تنها برای اجرای سرشماری ثبتی مبنا و محاسبه شاخص‌های اهداف توسعه هزاره سوم مورد نیاز است بلکه در طراحی و اجرای آمارگیری‌هایی با کارایی بیشتر کمک‌کننده است. علاوه بر آن، اطلاعات گردآوری شده را می‌توان با در نظر گرفتن الگوی همبستگی فضایی آن‌ها تحلیل و بر اساس آن تصمیم‌گیری نمود. در حوزه روش‌شناسی آمارگیری نیز در صورت وجود همبستگی فضایی انتخاب نمونه‌های مستقل

برای انجام استنباط آماری به روش کلاسیک با چالش‌های بسیاری مواجه است. بر این اساس طرح پژوهشی «تدوین استانداردهای تولید آمارهای مکانی و تحلیل آن‌ها» در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت. هدف این پژوهش بررسی و ارائه استانداردها و اصول تولید داده‌های مکانی از طریق مطالعه تجربیات کشورهای مختلف و توصیه‌های بین‌المللی است. در صورت دسترسی به اطلاعات مکانی امکان تجزیه و تحلیل فضایی اطلاعات نیز میسر خواهد بود.

اجرای این طرح پژوهشی از مهر سال ۱۴۰۰ آغاز شده است و مجری این طرح خانم دکتر لیدا کلهری ندرآبادی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۵- ارائه مدل طراحی و توسعه پرسشنامه ویژه آمارگیری‌های مرکز آمار ایران با رویکرد علوم شناختی

در آمارگیری‌ها، طراحی و توسعه پرسشنامه یکی از فرایندهای اصلی به منظور کاهش خطای اندازه‌گیری و افزایش کیفیت است. پرسشنامه باید به‌گونه‌ای طراحی شود تا کاربر پسند و به راحتی توسط پاسخگو و پرسشگر قابل استفاده باشد. آزمون‌های شناختی یکی از رویکردهای طراحی و توسعه پرسشنامه در آمارگیری‌های پاسخگو-محور است. در این رویکرد، از آزمون‌های آزمایشگاهی برای مطالعه و چگونگی درک و تفسیر پرسش‌نامه توسط پرسشگر و پاسخگو استفاده می‌شود. این روش‌ها کمک می‌کند تا با شناسایی و مطالعه فرایند درک سوالات توسط پرسشگر و پاسخگو، پرسشنامه به‌گونه‌ای طراحی شود تا

بهترین استراتژی فراخوان اطلاعات از حافظه پاسخگو با کمترین اثرات حاشیه‌ای تعیین گردد. بر این اساس طرح پژوهشی «ارائه مدل طراحی و توسعه پرسشنامه ویژه آمارگیری‌های مرکز آمار ایران با رویکرد علوم شناختی» در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت. هدف از این طرح پژوهشی ارائه و بررسی فرایندها و روش‌های طراحی، توسعه و آزمون پرسشنامه با رویکرد شناختی و طراحی مبتنی بر تجربه کاربری (User Experience) است. در این طرح پژوهشی، از این رویکرد برای بازطراحی پرسشنامه یکی از آمارگیری‌های مرکز آمار ایران استفاده خواهد شد و در نهایت مدل بومی طراحی و توسعه پرسشنامه ویژه طرح‌های آمارگیری مرکز آمار ایران ارائه خواهد شد.

اجرای این طرح پژوهشی از مرداد سال ۱۴۰۰ آغاز شده است و مجری این طرح آقای دکتر اشکان شباک عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

۶- ارزیابی نتایج آمارگیری نیروی کار با توجه به تغییر شیوه‌ی آمارگیری در زمان شیوع بیماری کووید-۱۹

شیوع پیش‌بینی نشده و بی‌سابقه‌ی بیماری ناشی از ویروس کرونا (کووید-۱۹)، اجرای برنامه‌های قرنطینه و فاصله‌گذاری اجتماعی در کشورهای مختلف جهان تأثیرات زیادی بر روی اجرای طرح‌های آماری و سرشماری کشورهای مختلف دنیا برجای گذاشت. به‌ویژه آمارگیری‌های چهره به چهره با مراجعه حضوری به شدت تحت تأثیر شرایط بحران اپیدمی بیماری کرونا قرار گرفت

و برخی از این آمارگیری‌ها می‌تواند به‌صورت کامل تعطیل شد. اما در مورد اجرای آمارگیری‌های منظم (سالانه و مکرر) که متغیرهای اجتماعی اقتصادی کوتاه مدت (مانند نیروی کار، هزینه و درآمد یا آمارگیری‌های قیمت) را اندازه‌گیری می‌کنند و این متغیرها برای اتخاذ تصمیم‌گیری، بسیار مهم‌اند، به تعویق انداختن عملیات آمارگیری یک گزینه نبوده است. در ایران نیز با شیوع بیماری کووید ۱۹ در فصل بهار سال ۱۳۹۹، به‌منظور رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی برای حفظ سلامتی جامعه و جلوگیری از گسترش بیماری تمهیداتی برای اجرای آمارگیری نیروی کار از طریق مصاحبه تلفنی در نظر گرفته شد. بر این اساس طرح پژوهشی «ارزیابی نتایج آمارگیری نیروی کار با توجه به تغییر شیوه‌ی آمارگیری در زمان شیوع بیماری کووید-۱۹» در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت. در این پژوهش تغییرات در نظر گرفته شده برای اجرای آمارگیری در زمان شیوع بیماری بیان می‌شوند و نتایج آمارگیری نیروی کار، به‌منظور بررسی اثر تغییر در شیوه‌ی مصاحبه بر نرخ‌های تکمیل، خطای پوشانش و خطای اندازه‌گیری و نیز شاخص‌های عمده بازار کار در مصاحبه حضوری و تلفنی بررسی می‌شوند.

اجرای این طرح پژوهشی از آبان سال ۱۴۰۰ آغاز شده است و مجری این طرح خانم دکتر لیدا کلهری ندرآبادی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار است.

مقاله‌ها و گزارش‌های تحلیلی

مقاله‌های ارائه‌شده به مجله‌های علمی

- ♦ Kalhorit, Lida; Abbasi, Asiyeh; Aliakbari Saba, Roshanak and Ebrahimi, Nasrin. (2019). Split Questionnaire Design: An Application in Household Expenditure and Income Survey of Iran. *J. Statist. Res. Iran* 16 (2019): 491-506.
- ♦ علی‌اکبری صبا، روشنگر؛ ابراهیمی، نسرین؛ کلهری ندرآبادی، لیدا و عباسی، آسیه. (۱۴۰۰). پیش‌نهادی برای به‌کارگیری نمونه‌گیری مجموعه رتبه‌ای در آمارگیری هزینه و درآمد خانوار. مجله علوم آماری، پاییز و زمستان ۱۴۰۰. جلد ۱۵، شماره ۲، ص ۵۳۳-۵۴۸.
- ♦ کلهری ندرآبادی، لیدا؛ علی‌اکبری صبا، روشنگر و عباسی، آسیه. (۱۴۰۰). کاربرد طبقه‌بندی بهینه فضایی در آمارگیری هزینه و درآمد خانوار برای ارائه برآورد به روش نمونه‌گیری طرح‌مبنای فضایی. اندیشه آماری. انجمن آمار ایران. پاییز و زمستان ۱۴۰۰، شماره پیاپی ۵۲، ص ۴۳-۵۲.
- ♦ اژدری، پروین؛ و فلاح محسن‌خانی، زهره. (۱۴۰۰). مدل‌بندی همزمان میانگین و دقت در مدل‌های آمیخته رگرسیون بتای افزوده. مجله مدل‌سازی پیشرفته ریاضی.
- ♦ نقی‌خانی، مهدی و زنگنه، مریم. آزمایشگاه علوم‌شناختی و رفتاری مرکز آمار ایران: مبانی و کاربردها. مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران. ۱۳۹۹؛ ۳۱: (۱) ۸۳-۱۱۹
- ♦ نقی‌خانی، مهدی؛ حاتمی، جواد، جهانی‌تابش؛ عذرا و کیانی، کاوه. (۱۴۰۰). اثر یادگیری توصیفی-تجربه‌ای بر فرایند جابه‌جایی شناختی و برون‌داد تصمیم‌گیری در بازار سهام. تازه‌های علوم‌شناختی. ۲۳ (۳): ۱۳۵-۱۴۸

مقاله‌های ارائه‌شده به سمینارها و کنفرانس‌های داخلی

- ♦ نقی‌خانی، مهدی. (۱۴۰۰). سواد آماری و آمار رسمی، سومین سمینار آموزش آمار، دانشگاه بیرجند، ۱۴۰۰.
- ♦ کلهری ندرآبادی، لیدا. (۱۴۰۰). مدل رگرسیون آمیخته خطی تعمیم‌یافته بتا فضایی-زمانی و کاربرد آن در آمارگیری هزینه و درآمد، مجموعه مقالات چهارمین سمینار آمار فضایی و کاربردهای آن، ۱۷۱-۱۷۵، پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، تهران.

معرفی گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی

در راستای تحقق و پیشبرد اهداف پژوهشکده‌ی آمار، گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی تشکیل شده است. گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی نیز همانند دیگر گروه‌های این پژوهشکده با کارشناسانی مجرب و متعهد سعی در ارتقای این اهداف دارد. مهم‌ترین اهداف این گروه عبارت‌اند از:

- پژوهش در زمینه‌ی شیوه‌های نوین جمع‌آوری داده‌ها برای اجرای طرح‌های آماری
- پژوهش در زمینه‌ی شیوه‌های نوین پردازش و ارزیابی داده‌ها برای اجرای طرح‌های آماری
- بررسی نرم‌افزارهای جدید و تهیه‌ی راهنماهای مربوط
- پژوهش در زمینه‌ی شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی نتایج طرح‌های آماری

معرفی اعضای گروه

آقای کاوه کیانی، دکترای آمار
و عضو هیئت علمی؛

آقای اشکان شباک، دکترای
آمار و عضو هیئت علمی و
رئیس پژوهشکده؛

آقای محمد شیری
دکترای جمعیت‌شناسی
و عضو هیئت علمی، و
مدیر گروه

خانم مریم میرزایی، کارشناسی
ارشد آمار ریاضی و کارشناس
پروژه‌ای گروه پژوهشی؛

آقای عباس مرادی، دکترای
ریاضی و کارشناس پروژه‌ای
گروه پژوهشی؛

طرح‌های پژوهشی گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی

- ۱- پیش‌بینی نرخ بیکاری با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین
- ۲- تحلیل آماری داده‌های طول مدت بیکاری رندشده ایران با استفاده از مدل ریسک رقابتی
- ۳- رده‌بندی فعالیت‌های کاربران اینترنت با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین
- ۴- برخوردای خانوار و استفاده افراد از فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۵- ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی ایران

معرفی طرح‌ها

۱- پیش‌بینی نرخ بیکاری با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین

اشتغال و بیکاری، از موضوع‌های مهم و استراتژیک هر کشوری است، به‌طوری‌که دولت‌ها همواره سعی در افزایش نرخ اشتغال و کاهش نرخ بیکاری دارند و بهینه نمودن این دو شاخص، از ویژگی‌های بارز توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود. نرخ بیکاری یکی از شاخص‌هایی است که برای ارزیابی شرایط اقتصادی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادگیری ماشین زیرشاخه‌ی حوزه‌ی هوش مصنوعی است که در اصل هدف آن مطالعه الگوریتم‌هایی رایانه‌ای است که با تجربه و به‌طور خودکار بهبود می‌یابند. امروزه الگوریتم‌های یادگیری ماشین از موضوعات جذاب و به‌روز در حوزه‌ی آمار و کامپیوتر است. الگوریتم‌های یادگیری ماشین به‌طور ویژه در آمار رسمی نیز مورد استقبال قرار گرفته است. زیرا می‌توان با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین پیش‌بینی یا تصمیم‌گیری دقیق‌تری انجام داد. در یادگیری ماشین در ابتدا مدلی را بر اساس داده‌های نمونه، معروف به «داده‌های آموزشی»

می‌سازند. سپس با استفاده از «داده‌های آزمایشی» دقت مدل را بررسی می‌کنند. روز به روز به‌طور گسترده، از تکنیک‌های یادگیری ماشین به‌ویژه برای بهبود پیش‌بینی شاخص‌های آمار رسمی در سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی و اجتماعی استفاده می‌شود. در این طرح پژوهشی با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین مانند رگرسیون بردار پشتیبان، پیش‌بینی‌هایی از نرخ بیکاری در ایران صورت خواهد گرفت. این طرح پژوهشی در اسفند ماه سال ۱۳۹۹ آغاز شده و مجری این طرح، آقای دکتر عباس مرادی هستند.

۲- تحلیل آماری داده‌های طول مدت بیکاری رندشده ایران با استفاده از مدل ریسک رقابتی

در هنگام ثبت و گردآوری داده‌ها ممکن است افراد مصاحبه‌شونده از اظهار اطلاعات طول مدت بیکاری دقیق خود خودداری کنند و در واقع اطلاعات خود را گرد کنند، که در این صورت استفاده از روش‌های معمول و سنتی برای تحلیل این‌گونه داده‌ها به دلیل اینکه خطای حاصل از گردشدن را در نظر نمی‌گیرد، صحیح نیست و باید مدل‌های مناسب برای تحلیل چنین داده‌هایی مورد استفاده قرار گیرد. در طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، معمولاً دو نوع شرکت‌کننده در مطالعات وجود دارند: یک دسته افرادی که اطلاعات آنها به صورت دقیق اظهار و ثبت می‌شوند و دسته دوم افرادی که اطلاعات خود را رند می‌کنند. رندشدن در بسیاری از مطالعات گذشته‌نگر در داده‌های خوداظهاری مدت زمان اتفاق

می‌افتد. برای مثال، در داده‌های طول مدت بیکاری که از آمارگیری نیروی کار چرخشی استخراج می‌شوند، این پیشامد به وفور اتفاق می‌افتد. رندشدن در تحلیل آماری دارای اهمیت زیادی است زیرا نتایج حاصل بدون در نظر گرفتن خطای حاصل از رند شدن ممکن است منجر به نتایج اشتباه شود. روش‌های مطالعات سنتی این مقادیر را مانند بقیه مقادیر در نظر می‌گیرند و اریبی ناشی از چشم‌پوشی رند کردن را در نظر نمی‌گیرند. توجه کنید که برای پیدا کردن طول مدت بیکاری در دو فصل پیاپی از افراد طول مدت بیکاری را پرسیده و ثبت می‌کنند. اما از آنجا که احتمال تغییر وضعیت (یا انتقال) افراد بیکار به وضعیت غیر فعال نیز وجود دارد، مدل‌های بقا قادر به در نظر گرفتن این وضعیت و یافتن عوامل مؤثر بر طول مدت غیر فعال شدن افراد نیست. بنابراین علاوه بر مسئله انباشتگی داده‌های طول مدت بیکاری، مسئله ریسک‌های رقابتی مطرح می‌شوند. به طور کلی می‌توان گفت هدف از طرح پژوهشی حاضر تعمیم مدل‌های ریسک‌های رقابتی برای تحلیل داده‌های طول مدت بیکاری در ایران با مقادیر رند شده است. این طرح پژوهشی در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ آغاز شده و در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ به پایان خواهد رسید. مجری این طرح، خانم مریم میرزایی هستند.

۳- رده‌بندی فعالیت‌های کاربران اینترنت با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین

گذران وقت در فضای مجازی و اینترنت یکی از موضوع‌های مهمی است که امروزه در زندگی بشر جا باز

کرده است و بسیاری از افراد وقت زیادی از زندگی روزمره خود را صرف فعالیت در فضای مجازی می‌کنند. حال ممکن است این فعالیت‌ها منجر به اتلاف وقت و یا صرفه‌جویی در وقت فرد شود. فعالیت‌هایی مانند خرید، آموزش، سرگرمی، دستیابی به اطلاعات عمومی، تماشا کردن برنامه‌ها یا گوش کردن به موسیقی، جستجو در شبکه‌های اجتماعی، دانلود و آپلود کردن اطلاعات، چک کردن ایمیل و ... می‌تواند فرد را ترغیب به استفاده از رایانه و اینترنت کند. از آنجایی که متغیرهای بسیاری مانند سن، جنسیت، تحصیلات، وضعیت تأهل، شغل، شهری یا روستایی بودن، تعداد اعضای خانوار و ... می‌توانند بر نوع استفاده افراد از اینترنت و فضای مجازی تأثیرگذار باشد، یکی از اهداف این طرح بررسی تأثیرگذاری این متغیرها بر نوع فعالیت افراد در اینترنت و فضای مجازی و مدت زمان صرف‌شده برای هر یک از این نوع فعالیت‌ها است. علاوه بر این در این طرح سعی بر این است با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین الگوهای استفاده از اینترنت و فضای مجازی شناسایی و ارائه شوند. این طرح پژوهشی در خرداد ماه سال ۱۴۰۰ آغاز شده و در بهار سال ۱۴۰۱ به پایان خواهد رسید. مجری این طرح، خانم مریم میرزایی هستند.

۴- برخوردای خانوار و استفاده افراد از فناوری اطلاعات و ارتباطات

در سالیان اخیر فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، تحولات گسترده‌ای را در تمامی عرصه‌های اجتماعی و

اقتصادی بشریت به دنبال داشته و تأثیر آن بر جوامع بشری به گونه‌ای است که دنیای امروز به سرعت در حال تبدیل شدن به یک جامعه‌ی اطلاعاتی است. جامعه‌ای که در آن دانایی و میزان دسترسی و استفاده‌ی مفید از دانش، دارای نقشی محوری و تعیین‌کننده است. گستردگی کاربرد و تأثیرات ICT در ابعاد مختلف زندگی امروزی و آینده جوامع بشری به یکی از مهمترین مباحث روز جهان مبدل شده و توجه بسیاری از کشورهای جهان را به خود معطوف کرده است. به منظور برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در حوزه‌ی ICT و همچنین پایش و ارزیابی تأثیر آن در توسعه‌ی اجتماعی و اقتصادی، وجود آمار و اطلاعات مقایسه‌پذیر در سطح بین‌المللی در زمینه‌ی برخورداری و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، بسیار ضروری و غیر قابل انکار است. با توجه به اهمیت این اطلاعات و خلأ آماری در این زمینه، مرکز آمار ایران با همکاری پژوهشکده آمار در راستای وظایف خود و به منظور محاسبه‌ی ضریب نفوذ اینترنت (تعداد افراد استفاده‌کننده از اینترنت به ازای هر ۱۰۰ نفر جمعیت) در کشور و برخی شاخص‌های بین‌المللی، در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ اقدام به تهیه و اجرای «طرح آمارگیری از کاربران اینترنت» کرد. طرح مذکور بر اساس آخرین پیشنهادهای مطرح‌شده توسط «گروه کارشناسی شاخص‌های خانواری فناوری اطلاعات و ارتباطات (EGH)» در سال ۲۰۱۵ و نیازهای سیاست‌گذاری در کشور، مجدداً در زمستان سال ۱۳۹۴ و پاییز سال ۱۳۹۶ توسط «مرکز آمار ایران» و به سفارش «سازمان فناوری اطلاعات ایران» اجرا شد. در سال

۱۴۰۰ نیز بر مبنای تجربیات دوره‌های گذشته و راهنمای اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU) طرح مذکور اجرا شد. مجری این طرح پژوهشی پژوهشکده‌ی آمار است که در بهار سال ۱۴۰۰ آغاز و در زمستان همان سال و با همکاری مرکز آمار ایران انجام پذیرفته است.

۵- ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی ایران

اجرای سرشماری‌ها به روش سنتی علاوه بر این‌که هزینه‌ی بسیاری را بر کشور تحمیل می‌کند، اطلاعات آن‌ها با گذشت زمان، قدیمی می‌شود و برای آن‌که قابل استفاده باشد، نیاز به روزآمدسازی دارد. با عنایت به این موضوع و با توجه به توسعه‌ی پایگاه‌های اطلاعاتی در کشور و همچنین بررسی‌های انجام‌شده در باره‌ی شیوه‌های اجرای سرشماری در سایر کشورها، مرکز آمار ایران نیز تغییر روش اجرای سرشماری‌ها از روش سنتی (مراجعه‌ی حضوری) به استفاده از داده‌های ثبتی را در دستور کار خود قرار داد. این تغییر رویکرد در اسفند ۱۳۹۶ به صورت دو بخش‌نامه‌ی مجزا، توسط معاون اول رئیس‌جمهور «به منظور اجرا» و رئیس شورای عالی آمار «به منظور همکاری دستگاه‌ها» به همه‌ی وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها ابلاغ شد. برای این منظور، مرکز آمار ایران با رویکرد جدید خود، عدم اجرای سنتی سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده را که طبق برنامه‌ی قبلی می‌بایست در سال ۱۳۹۷ اجرا شود، به سازمان امور عشایری اعلام نمود و درخواست طراحی سامانه‌ای به منظور ثبت اطلاعات

خانوارهای عشایر کوچنده در زمان ارائه‌ی خدمات توسط آن سازمان را مطرح کرد. با هدایت و همکاری مرکز آمار ایران، نخستین سامانه‌ی ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در زمستان ۱۳۹۷ طراحی، و ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در محل قشلاق از طریق تعاونی‌های عشایری تا خرداد ۱۳۹۸ انجام شد. اکنون با برقراری ارتباط بین سامانه‌ی مدیریت اطلاعات آماری سازمان امور عشایر ایران و سایر پایگاه‌های اطلاعاتی کشور، مانند سازمان‌های ثبت احوال، هدفمندسازی یارانه‌ها، امور مالیاتی کشور، بیمه‌ی سلامت ایران و آخرین سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران، ضمن ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده، افزودن سایر ویژگی‌های این خانوارها با صرف هزینه‌ای اندک، امکان‌پذیر شده است.

گزارش حاضر به تشریح مراحل مختلف و اقدامات صورت‌گرفته در این زمینه به‌عنوان نخستین تجربه‌ی رسمی مرکز آمار ایران در استفاده از داده‌های ثبتی برای تولید آمار می‌پردازد. این طرح پژوهشی در دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران با همکاری سازمان امور عشایر ایران و پژوهشکده‌ی آمار انجام شد و در زمستان ۱۴۰۰ به پایان رسید. مجری این طرح، آقای دکتر ابوطالب عزیزی هستند.

مقاله‌ها و گزارش‌های تحلیلی

مقاله‌های ارائه‌شده در مجله‌های علمی

- ♦ اسماعیلی، آیلین؛ شباک، اشکان؛ قطاری، امیرحسین؛ فضل‌الهی، علی (۱۳۹۹). امکان‌سنجی استفاده از داده‌های مکانی و سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی در آمار رسمی (مطالعه موردی: مکان‌یابی استقرار صنایع در استان اردبیل)، مجله بررسی‌های آمار رسمی ایران، دوره ۳۱، شماره ۱، صص ۵۵-۸۱.
- ♦ شباک، اشکان؛ میرزایی، مریم و لروند، حامد (۱۴۰۰). عوامل تأثیرگذار بر استفاده از اینترنت در خانوارهای ایرانی. فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، اصلاح‌شده برای چاپ، انتشار آنلاین از تاریخ ۱۶ فروردین ۱۴۰۰.
- ♦ شباک، اشکان؛ لروند، حامد؛ رحیمی، علی (۱۳۹۹). شبیه‌سازی ریزداده‌های جمعیت نیروی کار در ایران با استفاده از روش همگذاشتی، نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران، (در حال انتشار).
- ♦ Ayough, A., Rafiei, R. and Shabbak, A. (2021). Making distribution operations lean: the management system approach in a case, *Journal of Engineering, Design and Technology*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/JEDT-10-2020-0419>.
- ♦ Ghatari, A.H., Shabbak, A., Tabrizi, E. (2020). A Note on the Identifiability of General Bayesian Gaussian Model, *Journal of Statistical Research of Iran*, 16, 559-569.

مقاله‌های ارائه‌شده در همایش‌ها و کنفرانس‌ها

- ♦ معنوی، منیره؛ روزبه، مهدی و میرزایی، مریم (۱۴۰۰). تحلیل داده‌های بافت چشم با روش رگرسیون بردار پشتیبان و روش کمترین توان‌های دوم پیراسته تنک. نخستین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی ریاضیات زیستی، دامغان، ایران.
- ♦ میرزایی، مریم؛ باغفلکی، تابان و معنوی، منیره (۱۴۰۰). تحلیل خوشه‌ای توزیع امکانات بهداشتی و درمانی استان‌های ایران. نخستین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی ریاضیات زیستی، دامغان، ایران.

طرح‌های پژوهشی بین‌المللی

۱- بررسی وضعیت عدالت در بهره‌مندی از خدمات سلامت در کودکان در طی سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

گروه پژوهشی مسئول: آمارهای اقتصادی

عدالت مکررترین واژه در ادبیات اجتماعی تمام ملت‌هاست. هیچ متفکری در عرصه‌ی اجتماعی و هیچ حکومتی در طول تاریخ بی‌توجه به این معنا نبوده و اغلب علی‌رغم همه اختلافات، تلاش کرده‌اند خود را داعیه‌دار عدل معرفی نمایند. چیستی عدالت همواره از سؤال‌های مهم در ذهن بشر بوده و هست که پاسخ‌های بسیار متفرق و متشکلی دریافت کرده است. جهان امروز ما، از این قاعده مستثنی نیست. عدالت مرحله اجرای حق است و حق خود از جنس امور ثابت است. حقوق انسان‌ها به دلیل اینکه انسان هستند حقوق مساوی است و عدل یعنی در شرایط مساوی، همه امکان برخورداری یکسان از امکانات را بیابند و همه بتوانند استعدادهای خود را شکوفا نمایند. در حقیقت اجرای عدالت موقوف بر سه اصل است: ۱- قوانین عادلانه ۲- اجرای عادلانه

۳- آگاهی مردم از حقوق خود.

نبود سلامت علاوه بر این که می‌تواند فرد و خانواده بیمار را در دستیابی به اهداف نظام سلامت دچار مشکل کند، می‌تواند رفاه خانوار، کیفیت و استاندارد زندگی آن‌ها را نیز تحت تأثیر قرار دهد؛ به علاوه سلامت، تأثیر زیادی بر مباحث اقتصادی - اجتماعی دیگر دارد تا جایی که آن را به‌عنوان یکی از نماگرهای اصلی رفاه اجتماعی چه در سطح فردی و چه در سطح اجتماعی طبقه‌بندی می‌کنند. ایجاد امنیت برای فرد و جامعه، تأثیر آن بر کارایی و بهره‌وری نیروی‌کار از تأثیرات نظام سلامت است.

اما برای افزایش رفاه اجتماعی، تنها دستیابی به شاخص‌های بالای سلامت کافی نیست و می‌بایست کاهش فاصله‌ها در توزیع سلامت بین گروه‌های مختلف جامعه از اهداف نظام سلامت باشد، به نوعی که وضعیت سلامت افرادی که در گروه‌های پایین درآمدی هستند نیز ارتقاء یابد، بنا بر این توزیع عادلانه سلامت بسیار حائز اهمیت است.

از گذشته تا به امروز نابرابری‌ها و تفاوت‌ها در وضعیت سلامت وجود داشته و در صورتی‌که بدان توجه ویژه نشود،

با وجود بهبود و ارتقای سلامت کلی در جامعه، تعدادی از افراد جامعه، مخصوصاً گروه‌های آسیب‌پذیر (جمعیت محروم، بدسرپرست، فقیر و ...) از دستیابی به مراقبت‌های درمانی محروم خواهند شد. لذا در تمام بحث‌های مربوط به عدالت اجتماعی، عدالت در سلامت باید به‌عنوان مسئله اصلی در نظر گرفته شود. در بیشتر کشورهای که درآمدشان پایین یا در حد متوسط است، بخش عمده‌ای از سهم مخارج درمان، بیشتر از طریق پرداخت از جیب و به وسیله خانوارها است و پیش‌رونده بودن پرداخت‌ها لزوماً به‌عنوان نشانه‌ای از عادلانه بودن نظام سلامت محسوب نمی‌شود. چرا که ممکن است افراد با توانایی مالی بالاتر، بیشتر هم از خدمات سلامت استفاده نمایند. بهره‌مندی از خدمات سلامت ممکن است بستگی به پرداخت‌های مستقیمی داشته باشد که از دسترسی افراد به خدمات جلوگیری می‌کند. بنا بر این بررسی عدالت در تأمین مالی سلامت نیازمند تحلیل بهره‌مندی از خدمات سلامت نیز است.

از طرفی حفاظت مالی در نظام سلامت به‌عنوان دیگر هدف عمده نظام سلامت مورد توجه سازمان‌های بین‌المللی (از جمله سازمان جهانی بهداشت) قرار گرفته است. طبیعت غیر قابل پیش‌بینی و تکانه‌های سلامت در خانوارها می‌تواند در مورد هزینه‌های کمرشکن به اوج خود برسد و باعث شود خانوار عمده هزینه‌ی معاش خویش را صرف رفع بیماری کند؛ به عبارتی استانداردهای زندگی خانوارها را دچار مشکل کند و در بدترین حالت،

خانوارها را به زیر خط فقر نیز پرتاب کند، که تبعات بسیاری را برای جامعه به همراه خواهد داشت. در همین راستا، ساز و کارهای حفاظت مالی مانند پیش‌پرداخت‌های بیمه‌ای به‌عنوان سیاست کلیدی برای حفاظت مالی پیشنهاد شده است که می‌تواند برابری در تخصیص، دریافت و تأمین مالی را به همراه داشته باشد. آن چیزی که به اثبات رسیده است آن است که اتکا به پرداخت‌های مستقیم سلامت با میزان توسعه‌یافتگی کشورها رابطه‌ی معکوس دارد. این طرح پژوهشی به سفارش صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفته است. این طرح پژوهشی در سال ۱۴۰۰ خاتمه یافته و مجری آن آقای دکتر ایوب فرامرزی عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار هستند.

۲- بررسی وضعیت کار کودکان در ایران

گروه پژوهشی مسئول: آمارهای اقتصادی

علی‌رغم فعالیت‌های انجام‌شده در خصوص حقوق کودکان و افزایش زیرساخت‌های حمایتی از آنها، جهان همچنان با چالش کار کودکان به‌ویژه در مشاغل سخت و زیان‌آور روبرو است. چنان‌که با استناد به گزارش سازمان بین‌المللی کار (ILO) در سال ۲۰۱۶ میلادی، تقریباً ۱۵۲ میلیون کودک ۵ تا ۱۷ ساله اشتغال به کار داشتند که نیمی از آنها یعنی معادل ۷۳ میلیون کودک به کارهای سخت و زیان‌آور مشغول هستند که این مهم به طور

مستقیم سلامت و رشد آنها را با خطر مواجه نموده است. بدین لحاظ است که در ژوئیه سال ۲۰۱۹ میلادی، مجمع عمومی سازمان ملل متحد به اتفاق آرا سال ۲۰۲۱ میلادی را به عنوان سال بین‌المللی حذف کار کودکان اعلام کرد و از سازمان بین‌المللی کار خواسته است، در اجرای آن پیشگام باشد. نام‌گذاری این سال، فرصتی ایده‌آل برای تقویت مجدد تلاش‌ها برای دستیابی به اهداف شاخص‌های توسعه هزاره برای پایان دادن به انواع کار کودکان تا سال ۲۰۲۵ خواهد بود. لذا سازمان بین‌المللی کار مجموعه گزارش‌هایی را در سطح جهانی در خصوص برآورد کار کودکان تدوین می‌نماید که با بهره‌مندی از نمودارها و شاخص‌ها، میزان دستیابی به هدف مذکور را نشان می‌دهد.

در این راستا به منظور شناخت وضعیت کودکان کار در ایران، پژوهش حاضر با استفاده از آمار و اطلاعات موجود در کشور مانند طرح آمارگیری نیروی کار سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷، طرح آمارگیری از شاخص‌های چندگانه جمعیت و سلامت (DHS) جمهوری اسلامی ایران سال ۱۳۹۴، اطلاعات ثبت شده توسط سازمان بهزیستی کشور و سامانه سازمان تأمین اجتماعی صورت پذیرفته است. نتایج این تحقیق بیان می‌دارد، عمده‌ترین دلیل بازماندگی از تحصیل و نداشتن فراغت کودکان، اشتغال آنها است. از سوی دیگر کار کودک همانطور که در قبل عنوان شد، می‌تواند صدمات جسمی و روحی را برای کودکان در پی داشته باشد که این امر به خودی خود آینده آنها را

تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. البته لازم به ذکر است اشتغال کودکان می‌تواند بر نرخ بیکاری بزرگسالان تأثیرگذار باشد. بدین ترتیب که مبارزه برای محو کار کودک، امکان اشتغال بزرگسالان در همان شغل‌ها را فراهم می‌سازد. این طرح پژوهشی به سفارش صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفت. این طرح پژوهشی در سال ۱۴۰۰ خاتمه یافته و مجری آن آقای دکتر محمدصادق علی‌پور عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار بودند.

۳- بررسی روندهای هزینه‌های سلامت در خانوارهای دارای کودک و نوجوان در مقایسه با سایر خانوارها (۱۳۹۰ الی ۱۳۹۶)

بر اساس اهداف توسعه پایدار، برای پایان دادن به فقر و کاهش نابرابری‌ها، دستیابی کشورها به پوشش همگانی سلامت امری ضروری است. دستیابی به پوشش همگانی سلامت شامل حفاظت مالی عادلانه، دستیابی به خدمات مراقبت و درمان ضروری، دسترسی به دارو و واکسن ایمن، اثربخش و باکیفیت و مقرون‌به‌صرفه ضروری است. پوشش همگانی سلامت دسترسی به خدمات سلامت با کیفیت، برای تمامی افراد جامعه بدون ریسک تحمیل مخاطرات مالی به خانوار است. مردم برای ارتقا و بازگرداندن سلامت خود در صورت بیماری مجبور به استفاده از خدمات سلامت و به عبارتی خرید آن خدمات هستند. بخشی از درآمد خانوار در همه جوامع دنیا صرف

هزینه‌های مرتبط با سلامت می‌شود. مقدار این سهم و توزیع آن در جوامع نشان‌دهنده تحمیل بار مالی سلامت به جوامع است. بیماری و ناخوشی نه تنها بر روی کیفیت زندگی افراد بلکه بر خانواده آن‌ها با برهم زدن تعادل بین درآمد و هزینه‌هایشان تأثیر می‌گذارد. امروزه نبود محافظت مالی افراد در برابر هزینه‌های سلامت به‌عنوان یکی از مشکلات نظام‌های سلامت شناخته شده است. پرداخت از جیب برای خدمات سلامت می‌تواند بار مالی سنگینی را به خانوار وارد کرده و آنها را با هزینه‌های کمرشکن روبرو کند یا در برخی مواقع در خانوارهای فقیر و با درآمد غیر منظم آنها را به زیر خط فقر برده یا فقیرتر نماید.

در این مطالعه با فرض اینکه خانوارهای دارای کودک و نوجوان به دلیل اینکه ضرورت تأمین سلامتی این گروه سنی را بر عهده دارند، ممکن است متقبل هزینه‌های بیشتر برای سلامت بشوند، روند هزینه‌های سلامت و شاخص‌های محافظت مالی در این خانوارها (پرداخت از جیب، مواجهه با هزینه کمرشکن و مواجهه با هزینه فقرزا) در مقایسه با سایر خانوارها طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار گرفته است.

به‌منظور بررسی شاخص‌های محافظت مالی از داده‌های هفت سال مطالعه هزینه‌درآمد مرکز آمار ایران استفاده شد. این مطالعه هر ساله به وسیله مرکز آمار ایران اجرا و در آن اطلاعات مربوط به هزینه و درآمد بین ۳۷۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ خانوار ایرانی گردآوری می‌شود. ابزار مورد

استفاده در این طرح، پرسشنامه هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران است که شامل چهار قسمت اصلی (خصوصیات اجتماعی اعضای خانوار، مشخصات محل سکونت و تسهیلات و لوازم عمده زندگی، هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی خانوار و درآمدهای خانوار) و ۱۳ ماژول برای هزینه‌های خانوار است که دو تا از آن‌ها مرتبط با خدمات سلامت است. داده‌های این پیمایش با استفاده از مصاحبه با سرپرست خانوار یا یکی از اعضای مطلع خانوار به دست می‌آید. هزینه‌های سلامت شامل هزینه‌های خانوار برای دارو و محصولات پزشکی، خدمات سرپایی، خدمات دندانپزشکی، خدمات پیراپزشکی و خدمات بیمارستانی است. داده‌های مربوط به خدمات سرپایی و خدمات بستری با یک دوره یادآوری به ترتیب یک‌ماهه و یک‌ساله پرسیده می‌شوند. برای بررسی هزینه‌های سلامت بر اساس قیمت‌های ثابت از شاخص قیمت مصرف‌کننده برای خانوارهای شهری و روستایی با در نظر گرفتن سال ۱۳۹۰ به‌عنوان سال پایه استفاده شده است. جهت پنجم‌بندی خانوار نیز خانوارها بر حسب هزینه‌های مصرفی مرتب شده و هر بیست درصد به‌عنوان یک پنجم انتخاب شد.

با توجه به آنکه در محاسبه‌ی شاخص هزینه‌های کمرشکن سلامت روش یکسان وجود ندارد، محاسبه‌ی شاخص هزینه‌های کمرشکن سلامت در این گزارش بر اساس دو روش پیشنهادی سازمان جهانی بهداشت و روش پیشنهادی بانک جهانی برای رصد اهداف توسعه پایدار

استفاده شد.

به منظور بررسی شاخص‌های حفاظت مالی در خانوارهای دارای کودک و نوجوان خانوارهای مطالعه به چهار گروه دارای کودک زیر ۵ سال، دارای کودک و نوجوان ۵ تا ۱۸ سال، دارای فرد نوجوان زیر ۱۸ سال و دارای افراد بزرگسال بالای ۱۸ سال (بدون کودک و نوجوان) تقسیم شدند. شاخص‌های مرتبط با محافظت مالی خانوار هم در سطح کل جمعیت، به تفکیک سطح کل جمعیت (سالانه)، محل سکونت خانوار (سالانه) و پنجک‌های هزینه‌ای ارائه شدند.

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که پرداخت از جیب برای خانوارهای دارای کودک و نوجوان همانند سایر خانوارها طی سال‌های مورد مطالعه افزایش یافته است. بر خلاف فرضیه مطالعه ما پرداخت از جیب برای خدمات سلامت و مواجهه با هزینه‌های کمرشکن سلامت در خانوارهایی که دارای افراد بزرگسال بوده و کودک و نوجوان ندارند، بیشتر از خانوارهای دارای کودک و نوجوان است. علاوه بر این نتایج این مطالعه حاکی از این است که اجرای طرح تحول در سال ۱۳۹۳ هم به اهداف خود مبنی بر کاهش پرداخت از جیب خانوارها و مواجهه آنها با هزینه‌های کمرشکن دست پیدا نکرده است.

به‌طورکل نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن است که باوجود اقدامات متعدد انجام‌شده از جمله بیمه رایگان افراد و افزایش دسترسی جامعه به خدمات سلامت پس از اجرای طرح تحول سلامت، محافظت مالی خانوارهای

مورد مطالعه آن‌گونه که مد نظر دولت بوده است، اتفاق نیفتاده است و اقدامات جامع‌تر و نظام‌مندتری لازم است. این اقدامات می‌تواند شامل استراتژی‌هایی همچون افزایش آگاهی مردم در خصوص خدمات تحت پوشش بیمه و ارائه‌شده در مراکز دولتی، افزایش آگاهی مردم در خصوص رویه‌های تسهیم هزینه‌ها و فرانشیزها، تقویت نظارت بر بخش خصوصی و کنترل دریافت زیرمیزی، تقویت نظام ارجاع و پزشک خانواده و بازننگری در قوانین توزیع و نرخ‌گذاری داروها باشد. در هر حال بهبود محافظت مالی نیاز به تفکر دقیق در خصوص طراحی و پیاده‌سازی سیاست‌هایی خاص و منحصر به فرد در حوزه تأمین مالی دارد و لازم است که از این امر مطمئن شد که این سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها با سیاست‌های کلی بخش سلامت هم‌راستا و هم‌سو هستند. یکی از مهم‌ترین راهکارهای ارتقای حفاظت مالی انتقال وجوه پرداخت از جیب ثروتمندان و اقشار مرفه جامعه به صندوق‌های بیمه‌ای در قالب پیش‌پرداخت و متناسب با سطح درآمد افراد و باز توزیع آن در جامعه است. این طرح پژوهشی به سفارش صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفته است. مجری این طرح پژوهشی خانم‌ها دکتر ژاله عبدی، دکتر الهام احمدنژاد عضو هیئت علمی مؤسسه‌ی ملی تحقیقات سلامت هستند.

۴- شناسایی شاخص‌ها و شکاف اطلاعاتی مرتبط با کودکان در اهداف توسعه پایدار

گروه پژوهشی مسئول: آمارهای اقتصادی

توسعه پایدار به معنای ادغام اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی برای حداکثر کردن رفاه نسل فعلی بشر تعریف می‌شود بدون اینکه توانایی نسل‌های آینده را در برآورده کردن نیازهای خود به مخاطره اندازد. شعار اصلی توسعه پایدار «آینده‌ای بهتر برای همه» است؛ و در مسیر توسعه پایدار باید این اطمینان حاصل شود که کسی فراموش نمی‌شود. در همین راستا در نوک پیکان این مدل توسعه اقشار آسیب‌پذیر جامعه مثل فقرا، زنان و کودکان قرار دارند که باید در فرآیند توسعه مشارکت داده شوند و از مواهب آن برخوردار شوند. لذا شناخت مسائل مرتبط با این اقشار از جمله معیشت، آموزش، بهداشت، امنیت غذایی و سایر نیازهای این اقشار در اولویت سیاست‌های این مدل است. هدف اصلی این طرح شناسایی شاخص‌ها و شکاف اطلاعاتی مرتبط با کودکان در اهداف توسعه پایدار به‌عنوان یکی از ذینفعان اصلی توسعه، ارائه‌ی کمک‌های فنی از گردآوری اطلاعات شاخص‌های توسعه پایدار مرتبط با کودکان با هدف نظارت و پیشبرد اهداف توسعه پایدار در حوزه کودکان و ظرفیت‌سازی به‌منظور پر کردن خلاء اطلاعاتی موجود در این حوزه است. این طرح پژوهشی به سفارش صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در دستور کار پژوهشکده‌ی آمار قرار گرفته

است. مجری این طرح پژوهشی آقای مهدی حسینی‌نژاد هستند.

۵- تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید-۱۹

بروز و شیوع بیماری کووید ۱۹ و محدودیت‌ها و شرایط اجتماعی ناشی از آن، تغییرات چشم‌گیری بر ویژگی‌های خانوارها و اعضای آن در اغلب کشورهای جهان تحمیل کرده است. در چنین شرایطی تغییرات صفات و ویژگی‌های اعضای خانوارها از یک سو و عوامل اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی جامعه از سوی دیگر می‌تواند عملکرد خانوارها را در جامعه به شدت تحت تأثیر قرار دهد. برای سنجش این تغییرات و بررسی و تحلیل تأثیرات آن بر خانوارها، مراکز آمار کشورهای با اجرای آمارگیری‌های متنوعی اقدام به گردآوری اطلاعات مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران کرده‌اند تا بتوانند تصویر شفافی از رفتار جامعه و ویژگی‌های آن در روزها و ماه‌های آتی ترسیم کنند.

در این میان پژوهشکده آمار بر اساس نیازسنجی مرکز آمار ایران حسب وظایف محوله و در چارچوب اصل مالکیت کشور و اولویت‌های ملی با حمایت مالی صندوق جمعیت سازمان ملل متحد و صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) طرح جامعی را تدوین کرده است تا با طراحی و اجرای یک آمارگیری خانواری ملی و استفاده از آمارهای اداری و ثبتی موجود، تأثیر بیماری

کووید ۱۹ بر برخی صفات خانوارهای کشور اندازه‌گیری، سنجش و تحلیل شود. اطلاعات این طرح در پنج محور رفتارهای پیشگیرانه، ابتلا به بیماری کووید ۱۹ و مرگ و میر ناشی از آن، وضع تحصیلی کودکان ۶ساله و بالاتر، وضع ازدواج و فرزندآوری، وضع فعالیت اقتصادی افراد ۱۸ساله و بالاتر و سلامت روان افراد ۱۸ساله و بالاتر جامعه ارائه می‌شود. امید می‌رود نتایج این طرح، اطلاعاتی سودمند برای انجام مداخلات درست و به جا در راستای کاهش آسیب‌های فردی و اجتماعی ناشی از بیماری کووید ۱۹ در اختیار سیاستگذاران و برنامه‌ریزان کشور قرار دهد. این طرح پژوهشی در اردیبهشت ۱۴۰۰ پایان یافته و مجری آن خانم دکتر روشنک علی اکبری صبا عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار هستند.

۶- بررسی تحولات نابرابری و فقر در تحصیل کودکان

نابرابری یکی از مهمترین مسائل توسعه است که بر رفاه عمومی، ثبات اجتماعی، رشد اقتصادی آثار منفی و بازدارنده دارد. نابرابری می‌تواند بین افراد (نابرابری عمودی)، گروه‌ها یا جوامع مختلف (نابرابری افقی) مصداق داشته باشد. نابرابری در ابعاد مختلفی مانند نابرابری نتایج از جمله درآمد، دارایی‌ها، قابلیت‌ها، شادی و یا نابرابری فرصت‌ها تعریف می‌شود. لیکن در چند دهه اخیر، بحث نابرابری نتایج به سمت رویکرد نابرابری فرصت‌ها تغییر کرده است. این رویکرد تمرکز خود را

معطوف به مسائل اجتماعی و شرایط اقتصادی نموده است که بستر رشد و نمو افراد و نقطه شروع رقابت آنها است.

به اعتقاد آمارتیا سن (۲۰۰۹)، مزیت کلی افراد را باید بر اساس مجموعه عواملی از جمله ویژگی‌های فردی، اجتماعی و شرایط اقتصادی که بر فرصت‌های واقعی آنها تأثیرگذار است؛ ارزیابی کرد. همچنین جان رومر (۱۹۹۸) بیان می‌کند موفقیت در زندگی نباید به شرایط تولد فرد بستگی داشته باشد. بلکه باید بر اساس انتخاب‌ها، تلاش و مهارت‌های شخصی فرد شکل بگیرد. غالباً ویژگی‌هایی مانند جنسیت، نژاد یا طبقه اجتماعی که خارج از کنترل فرد است، منتج به شکل‌گیری نابرابری‌هایی می‌شود که قابل پذیرش نیست.

یکی از کانال‌های کلیدی برای دسترسی به فرصت‌های برابر، دسترسی به آموزش است. حق آموزش مخصوصاً آموزش پایه از حقوق اساسی انسان‌هاست که در کنوانسیون حقوق بشر و در قانون اساسی کشورها بر آن تأکید شده است. آموزش پیشرفت کودکان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، و جایگاه اجتماعی و فرصت‌های شغلی آن‌ها را تحت الشعاع قرار می‌دهد. تحصیل عامل مهمی در پیش‌بینی عایدی فرد است و بر وضعیت سلامتی و مشارکت در فرایندهای سیاسی ارتباط دارد؛ بنا بر این نابرابری در تحصیل می‌تواند به ایجاد شکاف‌های نامطلوب در جنبه‌های مذکور منجر شود. از این‌رو، بررسی موضوع آموزش کودکان و دسترسی یکسان طیف‌های

مختلف به آن، امری ضروری و الزام‌آور است. در این مطالعه، برابری آموزش ابتدایی از چند منظر مورد بررسی قرار گرفته است. ابتدا، دسترسی به آموزش بین جوامع شهری و روستایی بر اساس شاخص‌های مختلف بررسی شده است. جنبه دیگر، برابری شرایط آموزش منطقه‌ای است که در این مطالعه بر مبنای شاخص‌های آموزش استانی مقایسه شده است. موضوع حائز اهمیت و کلیدی دیگر، برابری جنسیتی در آموزش ابتدایی است. لازم به ذکر است علاوه بر شاخص‌های متداول برای مقایسه دسترسی به آموزش، از شاخص تایل به‌عنوان معیار تخصصی اندازه‌گیری نابرابری استفاده شد. نتیجه مطالعه مبتنی بر عدم وجود تبعیض فاحش بین طیف‌های مذکور برای دسترسی به آموزش ابتدایی و برقرار بودن شرایط برابری است. لیکن نکته حایز اهمیتی که لازم است مورد توجه سیاست‌گذاران و تحلیل‌گران قرار گیرد، بررسی برابری در مقاطع تحصیلی بالاتر شامل راهنمایی و

دبیرستان است که پیش‌بینی می‌شود در این سطوح، به نابرابری منتج شود؛ چرا که از نظر مقایسه‌ی جوامع شهری و روستایی، بسیاری از روستاها فاقد مدارس راهنمایی و دبیرستان هستند که این امر دسترسی کودکان را به سطوح بالاتر آموزشی به مشکل مواجه می‌کند. همچنین به لحاظ جنسیتی نیز با توجه به جنبه‌های فرهنگی و محدودیت‌های اجتماعی و نیز دشواری دسترسی دختران به مدارس راهنمایی و دبیرستان در نقاط دوردست مخصوصاً در جوامع روستایی، انتظار می‌رود نابرابری افزایش یابد. این طرح در شهریور ۱۴۰۰ خاتمه یافته و مجری آن آقای سعید لاریجانی هستند.

خدمات آموزشی پژوهشکده‌ی آمار در سال ۱۴۰۰

پژوهشکده‌ی آمار به منظور ارتقای سطح علمی کارکنان نظام آمار کشور و ایجاد زمینه‌ی مناسب برای انتقال و تبادل آخرین دستاوردهای علمی در حوزه‌ی آمار رسمی و موضوعات مرتبط، دوره‌ها، کارگاه‌های آموزشی و سخنرانی‌های ملی و منطقه‌ای را برای وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی، دانشگاه‌ها و مؤسسات خصوصی برگزار می‌نماید. این پژوهشکده از بدو تأسیس، تا پایان سال ۱۴۰۰ اقدام به برگزاری ۵۷۹ دوره و کارگاه آموزشی در سطح ملی در زمینه‌های مختلف تخصصی آمار رسمی شامل روش‌های تولید آمار رسمی، تجزیه و تحلیل آمار رسمی، پردازش و استخراج اطلاعات و اطلاع‌رسانی آماری نموده است و برای این منظور از توان علمی اعضای هیئت علمی پژوهشکده‌ی آمار، دانشگاه‌های داخل و خارج کشور و متخصصان و کارشناسان حرفه‌ای نهادها و دستگاه‌های داخلی و بین‌المللی بهره‌گرفته است. پژوهشکده‌ی آمار و مرکز آمار ایران همچنین به دلیل داشتن مدرسان مجرب و متخصص در حوزه‌ی آمار رسمی و همچنین امکانات به روز آموزشی، جایگاه ویژه‌ای در منطقه‌ی آسیا و اقیانوسیه دارند و از این رو پژوهشکده‌ی آمار از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۴۰۰ موفق به برگزاری ۳۲ دوره یا کارگاه آموزشی منطقه‌ای و بین‌المللی با همکاری مؤسسه‌ی آمار آسیا و اقیانوسیه (SIAP)، بخش آمار سازمان ملل (UNSD)، صندوق جمعیت سازمان ملل در ایران (UNFPA)، سازمان بین‌المللی کار (ILO) و سازمان همکاری‌های اقتصادی (ECO) شده است.

دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی ملی و بین‌المللی

خانم محبوبه شهبازی؛
کارشناسی مدیریت
بازرگانی و کارشناس
خدمات آموزشی

ب) وینارهای تخصصی

در راستای توزیع دانش و علوم مرتبط با آمار رسمی و برای ایجاد فضای هم‌اندیشی میان علاقمندان و کارشناسان آمار رسمی و برای ایجاد فضای هم‌اندیشی میان علاقمندان و کارشناسان آمار رسمی و افزایش سواد آماری جامعه، پژوهشکده‌ی آمار برای اولین بار اقدام به برگزاری وینارهای تخصصی نمود. در سال ۱۴۰۰ در مجموع ۱۹ وینار با مشارکت متخصصان داخلی و خارجی برگزار شد که عناوین آن به شرح جدول صفحه‌ی

عملکرد گروه خدمات آموزشی در سال ۱۴۰۰

در سال ۱۴۰۰ گروه آموزش موفق به برگزاری دوره‌ها، کارگاه‌های آموزشی و سخنرانی‌های علمی به شرح ذیل شده است:

الف) ۳۰ دوره و کارگاه آموزشی

ب) سخنرانی‌های تخصصی و علمی

الف) دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برگزار شده در سال ۱۴۰۰

در سال ۱۴۰۰ گروه خدمات آموزش موفق به برگزاری ۳۰ دوره و کارگاه آموزشی شد (۱۲ کارگاه آموزشی و ۱۸ دوره‌ی آموزشی) که مخاطبان عمده‌ی دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی از نهادها، وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های دولتی شامل: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصاد و دارایی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، و مرکز آمار ایران، دفاتر آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کل کشور و دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها بودند. تعداد کل شرکت‌کنندگان در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی ۱۱۶۸ نفر است.

بعد آمده است و شرح هر یک از این وبینارها به صورت مختصر در ادامه آورده شده است:

حساب‌های اقماری در نظام حساب‌های ملی

وبینار «حساب‌های اقماری در نظام حساب‌های ملی» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۲ تیر ۱۴۰۰ با سخنرانی خانم دکتر بنفشه نجفی؛ رئیس گروه تولید ملی و نهادی دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران برگزار شد. خانم نجفی در سخنان خود با معرفی و بیان ویژگی‌های حساب‌های ملی، به بر شمردن ضرورت‌های استفاده از این حساب‌ها پرداختند. وی در ادامه علاوه بر مروری بر حساب اقماری و نقش و اهمیت آن در حساب‌های ملی بیان کرد مرکز آمار ایران تنها متولی حساب‌های اقماری در ایران است.

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ به روش ثبتی مینا

وبینار «سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ به روش ثبتی مینا» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۹ تیر ۱۴۰۰ با سخنرانی خانم دکتر فهیمه برومندی، کارشناس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان فارس برگزار شد.

دکتر برومندی در ابتدای سخنرانی خود به این نکته که یکی از شاخص‌های مهم توسعه‌یافتگی جوامع افزایش اشتغال و کاهش بیکاری است، نقش شاخص‌های آماری

حاصل از اجرای طرح آمارگیری نیروی کار در ارزیابی سیاست و عملکردهای مربوط به حوزه اشتغال‌زایی اشاره کرد؛ وی همچنین با تأکید بر این نکته که به کارگیری یک شاخص (مانند نرخ بیکاری) به تنهایی نمی‌تواند معیار مناسبی برای ارزیابی عملکرد اشتغال‌زایی استان‌های کشور باشد، بیان کرد لازم است مجموعه‌ای از شاخص‌های عمده طرح نیروی کار به کار گرفته شود تا بتوان به سیمای کاملی از فرایند عملکرد اجرایی استان‌ها در اشتغال‌زایی، تحقق برنامه‌های توسعه و ... دست یافت.

استفاده از هوش مصنوعی در تولید آمارهای

رسمی

وبینار «استفاده از هوش مصنوعی» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۰ با سخنرانی آقای ودود کرامتی؛ کارشناس تحلیل‌گر سیستم مرکز آمار ایران برگزار شد. آقای کرامتی در سخنرانی خود به تاریخچه هوش مصنوعی، پارادایم‌های هوش مصنوعی، پارادایم مطرح در هوش مصنوعی، کاربردهای هوش مصنوعی که در تشخیص چهره، ماشین‌های خودران، کامپیوترهای پیشرفته، موبایل‌های هوشمند و ... مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ پرداختند.

بررسی عملکرد صنعتی در این طی برنامه‌های توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

وبینار «بررسی عملکرد صنعتی در این طی برنامه‌های توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر افسانه شفیعی؛ عضو هیئت علمی مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی برگزار شد.

در این سخنرانی دکتر شفیعی اظهار داشت طی شش برنامه توسعه پس از انقلاب سهم زیرگروه صنعت از تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت جاری اگرچه تحت تأثیر تغییرات جدی در ترکیب رشته‌فعالیت‌های صنعتی، سیاست‌های قیمتی و تغییرات قیمت کالاهای صنعتی در بازارهای جهانی با فراز و فرودهایی مواجه شده، اما در مجموع روندی کاهشی را تجربه کرده است. چنین روندی چه به‌عنوان انحراف از فرایند توسعه صنعتی، چه به منزله تنزل جایگاه سرمایه‌داری صنعتی در مقابل سرمایه‌داری تجاری کشور، چه به‌عنوان کاهش قدرت ملی در صحنه اقتصاد سیاسی و چه از منظر آثار سوء عدیده اجتماعی و عدم توازن طبقات آن مورد تحلیل قرار گیرد، یک پیام مشترک دارد: توسعه صنعتی کشور حسب هدف‌گذاری‌های اسناد بالادستی و برنامه‌های توسعه کشور محقق نشده است.

بررسی ترکیب رشته‌فعالیت‌های صنعتی طی برنامه‌های

توسعه گذشته حاکی از گذار بخش صنعت از ساختاری کشاورزی پایه (متشکل از تولید مواد غذایی و آشامیدنی و منسوجات به‌عنوان مهمترین تولیدات صنعتی) در برنامه اول توسعه به ساختاری هیدروکربوری پایه (متشکل از تولید محصولات شیمیایی و پالایشی در صدر تولیدات صنعتی کشور) در برنامه ششم توسعه است. در روی دیگر سکه سهم تولید محصولات ساخت محور (وسایل نقلیه موتوری، ماشین‌آلات مکانیکی و ماشین‌آلات مولد برق و تجهیزات الکترونیکی) از تولید صنعتی کشور تحت تأثیر سیاست‌های صنعتی دولت با رشد ناپایداری در طول برنامه سوم و چهارم مواجه بوده، اما در کل سهم آن از ارزش افزوده صنعتی کشور نزولی بوده است. این سخنرانی درصدد بررسی دلایل بروز رهنمون چنین تراژدی در مسیر توسعه صنعتی ایران است.

مروری بر منابع درآمدی خانوارهای کشور- سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۷

در ادامه برگزاری سلسله جلسات علمی - تخصصی پژوهشکده آمار، وینار «مروری بر منابع درآمدی خانوارهای کشور- سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۷» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۶ مرداد ۱۴۰۰ با سخنرانی خانم شهلا صباغی؛ رئیس گروه پژوهش و نظارت مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار شد. خانم صباغی در این سخنرانی که بر

اساس نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۸ به صورت تفصیلی به بررسی متوسط درآمد پولی یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی بر اساس منابع مختلف تأمین درآمد در سطح کل کشور و استان‌ها پرداخت و ضمن مقایسه با اطلاعات سال ۱۳۹۷، مشخص نمود که در هر استان به صورت مشخص درآمد پولی سالانه یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی از کدام منبع درآمدی بیشتر داشته است. در این میان، متوسط درآمد پولی سالانه و همچنین درآمد سرانه (پولی) در دهک‌های مختلف درآمدی نیز مورد محاسبه قرار گرفت.

برآورد انقباضی بازه‌ای یا بیزی و کاربرد آن‌ها در برآورد پارامتری تنش مقاومت

وبینار «برآورد انقباضی بازه‌ای یا بیزی و کاربرد آن‌ها در برآورد پارامتری تنش مقاومت» از ساعت ۱۸ تا ۲۰ روز چهارشنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر پرویز نصیری، عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور برگزار شد.

در این وبینار برآورد پارامترها به روش بیزی که بخشی از استنباط آماری است مورد بررسی قرار گرفت. آقای دکتر نصیری در سخنرانی خود ویژگی‌های برآورد بیزی را بیان کرد، به این صورت که در برآورد بیزی اطلاع اولیه پژوهشگر درباره پارامترها گاهی به صورت حدس اولیه و یا تابعی از پارامتر به‌عنوان توزیع پیشین مد نظر قرار

می‌گیرد.

همچنین با اشاره به برآورد انقباضی بازه‌ای که در آن اطلاع اولیه پژوهشگر به صورت بازه ارایه می‌شود و نقش مهم در کاهش خطای برآوردگرها دارد ادامه داد که با توجه به اهمیت این برآوردگر پارامتر تنش مقاومت برای متغیرهای تصادفی X و Y مستقل که دارای توزیع لپندلی دو پارامتری هستند، برآورد می‌شود. ایشان ضمن معرفی تابع چگالی لپندلی دو پارامتری، نشان داد که برآوردگرهای گشتاوری به طور مجانی ناریب‌اند. و در پایان با استفاده از معیار میانگین مربع خطا، برآوردگر انقباضی بازه‌ای ارایه شده را با سایر برآوردگرها مورد مقایسه قرار داد.

مروری تحلیلی بر کاربردهای علم داده در حوزه علوم پایه و مهندسی

وبینار «مروری تحلیلی بر کاربردهای علم داده در حوزه علوم پایه و مهندسی» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه مرداد ۱۴۰۰ با سخنرانی آرمین احمدی‌نسب، کارشناس ارشد فناوری اطلاعات شرکت برق منطقه‌ای هرمزگان برگزار شد.

احراز هویت در فضای مجازی

وبینار «احراز هویت در فضای مجازی» از ساعت ۱۵ تا ۱۷ روز ۱۰ شهریور ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر سید امیر اصغری، عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی و مشاور

دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور برگزار شد. در این سخنرانی دکتر اصغری پاسخ سؤال: برای چه کاربردهایی از چه کاربرانی با استفاده از چه متدهایی در چه سطحی باید احراز هویت را به کار برد؟ مورد بررسی قرار داد؛ وی با اشاره به اینکه سامان‌مند کردن نظام هویت فرای سامانه‌مند کردن این ساختار نامنظم در دنیای فناوری و اطلاعات کشور است به تشریح مفاهیم مرتبط با احراز هویت، روش‌ها، تکنولوژی‌ها و ابزارهای مرتبط به احراز هویت و چالش‌های پیش‌روی این حوزه پرداختند.

انتخاب متغیر بیزی در مدل‌بندی توأم اندازه‌های طولی و برآمدهای بقا

وبینار «انتخاب متغیر بیزی در مدل‌بندی توأم اندازه‌های طولی و برآمدهای بقا» از ساعت ۱۷ تا ۱۹ روز ۱۰ شهریور ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر تابان باغ‌فلکی، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.

در این سخنرانی دکتر باغ‌فلکی با اشاره به اینکه مدل‌سازی توأم اندازه‌گیری‌های طولی و پیشامد بقا توجه بسیاری را با افزایش فراوانی در پژوهش‌های بالینی جلب نموده‌است. در ادامه ایشان، انتخاب متغیر بیزی برای انتخاب متغیرها در زیرمدل‌های طولی، بقا و پارامترهای پیوند را مورد بررسی قرار دادند و بیان کردند که به همین دلیل است که مدل پارامتر مشترک معمولی با

در نظر گرفتن یک مدل ترکیبی خطی برای زیرمدل طولی و مدل وایبول برای زیرمدل مدت زمان تا رخداد پیشامد اعمال می‌شود. لذا برای انتخاب متغیرها هر دو پیشین‌های پیوسته و رویداد دیراک و اسلب را در نظر گرفته به گونه‌ای که از قالب آماری بیزی بر اساس زنجیره مارکوف مونت کارلویی (MCMC) استفاده می‌شود. در پایان عملکرد این روش را با استفاده از برخی مطالعات شبیه‌سازی مورد بررسی قرار داده و روش پیشنهادی برای تجزیه و تحلیل یک مجموعه داده واقعی به‌کار گرفتند.

طرح پرسشنامه خردشده، ابزاری برای گردآوری داده‌ها در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹

وبینار «طرح پرسشنامه خردشده ابزاری برای گردآوری داده‌ها در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز ۲۴ شهریور ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر لیدا کله‌ری، عضو هیئت علمی و مدیر گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری پژوهشکده‌ی آمار برگزار شد. وی در این سخنرانی، یکی از چالش‌های طرح‌های آمارگیری را پرسشنامه طولانی با تعداد زیادی از اقلام دانست و اظهار داشت: این موضوع مشکلاتی از قبیل طولانی بودن زمان آمارگیری، افزایش بار پاسخگویی و به تبع آن افزایش نرخ بی‌پاسخی به دنبال دارد. در بسیاری از مراکز آماری، طرح‌های آمارگیری پیچیده به‌منظور تأمین نیازهای مختلف اجرا می‌شود و کاربردهای زیادی دارد. عضو هیئت علمی پژوهشکده

آمار ادامه داد: با وجود مفید و کاربردی بودن این طرح‌ها نمی‌توان از مسائل اجرایی و خطاهای غیر نمونه‌گیری آن چشم‌پوشی کرد. مراکز آماری همواره درصدد یافتن راهکارهایی برای حل مشکلات ناشی از طولانی بودن پرسشنامه هستند. کلهری گفت: خرد کردن پرسشنامه تکنیک نوینی است که به تازگی مورد توجه محققان قرار گرفته است و به‌عنوان راهکاری جهت کوتاه کردن پرسشنامه‌های طولانی به‌کار گرفته می‌شود.

مهاجرت‌های داخلی در ایران

وبینار «مهاجرت‌های داخلی در ایران» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز ۳۱ شهریور ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر رسول صادقی، دانشیار جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران و رئیس مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور برگزار شد.

رئیس مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور؛ الگوهای فضایی مهاجرت منجر به افزایش جمعیت در استان‌های اطراف تهران شد. صادقی در این وبینار، اظهار داشت: مهاجرت، فرایندی پویا و برخاسته از شرایط در حال تغییر اجتماعی است که می‌تواند نه تنها افراد مهاجر، بلکه جامعه مبدأ و مقصد را نیز تحت تأثیر قرار دهد. این پژوهشگر خاطرنشان کرد: افزایش هزینه‌های مسکن، ازدحام جمعیت، ترافیک، گسترش سکونت‌گاه‌های غیر رسمی در مناطق مقصد و مسائلی نظیر سالمندی و زنانه شدن جمعیت در مناطق

مبدأ از نگرانی‌ها و پیامدهای جریان‌های مهاجرتی در کشور است. صادقی گفت: الگوهای فضایی مهاجرت، منعکس‌کننده نابرابری‌های اقتصادی اجتماعی است که منجر به افزایش جمعیت در استان‌های مرکزی اطراف تهران و کاهش جمعیت در مناطق شرقی و غربی کشور شده است. وی به این نکته اشاره کرد که افزایش مهاجرت‌ها و جابه‌جایی‌های جمعیتی به ویژه به سمت مرکز، یکی از مسائل و چالش‌های اجتماعی و جمعیتی کشور است.

بررسی طول مدت بیکاری، علل ترک شغل و ماندگاری در بازار کار

وبینار «بررسی طول مدت بیکاری، علل ترک شغل و ماندگاری در بازار کار» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز ۱۴ مهر ۱۴۰۰ با سخنرانی هما طاهری‌پور، رئیس گروه گردآوری و انتشار آمار و اطلاعات مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار شد.

هما طاهری‌پور، رئیس گروه گردآوری و انتشار آمار و اطلاعات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، گفت: با صنعتی شدن جوامع، موضوع اشتغال با تغییر و تحول مواجه شد؛ این امر به ویژه در مورد زنان همزمان با افزایش سطح تحصیلات‌شان و تمایل آنان به انجام مشاغلی که پیش از این در انحصار مردان بود، بیشتر صدق می‌کند تا همپای مردان به فعالیت‌های اجتماعی بپردازند. طاهری‌پور ادامه داد: نتایج به دست آمده حاکی

از آن است که در ۱۵ سال اخیر، طول مدت بیکاری بین مردان و زنان متفاوت بود؛ به طور متوسط بیش از ۳۰ درصد مردان و نزدیک ۵۰ درصد زنان بیش از یک سال در انتظار یافتن شغل مانده‌اند. به گفته وی، در گروه مردان در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۸ موقتی بودن کار، نخستین عامل مؤثر در ترک شغل به استثنای سال ۱۳۸۶ اعلام شده است. این آمار در گروه زنان حاکی از آن است که از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ عامل پایین بودن درآمد همواره مؤثرترین عامل در ترک شغل زنان شاغل بود.

بررسی علل اصلی مرگ در سال‌های ۸۵ تا ۹۵ و نقش آن در آینده جمعیت ایران

وبینار «بررسی علل اصلی مرگ در سال‌های ۸۵ تا ۹۵ و نقش آن در آینده جمعیت ایران» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر الهام فتحی، رئیس گروه آمار جمعیت و سلامت مرکز آمار ایران برگزار شد. رئیس گروه آمار جمعیت و سلامت مرکز آمار ایران گفت: با حذف پنج علت اصلی مرگ، امید به زندگی در مردان ۹/۶ و در زنان ۱۰/۸ سال افزایش می‌یابد و در جلوگیری از سرعت کاهش جمعیت مؤثر است. هر چند نمی‌توان علت‌های اصلی مرگ را حذف کرد اما با برنامه‌ریزی می‌توان در جهت کاهش آن گام برداشت. رئیس گروه آمار جمعیت و سلامت مرکز آمار ایران با بیان اینکه ایران هنوز پتانسیل زیادی برای

کاهش مرگ و میر در همه سنین دارد، تأکید کرد: سیاست‌گذاری در جهت کاهش فوت، علاوه بر جلوگیری از کاهش سرعت رشد جمعیت، باعث ترمیم ساختمان سنی جمعیت می‌شود که منافع اجتماعی و اقتصادی زیادی به همراه دارد. از طرفی چون امید زندگی در رهگذر انتقال جمعیتی و گذار اپیدمیولوژیک از مهمترین تحولات جمعیتی ایران در قرن اخیر است لذا امید به زندگی در کشور افزایش می‌یابد. وی با اشاره به پژوهشی که در این زمینه انجام شده است، گفت: این پژوهش بعد از ارزیابی و تسطیح داده‌های فوت و سرشماری ایران در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵ با استفاده از جداول عمر، تغییرات امید زندگی را بررسی می‌کند و سپس به پیش‌بینی جمعیت ایران با روش ترکیبی می‌پردازد.

مسئله‌شناسی و راه‌حلیابی

وبینار «مسئله‌شناسی و راه‌حلیابی» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۵ آبان ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر محمدرضا حمیدی‌زاده، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد. دکتر حمیدی‌زاده گفت: تبیین ارتقای شناخت مسئله، بالا بردن سطح ادراک در مسئله‌شناختی و ارزیابی راهبردهای کشف، ساخت و عرضه شیوه‌های متنوع نظامند برای برنامه‌های پاسخ‌یابی و حل مسایل است. وی با اشاره به این که تهیه و تبیین چارچوب‌های افکار، تلاش می‌کند تا روش‌های اصلی بررسی، تحلیل و ابزارهای ارتقای کیفیت تحلیل سیستمی تصمیم‌گیری

مخاطبان خود را برای هدایت بهتر فعالیت در محیط، فراهم و ارایه نماید؛ به روش‌های فهم بهتر مسئله در ده شیوه‌ی ۱) بازنویسی صورت مسئله؛ ۲) یافتن فرضیات مسئله و به چالش‌های کشاندن آن‌ها؛ ۳) تعیین سلسله مراتب در مسئله؛ ۴) خردکردن (شکستن) مسئله؛ ۵) ایجاد نگاه‌های متنوع به مسئله؛ ۶) استفاده از ساختار زبانی تأثیرگذار در مسئله؛ ۷) جذاب‌سازی مسئله؛ ۸) یافتن عوامل به شکست رساندن حل مسئله؛ ۹) جمع‌آوری، بررسی و تحلیل داده‌های مرتبط با مسئله؛ ۱۰) چندوجهی گزاره‌نویسی مسئله؛ پرداخت. ایشان هدف از این نشست را پاسخ‌یابی به سؤالات زیر بیان کردند.

۱. مسئله چیست و چه طیفی دارد؟

۲. شناخت چیست و چه ابعادی دارد؟

۳. اقتضایات مسئله‌شناختی چیست؟

۴. چگونه می‌توان در حل مسایل به نظم‌یابی و چارچوب دست یافت؟

۵. از چه رویکردها و راهبردهایی می‌توان برای حل‌یابی مسایل بهره‌گیری کرد؟

اشتغال غیر رسمی و اشتغال در بخش غیر

رسمی

وبینار «اشتغال غیر رسمی و اشتغال در بخش غیر رسمی» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۱۲ آبان

۱۴۰۰ با سخنرانی ندا مصطفوی، کارشناس دفتر صنعت، معدن و زیربنایی مرکز آمار ایران برگزار شد.

ایشان در ابتدای سخنرانی خود با اشاره به این موضوع که بحث اقتصاد غیر رسمی از دهه‌های ۱۹۵۰ در سطح جهان مطرح بوده است و اقتصاددانی به نام دابلیو آرتور لوییس در مقاله‌ای، که بابت آن برنده‌ی نوبل اقتصاد شد، مازاد عرضه‌ی نیروی کار را قابل جذب در اقتصاد صنعتی مدرن می‌داند. مطرح کرد با این حال آن‌چه که در اقتصادهای در حال توسعه مشاهده می‌شود در تضاد با این نظریه است و در واقع شواهد نشان می‌دهد در اقتصادهای در حال توسعه، آن‌چه نام «بخش غیر رسمی» به خود گرفته که شامل کسب و کارهای کوچک، تولید در مقیاس کم و مشاغل بی‌قاعده بوده، در حال گسترش است. بنابراین در آن زمان مفهوم «بخش غیر رسمی» دارای باری منفی بود اما، مطالعات و بررسی‌های انجام شده در این رابطه نشان می‌دهد بخش غیر رسمی، تنها محدود به فعالیت‌های حاشیه‌ای نیستند و نگاه‌های سودآور را نیز شامل می‌شوند. از سوی دیگر، این بخش عامل مهمی در افزایش اشتغال و کاهش فقر است.

خانم مصطفوی بیان کردند در ایران تا کنون آمار رسمی‌ای در خصوص این مفاهیم وجود نداشت، اما به همت همکاران گروه نیروی کار در دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری، هم‌اکنون شاخص‌های مرتبط با این موضوع، برای سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، در دسترس

است. بر این اساس به نظر می‌رسد مرور مفاهیم کلی در رابطه با مفاهیم بخش و اشتغال غیر رسمی به فهم بهتر این آمارها کمک کند. ایشان در این سخنرانی به صورت مختصر به تاریخچه‌ی اقتصادی بخش غیر رسمی، بررسی اهمیت این بخش در اقتصاد و آرایه‌ی تعریفی دقیق بر اساس مستندات بین‌المللی پرداختند و در نهایت، آمارهای موجود در برخی کشورها در این خصوص را مرور کردند.

ابهامات درآمدی و خط فقر در ایران: طرح سؤالات و مقایسه با برخی کشورها

وبینار «ابهامات درآمدی و خط فقر در ایران: طرح سؤالات و مقایسه با برخی کشورها» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر سیدمرتضی امینی، دانشیار دانشگاه تهران برگزار شد. در این سخنرانی دکتر امینی بعد از پرداختن به مشکلات و بحران‌های اجتماعی ایجاد شده در کشور، که ناشی از عدم توجه صحیح به مفاهیم ساده آماری و عدم وجود آمارهای شفاف درآمدی است، به مسئله تعیین خط فقر و برآورد درآمد مشاغل مختلف در ایران پرداختند؛ و پس از طرح سؤالات مهم در این زمینه‌ها مقایسه‌ای با دو کشور آلمان و امریکا انجام شد. در پایان پیشنهادهای

برای جلوگیری از وخیم‌تر شدن این بحران‌های آرایه شد.

شبیه‌سازی اثر تغییرات حداقل دستمزد بر متغیرهای کلان اقتصاد ایران

وبینار «شبیه‌سازی اثر تغییرات حداقل دستمزد بر متغیرهای کلان اقتصاد ایران» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۱۰ آذر ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر غلامرضا کشاورز، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد.

دکتر کشاورز در ابتدای سخنرانی خود به تغییرات حداقل دستمزد از کانال‌های مختلف که آثار متعددی بر متغیرهای کلان اقتصادی و شرایط رفاه در جامعه می‌گذارد پرداخت. و سپس به ارزیابی آثار این سیاست بر متغیرهای اقتصادی به‌ویژه بر رفاه خانوارهای نیازمند و بکارگیری روشی که اولاً بتواند بخش‌های مختلف موجود در اقتصاد را در الگو لحاظ کند؛ دوماً بتواند هم آثار کلان سیاست و هم واکنش نهادهای مختلف اقتصادی را در مقابل سیاست اعمال شده منعکس نماید اشاره کرد. وی در این مطالعه، یک مدل تعادل عمومی قابل محاسبه (CGE) برای اقتصاد ایران که در آن بخش‌های تولیدی به ۱۴ بخش و نهاد خانوارها به طبقات درآمدی ده‌گانه تفکیک و طراحی شده پرداخت.

ایشان توضیح داد این الگو بر پایه ماتریس حسابداری اجتماعی (SAM) سال ۱۳۹۰ و کالیبراسیون ضرائب

الگو حل شده و بر اساس چهار سناریو افزایش ۱۰، ۱۵، ۲۰ و ۲۵ درصدی حداقل دستمزد شبیه‌سازی شده است. و نتایج شبیه‌سازی‌ها در سطح کلان را نشان می‌دهد که افزایش دستمزد بر اساس سناریوهای یادشده، افزایش شاخص قیمت نسبی مصرف‌کننده (۱/۲ تا ۳ درصد) و تولیدکننده (۱/۴ تا ۳/۴ درصد) را در کنار کاهش تولید (۰/۷۵ تا ۱/۸ درصد)، کاهش اشتغال (۳/۱ تا ۷/۱ درصد) و رشد بیکاری (۲/۳ تا ۵/۸ درصد) به همراه خواهد داشت و در سطح بخشی نیز چنین نتایجی قابل رویت است. بطوری‌که بیشترین بار تورمی را بخش‌های کاربر از جمله بخش‌های گروه خدمات و برخی بخش‌های کاربر در گروه صنایع تجربه خواهند کرد و بیشترین افت تولید و اشتغال نیز به بخش‌های صنایع، پوشاک و منسوجات اختصاص دارد.

معنی‌داری داده‌ها

وبینار «معنی‌دار سازی داده‌ها» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۱۷ آذر ۱۴۰۰ با سخنرانی آقای سیدنعمت‌اله میرفلاح نصیری، معاون طرح‌های آماری و آمارهای ثبتی مرکز آمار ایران برگزار شد.

پیش‌بینی جمعیت ایران تا افق ۱۴۳۰

وبینار «پیش‌بینی جمعیت ایران تا افق ۱۴۳۰» از ساعت ۱۶ تا ۱۸ روز چهارشنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۰ با سخنرانی خانم دکتر الهام فتحی، رئیس گروه آمارهای

جمعیت و سلامت مرکز آمار ایران برگزار شد.

ایشان در ابتدای سخنرانی خود به وضعیت جمعیت و آینده آن و نیازهای مهم سیاستگذاران و برنامه‌ریزان پرداخت. وی در همین راستا پس از انتشار نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵، در سال ۱۳۹۶ جمعیت کل کشور تا افق ۱۴۳۰ و جمعیت استانی تا سال ۱۴۱۵ پیش‌بینی شده و نتایج آن پس از تصویب کمیته آماربخشی جمعیت اشاره کرد وی با توجه به گذشت پنج سال از اجرای سرشماری ۱۳۹۵ و تغییرات اجتماعی و فرهنگی جامعه از جمله همه‌گیری کووید-۱۹، به بازنگری پیش‌بینی جمعیت که بیش از پیش ضرورت یافته را در دستور کار خود قرار داد.

سپس به بازنگری جمعیت ایران، با توجه به واقعیت‌های موجود جامعه و شاخص‌های محاسبه شده از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹، و سناریوهای باروری و مرگ و میر در پیش‌بینی‌های انجام شده قبلی که تغییر کرده اشاره کرد؛ دکتر فتحی به ارزیابی داده‌های سرشماری و سناریو مهاجرت هم بر اساس پیش‌بینی قبلی و برای پیش‌بینی جمعیت طبق روال گذشته از روش ترکیبی (مولفه‌ای - نسلی) و نرم‌افزار اسپکتروم ۴ استفاده شده پرداخت وی با اشاره به اینکه سازمان ملل نیز به کشورها توصیه می‌کند که از این روش به عنوان روش "استاندارد طلایی" دربرآورد و پیش‌بینی‌های آمارهای رسمی خود استفاده کنند و روش ترکیبی بیش از هر روش برای پیش‌بینی

جمعیت به کار می‌رود در این روش جمعیت پیش‌بینی شده براساس مجموعه عوامل مؤثر بر تغییر و تحول جمعیت به دست می‌آید که این عوامل عبارت‌اند از: باروری، مرگ و میر، مهاجرت و ترکیب سنی و جنسی جمعیت و از آنجایی که در این روش، جمعیت بر حسب سن و جنس پیش‌بینی می‌شود، بنابراین می‌توان به نیازهای وسیع و متعدد کاربران پیش‌بینی‌ها و برآوردهای جمعیتی پاسخ دهد.

دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برگزار شده سال ۱۴۰۰ در پژوهشکده‌ی آمار

ردیف	عنوان دوره	تاریخ برگزاری	مدرس
۱	اقتصادسنجی با STATA	۱۴ تا ۱۶ شهریور ۱۴۰۰	دکتر تیمور محمدی
۲	مراحل طراحی و استقرار نظام آمارهای ثبتی	۱۴ تا ۱۶ شهریور ۱۴۰۰	ودود کرامتی
۳	بارپاسخ‌گویی: اندازه‌گیری و اثر ان بر طراحی آمارگیری	۲۱ و ۲۲ شهریور ۱۴۰۰	دکتر حمیدرضا نواب‌پور
۴	آشنایی با علم داده	۲۲ و ۲۳ شهریور ۱۴۰۰	دکتر وحید رضایی تبار
۵	آمارگیری ثبتی مبنا (پیشرفته)	۲۸ تا ۳۰ شهریور ۱۴۰۰	ودود کرامتی
۶	اراکل مقدماتی	۲۲، ۲۴، ۲۹، ۳۱ شهریور ۱۴۰۰ و ۷، ۱۲، ۱۴، ۱۹، ۲۱، ۲۶ مهر ۱۴۰۰	مهندس حمید قاسمی
۷	نظام هماهنگ توصیف و کدگذاری hs	۱۴ و ۲۲ شهریور ۱۴۰۰	دکتر غلامی
۸	برنامه‌نویسی مقدماتی با نرم‌افزار SQL	۱۰ تا ۱۲ مهر ۱۴۰۰	دکتر سیدجمال میرکمالی
۹	فرایند آموزش و توسعه منابع انسانی	۱۰، ۱۳، ۱۸، ۱۹ شهریور ۱۴۰۰	دکتر حمید رضازاده
۱۰	تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی	۳، ۴، ۲۱، ۲۳، ۲۸، ۳۰ شهریور و ۴ و ۶ مهر ۱۴۰۰	دکتر جلیل بیطاری
۱۱	مدیریت مالی در بخش عمومی	۱۹، ۱۷، ۱۷، ۶، ۷ مهر ۱۴۰۰	دکتر علی غریب دوست
۱۲	حسابرسی داخلی	۲۸، ۲۶، ۲۴، ۱۲، ۳ و ۵ آبان ۱۴۰۰	دکتر محمدعلی روح‌الهی
۱۳	مدیریت پروژه	۱۲، ۷، ۶ مهر ۱۴۰۰	دکتر مجید سبزه‌پرور
۱۴	برنامه‌ریزی و مدیریت پروژه (EPM)	۲۵، ۲۱، ۲۰ مهر ۱۴۰۰	دکتر منصور عزتی
۱۵	مخاطره‌های رقابتی در تحلیل بقا	۲۵ تا ۲۷ مهر ۱۴۰۰	دکتر تابان باغ‌فلکی
۱۶	سرشماری‌های ثبتی مبنا	۲۵ تا ۲۷ مهر ۱۴۰۰	ودود کرامتی

دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برگزار شده سال ۱۴۰۰ در پژوهشکده‌ی آمار

ردیف	عنوان دوره	تاریخ برگزاری	مدرس
۱۷	تهیه‌ی گزارش‌های آماری و دیداری‌سازی با نرم‌افزار TABLEAU	۹ تا ۱۱ آبان ۱۴۰۰	نصرت‌اله حق‌گو
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار ArcGIS	۸، ۱۵، ۲۲ آبان ۱۴۰۰	مهندس عبدی
۱۹	یادگیری ماشین در آمار رسمی	۱۶ تا ۱۸ آبان ۱۴۰۰	ودود کرامتی
۲۰	آموزش نرم‌افزار R (مقدماتی)	۱۶ تا ۱۸ آبان ۱۴۰۰	دکتر تابان باغ‌فلکی
۲۱	آشنایی با Qlikview و تهیه داشبوردهای آماری	۲۳ تا ۲۵ آبان ۱۴۰۰	دکتر رحیم محمودوند
۲۲	اندازه‌گیری اشتغال در بخش غیر رسمی	۲۹-۳۰ آبان و ۱ آذر ۱۴۰۰	دکتر فرهاد مهران
۲۳	برنامه‌نویسی با نرم‌افزار (SQL پیشرفته)	۷ تا ۹ آذر ۱۴۰۰	دکتر سیدجمال میرکمالی
۲۴	ماکرونویسی در محیط Excle با نرم‌افزار Visual Basic	۱۴ تا ۱۶ آذر ۱۴۰۰	مسعود رحیمی
۲۵	آموزش نرم‌افزار R (پیشرفته)	۲۱ تا ۲۳ آذر ۱۴۰۰	دکتر تابان باغ‌فلکی
۲۶	روش‌های نوین در جداول داده ستانده	۱۲ تا ۱۴ دی ۱۴۰۰	فرشاد روشن
۲۷	روش‌های آمارگیری در آمار رسمی	۱۹ تا ۲۱ دی ۱۴۰۰	دکتر زهرا رضایی قهرودی
۲۸	تحلیل داده‌های پرسشنامه‌ای در R	۲۶ تا ۲۸ دی ۱۴۰۰	دکتر آرمان ری‌بد
۲۹	معرفی و اجرای نمونه‌گیری پاسخ‌گو محور	۱۲ و ۱۳ بهمن ۱۴۰۰	دکتر آرزو باقری-دکتر مهسا سعادت
۳۰	تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار RDSAT در نمونه‌گیری پاسخ‌گو محور	۱۹ و ۲۰ بهمن ۱۴۰۰	دکتر آرزو باقری-دکتر مهسا سعادت

لازم به توضیح است با توجه به محدودیت‌های ایجاد شده در زمان شیوع بیماری کرونا، پژوهشکده‌ی آمار سال ۱۴۰۰ دوره‌ها را همانند سال ۱۳۹۹ به صورت مجازی برگزار نمود.

سمینارها، نشست‌های تخصصی و سخنرانی‌های علمی

الف- نشست‌های تخصصی و وبینارهای برگزار شده به مناسبت هفته پژوهش

در سال ۱۴۰۰ پژوهشکده‌ی آمار با مشارکت انجمن‌ها و سایر مؤسسات علمی و پژوهشی به مناسبت هفته پژوهش در مجموع ۴ نشست و ۳ سخنرانی علمی- تخصصی برگزار کرد.

به مناسبت هفته پژوهش و فناوری پژوهشکده آمار با همکاری
انجمن آمار ایران و انجمن جمعیت‌شناسی ایران برگزار می‌گردد:

نشست‌ها		
موضوع	تاریخ	ساعت
تأثیرات اقتصادی-اجتماعی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹	شنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۰	۱۲-۹
حکمرانی داده و نظام تبادل داده و استعلامات در کشور	یکشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۱	۱۱-۹
تحلیل قابلیت‌ها و نارسایی‌های حساب‌های منطقه‌ای	دوشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۲	۱۱-۹
کاربرد آمار و علم داده‌ها در تحلیل داده‌های کرونا	چهارشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۴	۱۸-۱۶

سخنرانی‌ها		
موضوع	تاریخ	ساعت
انقلاب‌شناسی اثرات ملی در اقتصاد	شنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۰	۱۸-۱۶
افزایش طاقن با رتبه ادراج؟ تحلیل سبب‌شناسانه بر اساس آمارهای ثبت احوال ایران در ۱۵ سال اخیر	یکشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۱	۱۸-۱۶
Infection Disease Modeling: a New Approach with an Application to COVID-19 Data	دوشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۲	۲۰-۱۸

لینک ورود به سخنرانی‌ها: <https://www.skyroom.online/ch/srtc/research1400>

لینک ورود به نشست‌ها: <https://www.skyroom.online/ch/srtc/meeting1400>

نشست تخصصی «تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹»

نشست تخصصی «تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹» برگزار شد. پژوهشکده آمار به مناسبت هفته پژوهش نشست تخصصی «تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹» را در تاریخ ۲۰ آذر سال ۱۴۰۰ ساعت ۹ تا ۱۲ برگزار کرد. این طرح با هدف تأمین بخشی از اطلاعات آماری مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران کشور در دوران همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ اجرا شده بود تا تصویری شفاف از تأثیرات شیوع بیماری و محدودیت‌ها و شرایط اجتماعی ناشی از آن بر ویژگی‌های خانوارها و اعضای آن در کشور به دست آید. در این طرح، تأثیر بیماری کووید ۱۹ بر ویژگی‌های خانوارها با طراحی و اجرای یک آمارگیری خانواری ملی و استفاده از ثبت‌های آماری موجود، در پنج محور رفتارهای پیشگیرانه، ابتلا به بیماری کووید ۱۹ و مرگ و میر ناشی از آن؛ وضع تحصیلی کودکان ۶ساله و بالاتر؛ وضع ازدواج و فرزندآوری؛ وضع فعالیت اقتصادی افراد ۱۸ساله و بالاتر و سلامت روان افراد ۱۸ساله و بالاتر جامعه، اندازه‌گیری، سنجش و توصیف شد.

در این نشست پس از معرفی طرح و روش‌شناسی آمارگیری توسط دکتر روشنک علی‌اکبری صبا، مسئولین محورهای پنجگانه دکتر اشکان شباک (رئیس پژوهشکده آمار)، آقای حسام خدامرادی (کارشناس آمارهای جمعیت دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران)، دکتر لیدا کلهری ندرآبادی (عضو هیئت علمی و مدیر گروه پژوهشی طرح‌های فنی و روش‌های آماری پژوهشکده آمار)، دکتر رسول صادقی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و رئیس مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور) و دکتر محمد شیرینی (عضو هیئت علمی و مدیر گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی پژوهشکده آمار) گزیده‌ای کوتاه از نتایج طرح در محور مربوط را ارائه نمودند.

نشست «تحلیل قابلیت‌ها و نارسایی‌های حساب‌های منطقه‌ای»

موضوع حساب‌های منطقه‌ای برای کارشناسان حوزه‌ی آمارهای اقتصادی استانی و مرکز آمار ایران به دلیل اهمیت آن در پیاده‌سازی و ارزیابی سیاست‌های منطقه‌ای و نیز استفاده از شاخص‌های منحصر به فرد این حساب‌ها در ارزیابی سطح بهره‌مندی مناطق، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. لذا پژوهشکده‌ی آمار به مناسبت هفته پژوهش و اهمیت این موضوع برای ارتقای دانش کارشناسان این حوزه نشست تخصصی «قابلیت‌ها و نارسایی‌های حساب‌های منطقه‌ای» در تاریخ ۲۲ آذرماه با شرکت دکتر تقی ترابی مشاور گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده آمار، دکتر علی اصغر بانویی عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و آقای محمد غلامی کارشناس گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده آمار برگزار نمود.

آقای دکتر ترابی در این نشست مباحث مربوط به چگونگی شکل‌گیری حساب‌های منطقه‌ای، مزایا و قابلیت‌های آن و نیز نحوه افزایش کیفیت این حساب‌ها را مطرح کردند. در ادامه آقای غلامی به برخی از شرایط و ویژگی‌های حساب‌های منطقه‌ای که در تدوین و محاسبه‌ی حساب‌ها باید در نظر گرفته شود اشاره کردند. آقای دکتر بانویی عدم وجود حساب‌های هزینه در سطح منطقه را یکی از ایرادات اصلی حساب‌های منطقه‌ای بر شمردند. بنا به نظر ایشان فقدان بخش مبادلات بین استانی و صادرات بین استان‌ها کار محاسبه داده ستانده استانی را با مشکل مواجه می‌سازد که باید در بحث افزایش کیفیت و تکامل این حساب‌ها در نظر گرفته شود، ایشان با این توضیح که منطقه می‌تواند شامل بیش از یکسان استان باشد و تلقی حساب‌های منطقه‌ای بر حساب‌های استانی یک غلط مصطلح است؛ پیشنهاد تغییر نام حساب‌های منطقه‌ای به حساب‌های استانی را بیان کردند. در پایان نشست، شرکت‌کنندگان درخواست افزایش سطح کیفیت، ارایه زمان‌بندی دقیق انتشارات، انتشار فراداده‌های حساب‌های منطقه‌ای و فراهم کردن تمهیدات لازم برای رفع مشکلات حساب هزینه به ویژه در زمینه محاسبه صادرات و واردات بین استانی را مطرح کردند.

نشست «کاربرد علوم داده در تحلیل داده‌های کرونا»

به مناسبت هفته‌ی پژوهش و برگزاری سلسله سخنرانی‌ها و نشست‌های این هفته، پژوهشکده‌ی آمار نشست «کاربرد علوم داده در تحلیل داده‌های کرونا» را در ۲۴ آذر برگزار کرد. اولین موضوع این نشست «استفاده از روش یادگیری ماشین برای معرفی داروهای مناسب برای بیماری کرونا» بود که توسط خانم دکتر رزا اقدم عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی علوم زیستی پژوهشگاه دانش‌های بنیادی ارایه شد. خانم دکتر اقدم سخنرانی خود را با پرسش کلیدی چگونگی استفاده از علم آمار و زیست‌شناسی محاسباتی برای معرفی داروهای مناسب برای بیماری کرونا آغاز کردند. ایشان اظهار داشتند که در اوایل سال ۲۰۲۰ با شناسایی کامل توالی ژنتیکی ویروس کرونا رسماً تحقیقات تخصصی در این حوزه آغاز شد. آقای گردن و ۱۲۶ نفر از همکارانشان در مقاله‌ای که در نشریه‌ی «Nature» انتشار یافته بود اعلام کردند ۲۶ پروتئین از ۲۹ پروتئین ویروس، با ۳۳۲ پروتئین انسان از نظر فیزیکی در ارتباط هستند. خانم دکتر اقدم بیان کردند که در ابتدا بررسی نمودیم که ۳۳۲ پروتئین مورد نظر در چه فرآیندهای بیولوژیکی شرکت می‌کنند که منجر به این سطح گسترده از تخریب در سلول انسان می‌شوند. بنا بر این ۱۳۷۴ فرایند بیولوژیکی مرتبط با ۳۳۲ پروتئین شناسایی شد که این فرآیندهای بیولوژیکی شامل بیش از ۱۳۰۰۰ پروتئین است. به عبارت دیگر به طور غیر مستقیم بیش از ۱۳۰۰۰ پروتئین انسانی درگیر این ویروس می‌شوند. مسئله مهم یافتن تعداد محدود و مهم از میان این ۱۳۰۰۰ پروتئین است که حاوی اطلاعات مهمی باشند که با کنترل آن‌ها بتوان بیماری رو کنترل کرد. در این مرحله مدل‌سازی ریاضی و روش‌های محاسباتی برای شناسایی پروتئین‌های مهم مورد استفاده قرار گرفت. همچنین بیان کردند هدف، یافتن پروتئین‌های اساسی و مهم در این شبکه بزرگ پروتئینی بود. از آنجا که یافتن چنین مجموعه‌ای یک مسئله np-hard است، یک روش مبتکرانه بر اساس قواعد پیچیده ریاضی ابداع شد و با اجرای این الگوریتم بر روی شبکه ساخته شده ۲۰۱۸ پروتئین مهم مرتبط با کرونا شناسایی شد.

در ادامه‌ی نشست دومین موضوع با عنوان «کاربرد آنالیز یادگیری عمیق و پیش‌بینی وضعیت بیماران کووید ۱۹» توسط خانم دکتر سمیرا چای‌بخش عضو هیئت علمی پژوهشکده‌ی چشم دانشگاه علوم پزشکی ایران ارائه شد. خانم دکتر چای‌بخش در ابتدای سخنان خود توضیحی اجمالی در باره‌ی محل شکل‌گیری ویروس کرونا و وضعیت جسمانی بیماران مبتلا به این ویروس را ارائه دادند. وی گفت در سال ۲۰۱۹ در چین برای اولین بار ویروس جدیدی شناسایی شد که آن را به اختصار کووید ۱۹ (COVID-19) نامیدند. خیلی زود این ویروس در سراسر جهان شیوع پیدا کرد و تبدیل به یک مشکل جهانی شد. از آنجا که بسیاری افراد مبتلا به این بیماری دچار وضعیت وخیمی می‌شوند و نیاز به مراقبت‌های ویژه پیدا می‌کنند،

یافتن راهی برای پیش‌بینی وضعیت این بیماران و در نتیجه پیش‌بینی امکانات مورد نیاز اهمیت پیدا کرد. یکی از این روش‌ها که به نظر می‌رسید می‌تواند مفید باشد استفاده از سی تی اسکن (computed tomography Scan) است. ایشان در ادامه بیان داشتند برای بررسی کارایی این روش، پژوهشی در بیمارستان بقیه‌الله طراحی شد که در آن ۱۰۷۸ بیمار دارای شرایط ورود به مطالعه وارد پژوهش شدند. بیماران به دو دسته “وضعیت بحرانی” و “وضعیت غیر بحرانی” تقسیم شدند. وضعیت بحرانی به معنی بستری بیمار در بخش مراقبت‌های ویژه و یا فوت شخص است. وی گفت برای بررسی کارایی سی تی اسکن در پیش‌بینی وضعیت بیمار از روش یادگیری عمیق استفاده کردیم. نتایج نشان داد که استفاده از سی تی اسکن برای پیش‌بینی وضعیت بیماران از کارایی قابل قبولی برخوردار است. میزان حساسیت و ویژگی در این روش به ترتیب برابر ۷۱٪ و ۹۳٪ بود. دقت کلی این روش برابر ۸۹٪ به دست آمد.

سومین موضوع نشست «مدل‌سازی شیوع کرونا» بود که توسط آقای دکتر مجتبی نفاق عضو هیئت علمی دانشکده‌ی علوم ریاضی دانشگاه صنعتی شریف ارائه شد. ایشان با اشاره به اینکه ویروس کرونا که از ۷ ژانویه ۲۰۲۰ در چین شناسایی شده تا کنون با سرعت بی‌سابقه‌ای در جهان گسترش یافته و به تمامی کشورهای دنیا سرایت پیدا کرده است. بیان کرد در این سخنرانی نگاهی به مدل‌های ترکیباتی اپیدمی که پخش شدن ویروس در بین موجودات زنده را با ریاضیات و به طور خاص نظریه‌ی گراف مدل‌سازی می‌کنند خواهیم انداخت. ایشان در ادامه‌ی سخنرانی خود و سپس به نتایج زیستی این شبیه‌سازی‌ها در مورد میزان تاثیرگذاری قرنطینه و فاصله‌گذاری اجتماعی می‌پردازیم. در این راستا با یک فرآیند تصادفی بسیار مهم در ریاضیات گسسته به نام قدم‌زدن تصادفی آشنا خواهیم شد و پس از مدل‌سازی نقل و انتقالات روزمره به صورت گراف به چندین نوع مختلف، نتایج این نظریه در این موارد را تحلیل می‌کنیم.

نشست «حکمرانی داده و نظام تبادل داده و استعلامات در کشور»

به مناسبت هفته پژوهش و فناوری پژوهشکده‌ی آمار با همکاری دانشگاه خوارزمی سازمان فناوری اطلاعات ایران و سازمان ثبت احوال کشور نشست «حکمرانی داده و نظام تبادل داده و استعلامات در کشور» را در تاریخ بیست و یکم آذر در سال جاری برگزار کرد. در این نشست که با ارایه آقایان دکتر اشکان شباک «رئیس پژوهشکده‌ی آمار»، دکتر سید امیر اصغری «عضو هیئت علمی و مدیر گروه مهندسی برق و کامپیوتر دانشگاه خوارزمی»، مهندس بهنام ولی‌زاده «معاون سابق دولت الکترونیکی سازمان فناوری اطلاعات ایران» و مهندس صمد یوسفی سروکلاهی «معاون فناوری اطلاعات و آمار جمعیتی سازمان ثبت احوال کشور» برگزار شد به اهمیت تبادل داده و تأثیر آن بر برنامه‌ریزی‌های کشوری و بررسی کاستی‌های موجود در سیستم تبادل داده‌های کشوری پرداخته شد. همچنین بیان شد اگر چه یک مرکز ملی تبادل داده (GSP) در کشور وجود دارد و تمام استعلامات نظیر استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی از طریق این مرکز به خوبی صورت می‌گیرد اما هنوز ساز و کار مشخصی برای داشتن یک مرکز ملی تبادل داده‌های حاکمیتی کشور وجود ندارد و انتقال برخی از این اطلاعات همچنان به صورت دستی و انسان‌محور انجام می‌شود. با توجه به اینکه زیرساخت‌های الکترونیکی و پایگاه‌های داده‌ای در کشور شکل گرفته اما هنوز داده‌ها و شیوه‌های انتقال آنها کیفیت لازم را ندارند بنابراین تلاش‌ها در جهت پالایش و پاکسازی داده‌ها و ارتقای کیفیتشان است. پس از ارتقای کیفیت داده‌ها می‌توان یک مرکز تبادل داده‌های ملی با امکاناتی کامل‌تر ایجاد کرد که به جا به جایی و تبادل داده‌ها به صورت منسجم سریع‌تر و با ایمنی کیفیت بالایی صورت پذیرد.

انقلاب شناسایی اثرات علی در اقتصاد

کشف علیت از دیرباز در علوم طبیعی و اجتماعی مورد توجه بشر بوده است. کشف علیت در حوزه‌های مختلف علوم اجتماعی به دلیل درهم‌تنیدگی عوامل اثرگذار بر پدیده‌ها دشوارتر است. با وجود آنکه روش‌های آماری مانند رگرسیون چندمتغیره از چندین دهه قبل در دسترس بوده‌اند، اما از دهه ۱۹۹۰ انقلابی در روش‌های شناسایی علی اتفاق افتاد. توجه اقتصاددانان بیش از پیش به فروض لازم برای کشف علیت و خلأهای موجود در روش‌های رایج تا آن زمان جلب شد. در این راستا، روش‌های مانند تفاضل در تفاضل، ناپیوستگی رگرسیون، و متغیر ابزاری که سابقه نسبتاً طولانی داشتند، مجدد به عرصه تحقیقات اقتصادی بازگشتند و توسعه و تعمیق یافتند. دیوید کارد، جاشوا انگریست، و گیدو ایمبز سه پژوهشگری بودند که به علت پیشبردهایشان برای توسعه این روش‌ها، نوبل ۲۰۲۱ اقتصاد دریافت کردند. پژوهشکده‌ی آمار در هفته‌ی پژوهش و برای گسترش بیشتر این دانش سخنرانی «انقلاب شناسایی اثرات علی در اقتصاد» را در تاریخ ۲۰ آذر ماه سال جاری برگزار کرد. سخنران این جلسه آقای دکتر محمد وصال عضو هیئت علمی و استادیار دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف بودند. ایشان در این جلسه، در مورد ماهیت چالش‌های کشف علیت در اقتصاد و علوم اجتماعی صحبت کردند و ایده روش‌های تفاضل در تفاضل و متغیر ابزاری و پیش‌بردهایی که این سه نفر داشتند را مورد بحث قرار دادند.

افزایش طلاق یا رکود ازدواج؟ تحلیل مسأله‌شناسانه بر اساس آمارهای ثبت احوال ایران در ۱۵ سال اخیر

پژوهشکده‌ی آمار در تاریخ ۲۱ آذر سخنرانی «تحلیل مسأله‌شناسانه بر اساس آمارهای ثبت احوال ایران در ۱۵ سال اخیر» به مناسبت هفته‌ی پژوهش را برگزار کرد. در این سخنرانی آقای دکتر سعید خانی با اشاره به این مطلب که در سال‌های اخیر، روند افزایشی آمار و نسبت‌های طلاق موجب دغدغه سیاست‌گذاران شده است. بیان کرد بر همین اساس، در گفتمان حاکم بر جامعه امروز ایران، مسئله طلاق بسیار پُررنگ‌تر نشان داده شده و در همین راستا بزرگ‌نمایی هم صورت می‌گیرد. ایشان در این ارائه‌ی علمی، ضمن معرفی و نقد روش‌های مرسوم برآورد طلاق، نسبت طلاق در ایران طی ۱۵ سال اخیر با روشی جایگزین که تعداد طلاق را به ازای هر هزار نفر از زنان دارای همسر ۱۵ سال به بالا در نظر می‌گیرد، برآورد کرده و اشاره کردند که برخلاف تصور رایج و آنگونه که در افکار عمومی و رسانه‌ها بازنمایی می‌شود، وضعیت طلاق در ایران بحرانی یا مسئله‌ای حاد نیست. ایشان در ادامه بیان کردند در این روش نسبتاً جدید، نرخ طلاق به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از جمعیت متأهل واقعی در نظر گرفته می‌شود، یعنی کسانی را که در معرض طلاق هستند مورد بررسی قرار می‌دهد، از این رو مقایسه مناسبی است و بسیاری از ایرادات روش‌های قبلی همچون بزرگ‌نمایی در مقایسه طولی را ندارد و نیز، توجه را به این واقعیت مهم جلب می‌کند که با افزایش جمعیت

زنان متأهل دور از ذهن نیست که با افزایش میزان طلاق در جامعه مواجه باشیم. وی در ادامه گفت این موضوع گویای آن است که تا زمانی که طلاق از یک حدی (حد جمعیت زنان متأهل) عدول نکند، مسأله‌ای اساسی به‌شمار نمی‌رود. در ادامه، ارائه‌دهنده با استناد بر داده‌های موجود و با تکیه بر شاخص‌های میانگین سن در ازدواج اول، نسبت تجرد در گروه‌های سنی، تجرد قطعی و تغییرات نسبی در همه موارد نشان دادند که در شرایط کنونی، تأخیر در ازدواج و کاهش میل به آن مسأله‌ای مهم‌تر از طلاق است. در پایان، ایشان با نینگاهی به سیاست‌های موجود، خلاء این سیاست‌ها در توجه به جوانان در سن ازدواج را یادآور شدند.

تجزیه و تحلیل داده‌های COVID-19 در استان منیتوبا کانادا: رویکردی جدید

به مناسبت هفته‌ی پژوهش و فناوری پژوهشکده‌ی آمار در تاریخ بیست و دوم آذر سخنرانی «تجزیه و تحلیل داده‌های COVID-19 در استان منیتوبا کانادا: رویکردی جدید» را برگزار کرد. ارائه‌دهنده‌ی این سخنرانی جناب آقای دکتر محمود ترابی، استاد آمار زیستی در گروه علوم بهداشت جامعه در دانشگاه منیتوبا، کانادا بودند. ایشان در این سخنرانی با بیان اینکه مدل (susceptible-exposed-infected-removed, SEIR) مدل مناسبی برای تجزیه و تحلیل بیماری‌های عفونی مانند آنفولانزا و COVID-19 است؛ اشاره کردند در مدل SEIR، فرض بر این است که جامعه مورد مطالعه همگن است و همچنین در این مدل، فرد نمی‌تواند اطلاعات دیگری (به‌عنوان مثال، مکان افراد آلوده، فاصله بین افراد مستعد آلودگی و آلوده شده، عوامل خطر) را که در پیش‌بینی COVID-19 مهم هستند را دخیل کند. وی بیان کرد اخیراً، هنگامی که اطلاعات مکانی-زمانی و داده‌های فردی در دسترس باشد، یک مدل جغرافیایی فردمحور ((GD-ILM) a geographically-dependent individual-level model) با چارچوب SEIR پا به عرصه وجود گذاشته است. در GD-ILM پارامترهای مربوط به مدل SEIR (مانند میزان تماس، دوره کمون، دوره عفونی) برای کل جامعه، با پیش فرض مدل SEIR، که جامعه مورد بررسی همگن است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی ادامه داد با این وجود، همانطور که می‌دانیم، این یک فرض قوی است که فکر کنیم که کل جامعه تحت مطالعه همگن است، زیرا که مناطق مختلف جامعه مورد مطالعه، از لحاظ بهداشتی، عملکرد متفاوتی دارند. ما در این پژوهش پیشنهاد می‌کنیم که برای هر منطقه بهداشتی در جامعه منیتوبا (استان مرکزی کانادا) از یک مدل GD-ILM استفاده کنیم و نشان می‌دهیم که این کار دقیق‌تر است از آنکه کل جامعه را با یک مدل SEIR مورد مطالعه قرار دهیم. به‌خصوص که الگوریتم حداکثرسازی شرطی انتظارات مونت کارلو (MCECM) برای استدلال و نتیجه‌گیری مورد استفاده قرار گرفته است. در پایان وی بیان کرد با استفاده از پارامترهای تخمین‌زده شده، میزان عفونت را در هر منطقه بهداشتی منیتوبا در طول زمان به دقت پیش‌بینی می‌کنیم تا حدود جغرافیایی مناطق پر خطر شناسایی شوند و عملکرد رویکرد پیشنهادی نیز از طریق مطالعات شبیه‌سازی ارزیابی می‌شود.

سمینارها، نشست‌های تخصصی و سخنرانی‌های علمی

ب- سایر نشست‌های تخصصی و وبینارهای برگزارشده

برگزاری اولین وبینار تخصصی «علم داده‌ها و کاربردهای آن» توسط پژوهشکده آمار با همکاری دانشگاه علامه طباطبائی

این نشست تخصصی، با حضور و سخنرانی آقایان دکتر جواد حسین‌زاده (رئیس مرکز آمار ایران)، دکتر محراب محرمیان (معاون فناوری‌های بانک مرکزی)، دکتر اشکان شباک (رئیس پژوهشکده آمار)، مهندس بهنام ولی‌زاده (معاون دولت الکترونیکی سازمان فناوری اطلاعات ایران)، دکتر سید امیر اصغری توچایی (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی) مورخ ۲۵ فروردین ۱۴۰۰ برگزار شد.

وبینار ارائه نتایج طرح پژوهشی «تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹»

این وبینار برای ارائه گزارشی از منتخب نتایج طرح پژوهشی «تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کووید ۱۹» در روز سه‌شنبه ۱۸ خرداد ماه از ساعت ۱۱ تا ۱۳ با حضور رئیس پژوهشکده آمار، نمایندگان مرکز آمار ایران، نمایندگان سازمان ملل مستقر در تهران، کارشناسان، اساتید و جمعی از علاقه‌مندان و صاحب‌نظران برگزار شد. تدوین و اجرای این طرح توسط پژوهشکده آمار بر اساس نیازسنجی مرکز آمار ایران حسب وظایف محوله و در چارچوب

اصل مالکیت کشور و اولویت‌های ملی با حمایت مالی صندوق جمعیت سازمان ملل متحد و صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در سال ۱۳۹۹ انجام شده است. در این وبینار ۱۱۰ نفر از کارشناسان و متخصصان از دانشگاه‌ها و دستگاه‌های تخصصی سراسر کشور از جمله وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی، وزارت ورزش و جوانان، شورای ملی سالمندان کشور، ستاد مبارزه با مواد مخدر، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان ثبت احوال کشور، وزارت امور خارجه، دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، انجمن آمار ایران، دفتر هماهنگ‌کننده مقیم سازمان ملل متحد در ایران، دفتر برنامه مشترک سازمان ملل متحد در زمینه ایدز، سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد، کمیساریای عالی پناهندگان ملل متحد، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد حضور داشتند.

وبینار «تأثیرات جمعیتی کرونا بر باروری و فرزندآوری در دوران همه‌گیری کرونا» برگزار شد

وبینار علمی- تخصصی «تأثیرات جمعیتی کرونا بر باروری و فرزندآوری در دوران همه‌گیری کرونا» در روز دوشنبه ۱۸ مرداد ماه سال ۱۴۰۰ با حضور رئیس پژوهشکده آمار، نمایندگان مرکز آمار ایران، نمایندگان سازمان ملل مستقر در تهران، کارشناسان، اساتید و جمعی از علاقه‌مندان و صاحب‌نظران به صورت مجازی برگزار شد. تدوین و اجرای این طرح توسط پژوهشکده آمار با حمایت مالی صندوق جمعیت سازمان ملل متحد و صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) برگزار شد. در این وبینار ۱۲۰ نفر از کارشناسان و متخصصان از دانشگاه‌ها و دستگاه‌های تخصصی سراسر کشور حضور داشتند.

همکاری در برگزاری نشست علمی-تخصصی «سیاست‌گذاری

مبتنی بر شواهد» با دانشگاه صنعتی شریف

نشست علمی-تخصصی «سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد» در روز شنبه و یکشنبه ۲۰ و ۲۱ شهریور ماه ۱۴۰۰ از ساعت ۸:۳۰ الی ۱۳ با حضور رئیس پژوهشکده آمار و نمایندگان دانشکده مدیریت و اقتصاد، پژوهشکده مطالعات اقتصادی و صنعتی دانشگاه صنعتی شریف و مرکز آمار ایران، اساتید و جمعی از علاقه‌مندان و صاحب‌نظران به صورت مجازی برگزار شد. در ابتدای این نشست دکتر شباک، رئیس پژوهشکده آمار ضمن خوشامدگویی و تشکر از برگزاری این نشست سخنانی را در خصوص همکاری دانشگاه و مرکز آمار و معنادار شدن آمارهای تولید شده و نقش

آمار و کارهای پژوهشی را در سیاست‌گذاری دولت بسیار مهم و حیاتی ابراز داشتند و به این نکته اشاره کرد که مباحث در نظر گرفته شده در این نشست با دقت و وسواس انتخاب شده است و هرکدام از این پنل‌ها موضوع یکی از مباحث مطرح در اقتصاد ایران است، ایشان در پایان سخنرانی خود از حاضرین و ارایه‌کنندگان محترم در این نشست سپاسگزاری و قدردانی نمودند. برای این نشست چهار پنل تخصصی با عناوین زیر در نظر گرفته شده بود:

پنل اول: سیاست‌گذاری در اقتصاد کلان

پنل دوم: پیامدهای محیط‌زیستی سیاست‌گذاری

پنل سوم: تحولات بازار کار و سیاست‌گذاری

پنل چهارم: پیامدهای جمعیت‌شناختی سیاست‌گذاری

و در اختتامیه این نشست دکتر نیلی رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف از برگزارکنندگان این نشست علمی به خصوص آقای دکتر شباک رئیس پژوهشکده آمار و خانم دکتر محمودزاده و آقای دکتر وصال از دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف تشکر و قدردانی کردند و از برقراری ارتباط بین حوزه آمار و دانشگاه ابراز خشنودی نمودند. ایشان به این نکته اشاره کردند که ابتکار عمل برقراری این ارتباط از سمت پژوهشکده آمار و مرکز آمار نشان‌دهنده بلوغ سازمانی این دو مجموعه آماری است و ابراز امیدواری کردند که ثمره برقراری این ارتباط اثرات بسیار مثبتی بر سیاست‌پژوهی از یک طرف و ارتقای نظام آماری از طرف دیگر داشته باشد. از نظر ایشان نقش داده‌های خرد همانند

هزینه درآمد خانوار، اشتغال و ... که تولیدکننده اصلی آن مرکز آمار ایران است در سیاست‌گذاری و پاسخگویی به نیاز پژوهشگران بسیار مهم است و این نشان‌دهنده نقش معنادار مرکز آمار در حوزه سیاست‌گذاری و پژوهش است. در پایان ایشان ابراز امیدواری کردند که این نشست بتواند در آینده آثار مثبت خود را در تعمیق روابط بین بخش آمار و پژوهش نشان دهد.

برگزاری نشست «سرشماری ثبتی مبنا: الزامات روش‌شناختی و چالش‌ها و فرصت‌های داده‌ای» با همکاری مرکز آمار ایران، انجمن جمعیت‌شناسی ایران، دانشگاه تهران و مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع تخصصی جمعیت کشور

به مناسبت بزرگداشت هفته آمار و برنامه‌ریزی نشست «سرشماری ثبتی مبنا: الزامات روش‌شناختی و چالش‌ها و فرصت‌های داده‌ای» از ساعت ۱۶ الی ۱۸ روز دوشنبه ۲۶ مهرماه ۱۴۰۰ به صورت مجازی با سخنان دکتر شباک رئیس محترم پژوهشکده آمار برگزار شد. رئیس این نشست آقای دکتر شیری؛ مدیر گروه پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی بودند که در ابتدا به معرفی سخنرانان پرداختند.

هدف از ارایه این وبینار دو بخش اصلی «ارایه چالش‌ها و فرصت‌ها و اقدامات صورت گرفته توسط مرکز آمار ایران و ستاد ملی سرشماری ثبتی مبنا ۱۴۰۵» و «بررسی چالش‌ها و فرصت‌های داده‌ای در سرشماری ثبتی مبنا و در بستر مؤلفه‌های جمعیت‌شناختی (مهاجرت، خانوار و خانواده)» بود. در این سخنرانی آقای محزون؛ مدیر دفتر جمعیت نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران، با موضوع «سرشماری ثبتی مبنا؛ ضرورت‌ها و اقدامات صورت گرفته»، سخنران دوم خانم دکتر بنی‌هاشمی؛ مدیر دفتر صنعت، معدن و زیربنای مرکز آمار ایران، با عنوان «برخی موضوعات دشوار در سرشماری ثبتی مبنا ۱۴۰۵»، سخنران سوم آقای دکتر صادقی؛ رئیس مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع تخصصی جمعیت کشور، مبحث «مسایل و چالش‌های داده‌های مهاجرت در سرشماری ثبتی مبنا» و سخنران چهارم خانم دکتر ترابی؛ دانشیار و مدیر گروه جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران، مبحث «سرشماری ثبتی مبنا و فرصت‌های جدید برای مطالعات خانواده و خانوار» را شرح و ارایه دادند. و در انتها این نشست با بخش پرسش و پاسخ

حاضران و سخنران‌ها به پایان رسید.

برگزاری نشست «تغییر جریان گردآوری داده‌ها از روش سنتی به نوین» با همکاری مرکز آمار ایران و انجمن آمار ایران

به مناسبت بزرگداشت هفته آمار و برنامه‌ریزی نشست "تغییر جریان گردآوری داده‌ها از روش سنتی به نوین" از ساعت ۱۱ الی ۱۲:۳۰ روز دوشنبه ۲۶ مهرماه ۱۴۰۰ به صورت مجازی و با سخنان دکتر شباک رئیس محترم پژوهشکده آمار برگزار شد. رئیس این نشست خانم دکتر کلهری؛ مدیر گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری بودند که در ابتدا به معرفی سخنرانان پرداختند. «راه‌گزینی به سمت آمارگیری تلفنی» عنوان سخنرانی خانم دکتر روشنگ علی‌اکبری صبا؛ عضو هیئت علمی پژوهشکده آمار، به‌عنوان سخنران اول بود. در سخنرانی دوم دکتر زهرا رضایی قهرودی؛ عضو هیئت علمی دانشگاه تهران به موضوع «یکپارچه‌سازی

داده‌ها با استفاده از روش‌های اتصال رکوردها» پرداختند. و سپس خانم قادری؛ رئیس گروه ارزیابی کیفیت آمارهای دفتر استانداردها و نظارت بر طرح‌های آماری مرکز آمار ایران، به موضوع «مفهوم کیفیت در آمار و نحوه ارزیابی کیفیت آمارهای ثبتی مبنا» پرداختند. و در پایان سخنران چهارم دکتر یاسر مهرعلی؛ آمارشناس آمارگیری‌های خانواری دفتر روش‌شناسی و طرح‌های نمونه‌گیری مرکز آمار ایران، به موضوع «تولید ثبت‌های آماری پایدار در زمینه کسب و کار» پرداخت.

همکاری در برگزاری وبینار «حکمرانی داده‌ها و نقش فناوری اطلاعات در آن» را به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی با مرکز آمار ایران، دانشگاه خوارزمی و شورای اجرایی فناوری اطلاعات

مرکز آمار ایران با همکاری پژوهشکده‌ی آمار، دانشگاه خوارزمی و شورای اجرایی فناوری اطلاعات در هفته‌ی آمار و برنامه‌ریزی وبینار علمی-تخصصی «حکمرانی داده‌ها و نقش فناوری اطلاعات در آن» را مورخ سه‌شنبه ۲۷ مهرماه ۱۴۰۰ برگزار نمود. در این وبینار آقایان دکتر جواد حسین‌زاده «رئیس مرکز آمار ایران»، مهندس رضا باقری‌اصل «دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات»؛ دکتر عزیزاله معماریانی؛ «عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی» و دکتر سیدامیر اصغری «عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی» به ایراد سخنرانی پرداختند.

همکاری در برگزاری وبینار «مدل‌سازی و تحلیل آماری داده‌های سلامت» را به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی با مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور و دانشگاه تبریز

گروه پژوهشی «روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت» مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور با همکاری پژوهشکده‌ی آمار و دانشگاه تبریز وبینار علمی تخصصی با موضوع «مدل‌سازی و تحلیل آماری داده‌های سلامت» را به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی برگزار کرد. این وبینار مورخ چهارم آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ برگزار شد و خانم دکتر مهسا

سعادت (دانشیار گروه روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت، مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور) دبیر آن بودند. در این وبینار خانم دکتر لیدا کلهری (عضو هیئت علمی و مدیر گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری، پژوهشکده آمار ایران) به‌عنوان سخنران اول موضوع «بهره‌مندی کودکان از خدمات سلامت، بر اساس یافته‌های آمارگیری بهره‌مندی از خدمات سلامت ۱۳۹۴» و سپس آقای دکتر رضا بلاغی (دانشیار گروه آمار، دانشگاه تبریز) در سخنرانی خود موضوع «کاربرد برآوردهای انقباضی برای مدل رگرسیونی گاما در تحلیل داده‌های سرطان پروستات» را مورد بحث و بررسی قرار دادند. در پایان نیز خانم دکتر آرزو باقری (مدیر گروه روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت، مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور) سخنرانی خود با عنوان «مدل‌های معادلات ساختاری تعمیم‌یافته در بررسی عوامل‌های سلامت سالمندان شهر سلامت سالمندان شهر تهران» را ارائه دادند.

همکاری در برگزاری وبینار «مدل‌سازی و تحلیل آماری داده‌های کرونا» به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی با مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور و مرکز آمار ایران

گروه پژوهشی «روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت» مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور با همکاری پژوهشکده آمار و مرکز آمار ایران به مناسبت روز آمار و برنامه‌ریزی وبینار علمی تخصصی با موضوع «مدل‌سازی و تحلیل آماری داده‌های کرونا» را مورخ چهارشنبه ۵ آبان‌ماه ۱۴۰۰ برگزار کرد. در این وبینار که خانم دکتر آرزو باقری (مدیر گروه روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت، مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور) دبیر نشست بودند

موضوع اول با عنوان رفتارهای پیشگیرانه ابتلا بیماری کوید ۱۹ و مرگ و میر ناشی از آن در ایران (بر اساس یافته‌های طرح پژوهشی تأثیرات اجتماعی-اقتصادی، جمعیتی و سلامت روان بیماری کوید ۱۹) «توسط خانم دکتر روشنگر علی‌اکبری صبا (استادیار گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری، پژوهشکده آمار ایران و آقای حسام خدامرادی (کارشناس آمارهای جمعیت، مرکز آمار ایران) ارائه شد و در سخنرانی دوم آقای دکتر حسین ریاض‌الشمس (استادیار گروه ریاضی، دانشگاه آزاد اسلامی) موضوع «مدل‌سازی و پیش‌بینی آمار ابتلا به بیماری کوید ۱۹ در استان فارس و کل ایران» را به تفصیل بیان کردند و در نهایت خانم دکتر مهسا سعادت (دانشیار گروه روش‌های آماری و مدل‌سازی جمعیت، مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور) موضوع «عوامل اجتماعی-اقتصادی مؤثر بر اضطراب ناشی از کرونا (مطالعه‌ی موردی: شهر نقده)» را ارائه دادند.

نشست هم‌اندیشی «تدوین نظام ملی تبادل داده در کشور در راستای حکمرانی داده با تأکید بر نقش نظام آمار»

امروزه داده به‌عنوان یک دارایی ارزشمند برای دستگاه‌های اجرایی و در مجموع برای کشور تلقی می‌شود. معیارهای ارزش‌گذاری پیچیده‌ای برای داده وجود دارد. لذا نیازمندی علمی برای مدیریت داده، نگاه‌داری، حفاظت، امنیت و ... تحت عنوان حکمرانی داده هستیم. عملیات حکمرانی داده، امکان دسترس‌پذیری، قابلیت استفاده، یکپارچگی و امنیت داده را بهتر فراهم می‌کند. در راستای اهمیت حکمرانی داده، پژوهشکده‌ی آمار طرحی با عنوان «تدوین نظام ملی تبادل داده در کشور در راستای حکمرانی داده با تأکید بر نقش نظام آمار» تهیه کرد که با توجه به اهمیت این موضوع مرکز پژوهش‌های استراتژیک ریاست جمهوری نشست با حضور مجریان این طرح (آقایان دکتر اشکان شباک و دکتر امیر اصغری) در محل آن مرکز برگزار شد. در این نشست هم‌اندیشی آقای دکتر اشکان شباک (رئیس پژوهشکده‌ی آمار) به ایراد سخنرانی پرداختند.

نشست تخصصی «زیرساخت اطلاعات مکانی در سرشماری ثبتی مینا»

نشست تخصصی «زیرساخت اطلاعات مکانی در سرشماری ثبتی مینا» در روز ۶ آبان ۱۴۰۰ در حاشیه چهارمین سمینار آمار فضایی و کاربردهای آن با حضور متخصصین و علاقه‌مندان در حوزه آمار فضایی و آمار رسمی برگزار شد. در ابتدای نشست خانم دکتر کلهری مدیر گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری پژوهشکده آمار، ضمن خوشامدگویی، به اهمیت تعامل و همکاری دانشگاه‌ها با مرکز آمار ایران با هدف نوین‌سازی نظام آماری اشاره نمودند. در ادامه ایشان به اهمیت تولید اطلاعات مکان‌محور بر اساس چارچوب جهانی تعیین شده برای این موضوع به‌عنوان یکی از ضروریات مراکز آماری و از جمله مرکز آمار ایران که منجر به تولید سیستم اطلاعات ملی می‌شود و اطلاعات جمعیتی را با سایر اطلاعات تلفیق می‌کند، اشاره نمودند. سپس آقای بهنام نصوحی، مدیر دفتر نقشه و اطلاعات مکانی مرکز آمار ایران

مطالبی در خصوص اقدامات انجام شده در مرکز آمار ایران به‌منظور پیاده‌سازی چارچوب جهانی آماری-مکانی (GSGF)، برای فراهم آوردن زیرساخت مکانی سرشماری‌های ثبتی مینا و سایر طرح‌های آماری ارائه نمودند. در ادامه خانم نسرین ابراهیمی کارشناس دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران به ارائه تجربیات مراکز آماری سایر کشورها در خصوص تولید آمارهای مکانی پرداختند. در ادامه‌ی نشست بحث و تبادل نظر در خصوص چالش‌ها و موانع پیاده‌سازی چارچوب جهانی آماری-مکانی انجام شد و امید است برگزاری این نشست‌ها موجب گسترش و تحکیم ارتباط دانشگاهیان با مرکز آمار ایران و پژوهشکده‌ی آمار شود.

برگزاری بیست و نهمین وینار از سلسله وینارهای انجمن آمار با موضوع «کاربرد علوم رفتاری در آمار رسمی»

آمار رسمی، به‌عنوان یک کالای عمومی، محصول تعامل بین افراد و نظام ملی آماری است. افراد در این تعامل از یک طرف به‌عنوان پاسخ‌گو و از طرف دیگر به‌عنوان کاربر هستند. چگونگی تعامل، درک و اقدام افراد چه در قالب پاسخ‌گو و چه در قالب کاربر با نظام ملی آماری بر کیفیت تولید و بهره‌گیری از آن تأثیر می‌گذارد. یکی از علومی که می‌تواند به مطالعه‌ی این تعامل کمک کند، علوم رفتاری است. این علم به‌عنوان یک رشته بین‌رشته‌ای به مطالعه‌ی ذهن انسان‌ها و

درک بهتر محیط اطراف می‌پردازد و در زمینه‌های گوناگونی کاربرد دارد. به کارگیری علوم رفتاری در آمارگیری‌ها از دهه‌ی ۸۰ میلادی همراه با جنبش جهانی تحت عنوان جنبه‌های شناختی روش‌های آمارگیری شروع شد و امروز در اکثر سازمان‌های ملی آمار توسعه‌یافته استفاده می‌شود.

در این سخنرانی که توسط آقای مهدی نقی‌خانی پژوهشگر گروه طرح‌های فنی و روش‌های آماری پژوهشکده‌ی آمار ارایه شد ابتدا مبانی علوم رفتاری و تاریخچه توسعه آن در انواع زمینه‌های مختلف بیان و در ادامه مروری بر مطالعات و فعالیت‌های انجام شده در خصوص به‌کارگیری علوم رفتاری در سازمان‌های ملی آماری سایر کشورها ارایه شد و در نهایت زمینه‌های کاربرد علوم رفتاری در مرکز آمار ایران مورد بحث قرار گرفت.

نشست هم‌اندیشی طرح برآورد سطح و میزان تولید محصولات زراعی در وزارت جهاد کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی، به‌عنوان متولی اصلی کشاورزی و دامپروری کشور، نقش به‌سزایی در تأمین امنیت غذایی دارد. داده‌های به‌هنگام و معتبر در زمینه تولید و تجارت محصولات کشاورزی و نهادهای مصرفی، اصلی‌ترین منبع برای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در جهت امنیت غذایی کشور خواهند بود.

با توجه به اهمیت بهبود روش‌های گردآوری داده‌ها در این حوزه، انجمن آمار ایران با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و پژوهشکده‌ی آمار، نشست هم‌اندیشی «معرفی طرح برآورد سطح و میزان تولید محصولات زراعی در وزارت جهاد کشاورزی» را برگزار کرد. هدف از برگزاری این نشست، آشناسازی پژوهشگران حوزه‌ی آمار با چالش‌ها و نیازهای تحقیقاتی حوزه‌ی آمار رسمی و ایجاد پیوند میان دستگاه‌های اجرایی و گروه‌های تخصصی آمار در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها بود تا با بهره‌گیری از توانمندی علمی پژوهشگران کشور، وزارتخانه مزبور بازبینی و بهینه‌سازی طرح مذکور را در راستای صحت و دقت بیشتر اطلاعات، انجام دهد.

نشست هم‌اندیشی طرح برآورد سطح و میزان تولید محصولات زراعی در وزارت جهاد کشاورزی

حمید رضا عبادزاده
رئیس مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات
وزارت جهاد کشاورزی

کریم احمدی صوفیه
رئیس مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات
وزارت جهاد کشاورزی

چهارشنبه ۱۲ آبان ماه ۱۴۰۰ ساعت ۱۹:۳۰-۱۸
آدرس برگزاری: ویسار نعت بستر (Adobe Connect)
<http://vroom.ut.ac.ir/1rstat>

مشارکت در رویدادهای علمی و همکاری با مجامع علمی

تفاهم‌نامه همکاری میان مرکز آمار ایران و اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی

تفاهم‌نامه همکاری میان مرکز آمار ایران و اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی با حضور دکتر حسین زاده؛ رئیس مرکز آمار ایران، دکتر محسن محمدزاده؛ رئیس اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی، دکتر اشکان شباک؛ رئیس پژوهشکده آمار و جمعی از مسئولان مرکز آمار ایران و اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی، به منظور استفاده از ظرفیت‌های فنی، علمی و تخصصی انجمن‌های علمی عضو این اتحادیه، ارتقای جایگاه پژوهش در زمینه آمارهای رسمی و توسعه و بهبود طرح‌های آماری، ارتقای کیفیت نشریات علمی-تخصصی و حمایت مستمر از همایش‌های علمی و فعالیت‌های مرتبط، در روز سه‌شنبه سی‌ام شهریور ماه ۱۴۰۰ به امضا رسید. این تفاهم‌نامه با موضوعات فعالیت نظام‌مند برای افزایش آشنایی عموم جامعه به ویژه نخبگان با آمار رسمی و فرآیندهای کاری در نظام آماری کشور، ایجاد و گسترش بسترهای مورد نیاز برای توسعه و ترویج کاربرد آمار رسمی در جامعه علمی و ایجاد و توسعه بسترها و ظرفیت‌های لازم برای گسترش همکاری‌های آموزشی و پژوهشی میان نظام آماری و نظام علمی کشور در حوزه مرتبط با انجمن‌های علمی منعقد شد.

گفتنی است بر اساس تعهدات مشترک این تفاهم نامه، مرکز آمار ایران و اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی در زمینه بهبود وضعیت تولید و تحلیل آمارهای رسمی به‌ویژه در زمینه‌های انجام سرشماری ثبتی مبنای مبتنی بر روش‌های نوین آماری با یکدیگر همکاری می‌کنند و این مرکز و آن اتحادیه با همکاری یکدیگر به برگزاری نشست‌ها، سمینارها، دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های موردی و دوره‌ای در زمینه‌های مختلف علوم ریاضی مخصوصاً علوم آماری اقدام خواهند کرد، اطلاع‌رسانی فعالیت‌های علمی، پژوهشی و سایر فعالیت‌های مرتبط طرفین از طریق پایگاه‌های اطلاع‌رسانی و مبادی متعلق به هر یک صورت می‌پذیرد و نمایندگان مرکز و اتحادیه برحسب مورد و با توافق طرفین در جلسات تخصصی مرتبط با مباحث آماری شرکت می‌نمایند.

تبادل قرارداد همکاری میان سازمان فناوری اطلاعات ایران و پژوهشکده آمار

موافقت‌نامه همکاری طرح پژوهشی بررسی برخورداری خانوار و استفاده افراد از فناوری ارتباطات و اطلاعات در سال ۱۴۰۰ در روز سه‌شنبه ۲۲ تیر ماه ۱۴۰۰ در محل سازمان فناوری اطلاعات ایران و با حضور دکتر حسین‌زاده؛ رئیس مرکز آمار ایران، دکتر ناظمی؛ رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران، دکتر شباک؛ رئیس پژوهشکده آمار و مهندس جعفرپور؛ معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان فناوری اطلاعات امضا شد. این طرح در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ با مشارکت سازمان فناوری اطلاعات ایران و مرکز آمار ایران انجام شده است. اطلاعات حاصل از این طرح برای توسعه پایدار کشور به‌ویژه در زمینه فناوری اطلاعات و آرایه آمار دقیق به برنامه‌ریزان در این حوزه حایز اهمیت است. در این طرح که بر اساس آخرین نظرات توصیه‌های جهانی به‌ویژه اتحادیه جهانی ارتباطات ITU تهیه شده است، ۲۳ شاخص تخصصی محاسبه خواهد شد.

تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشکده آمار و انجمن جمعیت‌شناسی کشور

در این جلسه که با حضور دکتر اشکان شباک؛ رئیس پژوهشکده آمار و دکتر عباسی شوازی؛ رئیس انجمن جمعیت‌شناسی برگزار شد، در خصوص عقد تفاهم‌نامه همکاری گفتگو و تبادل نظر انجام گرفت. دکتر شباک با اشاره به جایگاه و توان علمی پژوهشکده آمار در اجرای طرح‌های پژوهشی و همچنین تحلیل آمارهای رسمی مرکز آمار ایران، به سابقه این پژوهشکده در اجرای طرح‌های آماری و همکاری‌های آن با دستگاه‌های اجرایی و نهادهای بین‌المللی اشاره کرد و از آمادگی پژوهشکده آمار برای اجرای طرح‌های مشترک و همکاری با دیگر نهادها و سازمان‌های علمی و اجرایی داخلی و بین‌المللی خبر داد.

وی در ادامه با تأکید بر این نکته که حوزه جمعیت از مهمترین حوزه‌های مربوط به آمار رسمی و البته مورد توجه مسئولان و برنامه‌ریزان ارشد کشور است، اظهار امیدواری نمود که آغاز همکاری مشترک میان پژوهشکده آمار و انجمن جمعیت‌شناسی ایران سرآغاز مبارکی برای توسعه مطالعات زیربنایی در این حوزه راهبردی و کلان باشد.

در ادامه، دکتر عباسی شوازی نیز به اهمیت و ضرورت مطالعات جمعیت‌شناختی در کشور اشاره نمود و ضمن اشاره به ظرفیت‌های خوب انجمن جمعیت‌شناسی در این حوزه، همکاری مشترک این مؤسسه با پژوهشکده آمار را در راستای تأمین نیازهای پژوهشی و مطالعاتی نظام آمار رسمی کشور در این حوزه و دارای دستاوردهای مفیدی برای جامعه علمی و مدیران اجرایی کشور ارزیابی کرد. در این تفاهم‌نامه، در مورد تعریف حوزه‌های مطالعاتی و پژوهشی مشترک، مبادله اطلاعات، برگزاری رویدادهای علمی، انتشار یافته‌ها و نیز تولید آثار مشترک، توسعه همکاری‌های علمی و تحقیقاتی و ایجاد هم‌افزایی، تقویت ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی و توانمندسازی منابع انسانی و بهبود وضعیت تولید و تحلیل آمارهای جمعیتی به‌ویژه در زمینه انجام سرشماری ثبتي مبنای، سری‌های زمانی و نحوه اتصال داده‌ها، همکاری یکدیگر به برگزاری نشست‌ها، سمینارها، دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی و همایش‌های موردی و دوره‌ای در خصوص مباحث جمعیتی، و زمینه‌های مرتبط به تأیید و امضای طرفین رسید.

تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشکده آمار و انجمن آمار

مراسم انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشکده آمار و انجمن آمار با حضور دکتر حسین زاده؛ رئیس مرکز آمار ایران، دکتر عبدالرحمن راسخ؛ رئیس انجمن آمار ایران، دکتر اشکان شباک رئیس پژوهشکده آمار و جمعی از مسئولان مرکز آمار ایران و انجمن آمار، با هدف ارتقا و گسترش مطالعات آمارهای رسمی، استفاده از ظرفیت‌های فنی، علمی و تخصصی و همچنین بهبود وضعیت تولید و تحلیل آمارهای رسمی به ویژه استفاده از روش‌های نوین آماری در اجرای سرشماری ثبتي مینا، برگزار شد.

در ابتدای این مراسم دکتر راسخ، رئیس انجمن آمار با اشاره به انجام مطالعات و بررسی‌های چندین ماهه برای تدوین تفاهم‌نامه همکاری با پژوهشکده‌ی آمار، انعقاد این تفاهم‌نامه را که با پیگیری مجددانه و با هدف فعال‌تر شدن همکاری‌های آماری میان مرکز آمار، انجمن آمار و پژوهشکده آمار انجام شده است، مثبت توصیف کرد.

رئیس انجمن آمار با بیان اینکه در گذشته پژوهشکده‌ی آمار با برگزاری سمینارهای علمی و کنفرانس‌های تخصصی آمار حمایت‌های فراوانی از انجمن آمار کرده است، امضای این تفاهم‌نامه را در افزایش همکاری طرفین در تقویت و ایجاد زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و وبینارهای تخصصی مشترک و همچنین حمایت از پایان‌نامه‌های دانشگاهی برای افزایش هم‌افزایی آماری، مؤثر دانست.

دکتر راسخ با اشاره به اندک بودن تعداد نشریات تخصصی آمار در کشور، بر لزوم استفاده حداکثری از توان و پتانسیل‌های موجود در بدنه کارشناسی مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار و انجمن آمار برای افزایش انتشار مجلات تخصصی در زمینه آمار تأکید کرد.

در ادامه این مراسم، دکتر حسین زاده با اشاره به وجود ارتباطات دیرین، دوسویه و صمیمانه بین مرکز آمار ایران و انجمن آمار، امضای تفاهم‌نامه‌های همکاری بین مرکز آمار ایران با دانشگاه‌های کشور را برای تسهیل و تسریع فرایند نوین‌سازی نظام آماری کشور به‌عنوان یک تحول بنیادین در توسعه همه جانبه کشور مورد تأکید قرار داد. رئیس مرکز آمار ایران در ادامه خاطر نشان کرد: یکی از ارکان فرایند نوین‌سازی نظام آماری، ایجاد و افزایش ارتباط با ذی‌نفعان آمارهای رسمی نظیر انجمن‌های علمی دانشگاه‌ها به‌عنوان ذی‌نفعان در سطح بالا است که به واسطه مشارکت‌شان در تأمین داده‌های مورد نیاز برای انجام تحلیل‌های تخصصی و طراحی نرم‌افزارهای مربوطه، از نظر درجه اهمیت، در رتبه اول قرار می‌گیرند.

لازم به ذکر است بر اساس این تفاهم‌نامه‌ی همکاری، ارائه نتایج گزارش‌های پژوهشی منتشرشده توسط پژوهشکده، تسهیل دسترسی به آمار و اطلاعات تولید شده با رعایت اصل محرمانگی مطابق ضوابط مصوب هیئت دولت و رعایت قوانین مرکز آمار ایران، حمایت از پروژه‌های پژوهشی معرفی‌شده توسط انجمن درباره آمارهای رسمی و مسائل مرتبط آماری کشور و ایجاد امکان دسترسی و استفاده از امکانات کتابخانه پژوهشکده آمار به اعضای معرفی‌شده از سوی انجمن، از تعهدات پژوهشکده آمار در این تفاهم‌نامه می‌باشد.

همچنین همکاری در ارائه نتایج مطالعات پژوهشی و پایان‌نامه‌های مورد حمایت مالی پژوهشکده با اعضای انجمن، در قالب گزارش‌های تحلیلی و مقالات علمی برای انتشار به پژوهشکده آمار، ارائه مشاوره از سوی انجمن برای ارتقای کیفیت طرح‌های آماری موجود و اجرای سرشماری ثبتی مینا و طرح‌های آماری جدید، تسهیل و مشارکت در ایجاد ارتباط پژوهشکده با پژوهشگران و مجامع علمی، پژوهشی مرتبط با حوزه‌های آماری در سطوح ملی و بین‌المللی و شناساندن پژوهشکده و فعالیت‌های آن به اعضای انجمن، تشویق و معرفی اعضای انجمن برای انجام پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد و دکتری و پروژه‌های علمی پژوهشی در چارچوب مقررات و دستورالعمل‌های پژوهشکده، تلاش در جهت ایجاد زمینه همکاری مؤثر دانشگاهیان با شورای راهبردی پژوهش و آموزش نظام آماری کشور، از جمله تعهدات انجمن آمار در این تفاهم‌نامه به شمار می‌رود.

شورای راهبری آموزش و پژوهش نظام آماری کشور

در راستای ماده ۸ برنامه ملی توسعه نظام آماری کشور با موضوع یکپارچه‌سازی نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری فعالیت‌ها و ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری و بند ب ماده ۸ به منظور هدایت و راهبری فعالیت‌ها و طرح‌های آموزشی و پژوهشی حوزه آمارهای رسمی، «شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور» به ریاست مرکز آمار ایران و عضویت نمایندگان دستگاه‌های عضو شورای عالی، انجمن آمار و سایر دستگاه‌های اجرایی تشکیل شد. اعضا این شورا عبارت‌اند از: آقای دکتر حسین‌زاده (رئیس شورا و رئیس مرکز آمار ایران)، آقای دکتر شباک (دبیر شورا و رئیس پژوهشکده آمار)، آقای دکتر مجتبی گنجعلی (معاون پژوهشی پژوهشکده آمار)، آقای دکتر ایوب فرامرزی (معاونت اقتصادی و محاسبات ملی مرکز آمار ایران)، آقای سیدنعمت‌اله میرفلاح نصیری (معاونت طرح‌های آماری و آمارهای ثبتی مرکز آمار ایران)، آقای دکتر محسن محمدزاده (عضو هیئت دانشگاه تربیت مدرس)، آقای دکتر محسن مهرآرا (عضو هیئت دانشگاه تهران)، آقای احمدی (وزارت جهاد کشاورزی)، خانم زندی‌زاده (وزارت صنعت، معدن و تجارت)، آقای محمود چلوپیان (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و آقای مهران محمدی (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نماینده قبلی (آقای علیرضا زاهدیان)). اهداف این شورا عبارت‌اند از:

هدایت و راهبری فعالیت‌های پژوهشی و برنامه‌های آموزشی نظام آماری کشور به صورت یکپارچه؛

ایجاد فضای مشارکت ارکان نظام آماری در اجرا و بهبود پژوهش و آموزش؛

هماهنگ‌سازی و نظارت بر برنامه‌های پژوهش و آموزش منطبق با اسناد بالادستی به‌ویژه قانون ملی آمار؛

جلوگیری از موازی‌کاری در اجرای فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی و رفع خلاءهای موجود در حوزه‌ی آمار رسمی کشور؛

تعامل دانشگاه با نظام آماری کشور در انجام پژوهش‌های حوزه آمار رسمی.

اقدامات صورت‌گرفته شورای راهبری آموزش و پژوهش نظام آماری کشور

تهیه‌ی پیش‌نویس اولیه شورای راهبری آموزش و پژوهش در پژوهشکده‌ی آمار و ارائه آن در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار؛

دریافت نظرات اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار و اصلاح آیین‌نامه شورای راهبری؛

تصویب آیین‌نامه شورای راهبری در شورای عالی آمار و ابلاغ به تمام دستگاه‌های اجرایی؛

برگزاری دو جلسه‌ی شورای راهبری و تعیین اعضای شورای راهبری و نقشه‌ی راه شورا؛

تعیین اعضای کارگروه پژوهش و کارگروه آموزش کمیته‌ی چهار نفری منتخب شورای راهبری؛

برگزاری سه جلسه مشترک جلسه با کارگروه آموزش و کارگروه پژوهش به‌منظور بررسی مشکلات و بررسی برنامه‌های کارگروه‌ها.

کارگروه پژوهش

کارگروه پژوهش به منظور هدایت، راهبری، برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز نظام آماری کشور تشکیل شد. اعضای این کارگروه عبارت‌اند از: آقای دکتر محمدرضا فریدروحانی (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)، خانم دکتر لیدا کلهری (رئیس کارگروه و عضو هیئت علمی پژوهشکده آمار)، آقای دکتر رضا منیعی (عضو هیئت علمی مؤسسه‌ی پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش)، خانم دکتر حسین‌پور (وزارت جهاد کشاورزی، نماینده قبلی (آقای دکتر حشمت‌اله قلی‌زاده))، خانم فریده عظیمی (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نماینده قبلی (خانم بنفشه رئیسی))، خانم حسن‌زاده (نماینده آموزش و پرورش، نماینده قبلی (خانم شیرین جعفری)) و آقای نوراللهی (بازنشسته‌ی مرکز آمار ایران) و آقای دکتر مهدی نقی‌خانی (کارشناس پژوهشکده آمار). وظایف این کارگروه عبارت‌اند از:

نیازسنجی و طراحی برنامه جامع پژوهش مساله محور در حوزه آمار رسمی؛

تهیه گزارش اقدامات صورت‌گرفته در حوزه‌ی پژوهش نظام آماری کشور؛

بررسی بودجه‌ی سالانه موردنیاز برای تحقق برنامه‌ها در حوزه‌های پژوهش در دستگاه‌های اجرایی و تهیه گزارش از هزینه عملکرد پژوهشی دستگاه‌ها؛

ساماندهی پژوهش‌های مرتبط با آمار رسمی در دستگاه‌های اجرایی؛

نیازسنجی و تدوین محورهای گزارش‌های تحلیلی مورد نیاز تصمیم‌گیران، سیاست‌گذاران و سایر ذینفعان؛

تهیه آیین‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری؛

تهیه و ارائه گزارش‌های دوره‌ای از همه فعالیت‌های کارگروه پژوهش به دبیرخانه شورای راهبری؛

سایر امور محوله از شورا.

اقدامات صورت‌گرفته در کارگروه پژوهش

از زمان تشکیل این کارگروه، ۹ جلسه به صورت منظم برگزار شد که طی آن آسیب‌ها و چالش‌های پیش رو کارگروه پژوهش و برنامه‌ها و راهبردهای کارگروه پژوهش مورد بازنگری قرار گرفت و اقدامات عملیاتی و مطالعاتی زیر به منظور تهیه چارچوب سند راهبردی پژوهش صورت پذیرفت:

بازنگری آسیب‌شناسی نظام آماری کشور در زمینه پژوهش و تعیین ۱۴ محور آسیب‌شناسی؛

بررسی فعالیت مؤسسات پژوهشی سایر کشورها؛

تعیین محورهای پژوهشی در حوزه اقتصادی، حوزه جمعیت‌شناسی و روش‌شناسی؛

بررسی سامانه پژوهشی وزارت رفاه، کار و تأمین اجتماعی؛

بررسی مطالعه تطبیقی موجود در قراردادهای مرکز آمار کانادا و پژوهشگران در خصوص بهره‌برداری از داده‌ها؛

بررسی مشکلات پژوهشی در حوزه آمار رسمی در داخل کشور: مطالعه مورد وزارت آموزش و پرورش؛
تعیین مؤلفه‌های سند راهبردی برنامه جامع پژوهش.

کارگروه آموزش

کارگروه پژوهش به‌منظور هدایت، راهبری، برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت‌های آموزشی مورد نیاز نظام آماری کشور تشکیل شد. اعضا این کارگروه عبارت‌اند از: آقای دکتر وصال (عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف)، خانم دکتر شمس (عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا)، آقای دکتر شیرینی (رئیس کارگروه و عضو هیئت علمی پژوهشکده آمار)، آقای دکتر سعیدی (عضو هیئت علمی موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش)، آقای رضایی (سازمان امور اداری و استخدامی)، خانم پروانه دانایی (وزارت صنعت، معدن و تجارت)، خانم تختائی (وزارت آموزش و پرورش، نماینده قبلی خانم شیرین جعفری)، آقای فرشاد روشن سنگاچین (عضو هیئت علمی مرکز آمار ایران) و خانم کیانا ملک‌پور (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی). وظایف این کارگروه عبارت‌اند از:

نیازسنجی و طراحی برنامه جامع آموزش؛

تهیه گزارش اقدامات صورت گرفته در حوزه آموزش نظام آماری کشور؛

بررسی بودجه سالانه مورد نیاز برای تحقق برنامه‌ها در حوزه‌های آموزش در دستگاه‌های اجرایی و تهیه گزارش از هزینه عملکرد آن؛

ساماندهی آموزش‌های مرتبط با آمار رسمی در دستگاه‌های اجرایی؛

تهیه و ارائه گزارش دوره‌ای از همه فعالیت‌های کارگروه آموزش به دبیرخانه شورای راهبری؛

تدوین برنامه‌ی سخنرانی‌های علمی و کارگروه‌های آموزشی در حوزه آمار رسمی و برگزاری آن با همکاری دستگاه‌ها؛

همکاری در طراحی دوره‌های آموزشی بلندمدت آمار رسمی و برگزاری آن با مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی؛

سایر امور محوله از شورا.

۳-۲- اقدامات صورت گرفته در کارگروه آموزش

از زمان تشکیل این کارگروه، ۶ جلسه به‌صورت منظم برگزار شد و آسیب‌ها و چالش‌های پیش رو کارگروه آموزش مورد بازنگری قرار گرفت. اهم فعالیت‌های این کارگروه عبارت‌اند از:

بازنگری آسیب‌شناسی و برنامه‌ی عملیاتی آموزشی نظام جامع آماری کشور؛

تهیه و طراحی الگوی نظام جامع آموزش آمار رسمی؛

تدوین دوره‌های آموزشی مورد نیاز نظام جامع آمار رسمی؛

تدوین سند راهبردی آموزش آمار رسمی؛

تدوین پیشنهادات لازم برای تحقق برنامه‌های کارگروه.

گروه امور مالی و اداری پژوهشکده‌ی آمار

گروه مالی و اداری پژوهشکده‌ی آمار به منظور برنامه‌ریزی، هدایت، هماهنگی و کنترل فعالیت‌های مالی پژوهشکده‌ی آمار در چهارچوب مقررات، قوانین، آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب و ایجاد هماهنگی برای انجام وظایف محوله و درون‌سازمانی و سایر ذینفعان مجاز به بهره‌برداری از اطلاعات مالی و ایجاد بخش‌ها و دوایر یا رده‌های متعدد در حیطه مسئولیت، برای تحصیل اهداف امور مالی تشکیل شده است. مدیر مالی همچنین در تدوین ضوابط ارتقای کارکنان امور مالی نقش اساسی دارد. این گروه دارای وظایفی به شرح زیر است:

آقای فرشاد سیفی، کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی و مدیر مالی و اداری پژوهشکده‌ی آمار

- ◆ مدیریت و نظارت بر حسن اجرای کلیه امور اداری، مالی، پشتیبانی و برنامه‌ریزی پژوهشکده‌ی آمار مطابق با مصوبات، مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط.
- ◆ نظارت بر مصرف اعتبار تخصیصی به واحدهای مختلف بر اساس بودجه تفصیلی مصوب هیئت امناء و سایر قوانین و مقررات مالی مورد عمل پژوهشکده‌ی آمار و ارائه گزارش جهت طرح در هیئت امناء؛
- ◆ نظارت بر انجام تعمیرات اساسی به منظور احیاء و نگهداری ساختمان و تأسیسات موجود و همکاری با اداره حراست در زمینه حفاظت از ساختمان، اموال و تأسیسات؛
- ◆ نظارت و کنترل بر وصول درآمدهای اختصاصی و واریز آنها به خزانه؛
- ◆ نظارت بر مصرف صحیح اعتبارات از طریق رسیدگی قبل و بعد از آن؛
- ◆ استقرار فرآیند شناسایی درآمدها و کنترل مناسب بر چرخه مالی به منظور تهیه‌ی گزارش‌های مدیریتی مالی در

- ◆ جهت ایجاد انضباط مالی در بخش‌های مختلف پژوهشکده‌ی آمار؛
- ◆ تدوین روش‌های اجرایی مناسب برای نگهداری ابنیه و تجهیزات پژوهشکده‌ی آمار به منظور حفظ و نگهداری از سرمایه‌های ملی پژوهشکده‌ی آمار؛
- ◆ نظارت بر انجام تمام هزینه‌های پرسنلی اداری، عمرانی و غیره‌ی پژوهشکده، از محل اعتبارات عمومی و اختصاصی و امضاء تمام چک‌ها و اسناد مربوط در حدود اختیارات تفویضی؛
- ◆ بررسی کارشناسی در خصوص پرداخت تمام مراحل قراردادهای پژوهشی و انطباق با هزینه‌های مشاوره و اسناد مربوط به خرید اقلام مصرفی و تجهیزات مورد نیاز پروژه‌ها با شرایط و ضوابط و اعتبارات قراردادهای منعقدشده؛
- ◆ هماهنگی با سایر واحدهای تحت سرپرستی ریاست پژوهشکده‌ی آمار به منظور پیش‌برد برنامه و تحقق اهداف مجموعه؛
- ◆ نظارت بر تهیه و تنظیم دستورالعمل‌ها و بخش‌نامه‌های اداری مالی، تشکیلاتی و بودجه و ارائه‌ی طریق به واحدهای مختلف پژوهشکده‌ی آمار در چهارچوب قوانین مربوط؛
- ◆ نظارت بر کنترل حضور و غیاب کارکنان و اتخاذ روش‌های مناسب در جهت امر حضور و غیاب کارکنان برابر مقررات مربوط؛
- ◆ سرپرستی و نظارت بر تمام امور مربوط به رفاه کارکنان از قبیل مسکن، وام، بیمه درمانی و تکمیلی اعضای پژوهشکده و ...
- ◆ نظارت مستمر بر اجرای طرح‌های عمرانی مؤسسه به منظور تأمین منابع و امکانات مورد نیاز برای بهره‌برداری هرچه سریع‌تر از آنها؛
- ◆ اولویت‌بندی و مدیریت هزینه‌های مؤسسه متناسب با سیاست‌های کلی مصوب هیئت رئیسه؛
- ◆ ارائه گزارش‌های توجیهی لازم به رئیس پژوهشکده‌ی آمار در خصوص وظایف مربوط به واحدهای تحت نظر؛
- ◆ همکاری با سایر معاونت‌ها جهت حسن اجرای اهداف، وظایف و برنامه‌های پژوهشکده‌ی آمار؛
- ◆ ارزشیابی سالیانه‌ی پرسنل و بررسی‌های مورد نظر جهت ارتقای پایه و رتبه اعضا؛
- ◆ صدور و ابلاغ تمام احکام اداری اعضای هیئت علمی و غیر هیئت علمی؛
- ◆ ایجاد و نگهداری بانک اطلاعات پرسنلی و سوابق خدمتی و اداری تمام پرسنل پژوهشکده و بایگانی آن‌ها؛

- ◆ رسیدگی به امور بازنشستگی اعضا و اتخاذ تصمیمات لازم؛
- ◆ نظارت بر اجرای صحیح مقررات استخدامی و ارائه راهنمایی‌های لازم؛
- ◆ نگهداری و به روزرسانی اطلاعات مالی
- ◆ برآورد و تنظیم بودجه
- ◆ انجام تمام امور مالی مربوط به کارکنان
- ◆ تأمین نیروی انسانی مورد نیاز واحدها در قالب برنامه‌های تعیین شده و بودجه‌های مصوب آنها
- ◆ انجام امور پرسنلی کارکنان بر اساس ضوابط و شرایط قوانین دولتی
- ◆ تهیه پرونده‌های پرسنلی
- ◆ صدور احکام مربوط به اعزام پرسنل برای دوره‌های آموزشی در داخل و یا خارج از پژوهشکده‌ی آمار
- ◆ تأمین و پیگیری دریافت تسهیلات از مؤسسات مالی
- ◆ نظارت بر امور انبار

در سال ۱۴۰۰ گروه امور مالی و اداری پژوهشکده آمار شاهد بهبود عملکرد در بسیاری از زمینه‌های فعالیت خود بود که در زیر به تعدادی از آن‌ها اشاره شده است:

- ◆ ارتقای سطح ۶ پست سازمانی پژوهشکده به کارشناسی
- ◆ اصلاح و بهبود فرایندهای کاری مربوط به امور قراردادها، فرایندهای اداری
- ◆ اصلاح و بهبود مربوط به صدور احکام و امور کارگزینی کارکنان پژوهشکده

معرفی اعضای گروه

آقای فرشاد سیفی، کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی و مدیر مالی و اداری پژوهشکده‌ی آمار

- * آقای عیسی قاسمی، کارشناسی ارشد حسابداری، کارشناس امور مالی؛
- * آقای منصور اکبری، کارشناسی حسابداری، کارشناس امور قراردادها؛
- * آقای حمید بوکانی، کارشناسی مدیریت کسب و کار، کارپرداز؛
- * خانم مهدیه رحمانی، کاردانی الکترونیک، حسابدار؛
- * خانم الهام بادپا، کارشناسی علوم و ارتباطات اجتماعی، کارشناس هماهنگی و پیگیری؛
- * آقای محمدجواد عیسی‌زاده، کارشناسی حقوق، کارشناس امور قراردادها؛
- * آقای حبیب یعقوبی، پشتیبانی
- * آقای حسینعلی پُرحکم، پشتیبانی
- * آقای آرمین نواب‌پور، راننده؛
- * آقای حمیدرضا رئیسی، کارشناسی ارشد فناوری و اطلاعات، کارشناس فناوری و اطلاعات (پروژه‌ای)؛

حوزه‌ی ریاست

- * خانم فائزه ابراهیمی، دیپلم، متصدی خدمات عمومی؛
- * آقای حسین بیاتی، دیپلم، حراست فیزیکی؛
- * آقای محمدحسن محمدی، دیپلم، حراست
- * آقای محمد حسین فرساد، دیپلم، متصدی خدمات عمومی؛
- * آقای محمد متین، دیپلم، متصدی خدمات عمومی؛
- * آقای حسن احمدی، سیکل، متصدی خدمات عمومی؛

معرفی گروه امور مجله و انتشارات پژوهشکده‌ی آمار

با توجه به افزایش اهمیت مباحث اطلاع‌رسانی و ضروریات تقویت بحث مدیریت دانش و مستندسازی اطلاعات و اسناد، گروه امور مجله و انتشارات پژوهشکده‌ی آمار به‌عنوان یکی از بخش‌های این مجموعه انجام فعالیت می‌کند. هدف ایجاد این گروه علاوه بر انجام فعالیت‌های مربوط مراحل چاپ مقالات مجله‌های علمی «بررسی‌های آمار رسمی ایران» و «پژوهش‌های آماری ایران»، ایجاد تسهیلات اجرایی لازم برای انجام تمام اقدامات در خصوص چاپ و نشر کتاب‌ها (تألیفی و ترجمه شده)، طرح‌های پژوهشی و گزارش‌های پژوهشی و تحلیلی حاصل از فعالیت‌های علمی-پژوهشی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران پژوهشکده‌ی آمار است.

وظایف:

- ♦ تنظیم آماده‌سازی و ویرایش مطالب مورد نیاز طرح‌های پژوهشی؛
- ♦ ویراستاری نهایی محتوایی کتاب‌ها، طرح‌ها و گزارش‌های پژوهشی و گزارش‌های تحلیلی؛
- ♦ مشاوره کارشناسی در خصوص ابعاد فنی و صفحه‌بندی و ویراستاری قبل از چاپ و نظارت چاپ؛
- ♦ بهبود روش‌ها و اصلاح آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های داخلی پژوهشکده‌ی آمار؛
- ♦ انجام تمام امور مربوط به ارزیابی، آماده‌سازی و انتشار مقاله‌های مجله‌های علمی «بررسی‌های آمار رسمی ایران» و «پژوهش‌های آماری ایران».

معرفی اعضای گروه

خانم نجمه نظریان، کارشناسی روانشناسی، کارشناس امور مجله و انتشارات

خانم طاهره امینی، کارشناسی ارشد آمار، کارشناس پروژه‌های امور مجله و انتشارات

خانم ساناز مهندسی، کارشناسی ارشد جمعیت‌شناسی و سرپرست امور مجله و انتشارات

کتاب‌ها

تدوین واژه‌نامه‌ی آمار رسمی

توسعه‌ی علمی جامعه‌ها بیش از هر ابزار دیگری نیازمند زبان علمی آن جامعه است و زبان علم در ایران به زبان فارسی است. نقش واژه‌نامه‌های تخصصی در تبدیل علم به زبان ملی، یکسان‌سازی برداشت‌ها، فراهم کردن امکان درک صحیح مفاهیم و افزایش امکان استفاده از یافته‌های علمی در سطح ملی و بین‌المللی اهمیت تهیه و استفاده فراگیر از این واژه‌نامه‌ها را در رشد علمی جامعه به درستی نشان می‌دهد. از این رو استادان و صاحب‌نظران رشته‌های علمی مختلف، طی سال‌های اخیر، تهیه و تدوین واژه‌نامه‌های حوزه‌های تخصصی را از وظایف خود قرار داده‌اند و امروزه در بسیاری از حوزه‌ها شاهد واژه‌نامه‌هایی جامع به زبان فارسی هستیم.

بر این اساس پژوهشکده‌ی آمار، که مسئولیت پاسخگویی به نیازهای پژوهشی عمده در نظام آماری کشور را بر عهده دارد و بنابر ضرورت وجود یک واژه‌نامه‌ی آمار رسمی به‌منظور یکسان‌سازی و هماهنگ کردن واژگان این حوزه به‌عنوان یکی از پایه‌ای‌ترین ابزارهای مورد نیاز در بیان مناسب‌تر نتایج پژوهش‌ها، تدوین «واژه‌نامه‌ی آمار رسمی» را در دستور کار خود قرار داد. هدف از تهیه و تدوین این واژه‌نامه، ارائه‌ی مجموعه‌ی منسجمی از اصطلاحات و واژگان مورد استفاده در آمار رسمی بوده است. مبنای تهیه‌ی واژه‌نامه‌ی آمار رسمی

منابع حوزه‌ی آمار رسمی بین‌المللی و داخلی همانند: دانشنامه‌ی روش‌های پژوهش آمارگیری، دانشنامه‌ی علوم آماری، روش‌شناسی آمارگیری، واژه‌نامه‌ی اصطلاحات آماری- سازمان همکاری و توسعه‌ی اقتصادی، آمارگیری‌های جمعیت فعال اقتصادی، شاغلین، بیکاران و غیر فعالان- راهنمای سازمان بین‌المللی کار، قطعنامه‌ی آمار روابط کار ۲۰امین کنفرانس بین‌المللی آمارهای کار، واژه‌های مرتبط در پرسشنامه‌های بین‌المللی و داخلی بوده است.

تدوین واژه‌نامه‌ی آمار رسمی با همت بلند و همکاری‌های ارزشمند جمعی از اساتید برجسته و صاحب‌نظران حوزه‌ی آمار رسمی، اقتصاد، علوم اجتماعی و جمعیت‌شناسی انجام شده

است. تهیه‌ی این واژه‌نامه از بهمن‌ماه سال ۱۳۹۴ آغاز شده و در اسفند سال ۱۴۰۰ به پایان رسیده است.

کتاب اقتصاد دیجیتال (جلد ۲):

مترجمان (جلد اول): نیلوفر مرادحاصل، بیتا محبی‌خواه، زهرا تقی‌پور،
مترجمان (جلد دوم): محمد غلامی، اشکان شباک، حمید جمشیدی‌نیا

قرن بیست و یکم را شاید بتوان عصر دیجیتال نامید، پدیده‌ای که موجب تحول جنبه‌های مختلف زندگی بشر شده است. همه عرصه‌های زندگی بشر با توجه به گستردگی و تنوع نوآوری‌ها و ابداعات، اقتصاد جهانی و به تبع آن

کشور عزیز ما ایران به روش‌های مختلف وابسته به ابزارهای دیجیتال و اینترنت گشته است. سرعت این تغییرات به نحوی است که به هیچ‌وجه حتی در چند سال گذشته هم قابل پیش‌بینی نبود. ابزارهای نوین دیجیتال باعث شده‌اند تا نحوه‌ی کار، ارتباط، خرید و فروش کالاها و خدمات و انجام کارهای روزمره دچار تغییرات بنیادینی شود. بخش‌های مختلف اقتصادی مانند بانکداری، خرده‌فروشی، انرژی، حمل و نقل، آموزش، انتشار، سلامت و بهداشت تحت تأثیر اقتصاد دیجیتال دچار تحول شده و نحوه‌ی رشد و گسترش آنها منوط به نحوه تعامل آن‌ها با بخش دیجیتال شده است. کتاب حاضر نوشته دان تپ اسکات نویسنده و متخصص معروف کانادایی در تحولات سازمانی و فناوری است. تپ اسکات یکی از نویسندگان پیشرو در زمینه تأثیرات دیجیتال بر اقتصاد و جامعه است تا به حال ۱۶ کتاب مختلف درباره کاربرد فناوری در تجارت و جامعه تألیف کرده است. کتاب ویکینومیکس (۲۰۰۶) یکی از کتاب‌های پرفروش بین‌المللی این نویسنده است که به‌عنوان کتاب اول در حوزه مدیریت در سال ۲۰۰۷ انتخاب و به بیش از ۲۰ زبان مختلف ترجمه شد. کتاب حاضر ترجمه نسخه ۲۰۱۵ این کتاب است که در آن سال به‌عنوان پرفروش‌ترین کتاب نیویورک تایمز در آمد. تپ اسکات به تنهایی مبدع بسیاری از اصطلاحات کلیدی در حوزه تجارت الکترونیکی است. کتاب حاضر را می‌توان یکی از کتاب‌های پیشرو در عرصه‌ی اندیشه اقتصاد دیجیتال تلقی کرد. دان تپ اسکات را یکی از بهترین متفکران درباره اثرات آتی فناوری بر جامعه و اقتصاد دانست. بسیاری از جنبه‌های اقتصاد دیجیتال در این کتاب مانند هوش شبکه پیش‌بینی شده است که ما اکنون شاهد تحقق آن هستیم. انقلاب دیجیتال واقعه‌ای است که در حال تحول همه جنبه‌های اقتصاد جهانی است و در این کتاب سعی شده است مزایا و خطرات این انقلاب به زبانی روان و ساده توضیح داده شود. ترجمه این کتاب با همکاری‌های ارزشمند مترجمان (جلد اول): نیلوفر مرادحاصل، بیتا محبی‌خواه، زهرا تقی‌پور، مترجمان (جلد دوم): محمد غلامی، اشکان شباک، حمید جمشیدی‌نیا انجام شده است. تهیه‌ی این واژه‌نامه از تیرماه سال ۱۳۹۹ آغاز شده و در تیر سال ۱۴۰۰ به پایان رسیده است.

مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران

پژوهشکده‌ی آمار نشریه‌ای علمی (رتبه‌ی علمی ج) با عنوان «مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران» منتشر می‌کند و تا کنون سی و دو شماره از این مجله منتشر شده است.

زمینه‌های فعالیت این مجله عبارت‌اند از: آمار نظری، آمار کاربردی، احتمال، آمار رسمی، آموزش آمار، آمار و سیستم‌های فازی، آمار در اقتصاد، زیست‌آمار، آمار و فناوری و سایر زمینه‌های آمار.

دست‌اندرکاران انتشار مجله در سال ۱۴۰۰ عبارت بودند از:

دکتر حمیدرضا نواب‌پور (دانشگاه علامه طباطبایی، مدیر مسئول)؛

دکتر مجتبی گنجعلی (دانشگاه شهید بهشتی، سردبیر و عضو هیئت تحریریه)؛

هیئت تحریریه:

دکتر حمیدرضا نواب‌پور (دانشگاه علامه طباطبایی، مدیر مسئول و عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر مجتبی گنجعلی (دانشگاه شهید بهشتی، سردبیر و عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر فرزاد اسکندری (دانشگاه علامه طباطبایی، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر عین‌ا... پاشا (بازنشسته دانشگاه خوارزمی، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر ماهبانو تاتا (بازنشسته دانشگاه باهنر کرمان، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر محمدرضا فرید روحانی (دانشگاه شهید بهشتی، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر زهرا رضایی قهرودی (دانشگاه تهران، عضو هیئت تحریریه و مدیر اجرایی)؛

دکتر انوشیروان کاظم‌نژاد (دانشگاه تربیت مدرس، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر نادر نعمت‌الهی (دانشگاه علامه طباطبائی، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر محمدقاسم وحیدی اصل (بازنشسته دانشگاه شهید بهشتی، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه).

تعداد مقاله‌های دریافت‌شده در سال ۱۴۰۰، بالغ بر ۲۸ مقاله است. همچنین تعداد ۱۵ مقاله نیز از سال گذشته در مرحله ارزیابی قرار داشتند که از این تعداد، پس از طی فرایند ارزیابی از سوی داوران و جمع‌بندی نظر آنان در هیئت تحریریه، تعداد ۸ مقاله رد و ۲۱ مقاله برای چاپ در مجله پذیرفته شد. ۱۴ مقاله‌ی دیگر نیز در مرحله ارزیابی قرار دارند.

داوران (مشاوران) مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران در سال ۱۴۰۰

محمدرضا فریدروحانی	سکینه دهقان	فرزاد اسکندری
رامین کاظمی	عبدالرحمن راسخ	اکبر اصغرزاده
ایرج کاظمی	فرزانه راضیه	سمانه افتخاری
سعیده کامگار	زهرا رضایی قهرودی	مرتضی امینی
مجتبی گنجعلی	مجتبی زینعلی	تابان باغ‌فلکی
عادل محمدپور	اشکان شباک	احسان بهرامی سامانی
مهرناز محمدپور	مریم شرفی	افشین پرونده
رحیم محمودوند	شیرین شعاعی	مریم تیموری
عباس مرادی	محمد شیری	مهدی جباری نوقایی
نادر نعمت‌الهی	زهرا صابری	رحیم چینی‌پرداز
حمیدرضا نواب‌پور	عبداله صفری	فیروزه حقیقی
محمدقاسم وحیدی اصل	علی‌رضا طاهریون	علی دولتی

عناوین مقاله‌های منتشرشده‌ی سال ۱۴۰۰ در مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران

- ◆ A New Integer-Valued AR(1) Process Based on Power Series Thinning Operator
- ◆ Analysis of Wind Speed Data Based on the New Upper Truncated Inverse Weibull Distribution; A Case Study: Ardabil, Iran
- ◆ Inference about the Marshal-Olkin Bivariate Burr Type III Distribution under Random Left Censoring
- ◆ A Method for Analyzing Censored Survival Data with Application to Coronary Heart Disease
- ◆ Joint Modeling for Zero-Inflated Beta-Binomial and Normal Responses
- ◆ Best Linear Predictors in a Stationary Second Order Autoregressive Process by Means of Near and Far Observations
- ◆ A New Control Chart Based on a Bivariate Beta Distribution
- ◆ Simulated Synthetic Population Projection Using an Extended Model
- ◆ Split Questionnaire Design: An Application in Household Expenditure and Income Survey of Iran
- ◆ Goodness of Fit Tests based on Information Criterion for Randomly Censored Data
- ◆ Weibull Analysis with Sequential Order Statistics under a Power Trend Model for Hazard Rates with Application in Aircraft Data Analysis
- ◆ A Note on the Identifiability of General Bayesian Gaussian Models

عناوین مقاله‌های منتشرشده‌ی سال ۱۴۰۰ در مجله‌ی پژوهش‌های آماری ایران

- ◆ A New Lifetime Distribution: The Beta Modified Weibull Power Series Distribution
- ◆ New Estimators for Weibull Distribution Parameters: Comprehensive Comparative Study for Weibull Distribution
- ◆ Bias-corrected Maximum-Likelihood Estimator for the Parameter of the Logarithmic Series Distribution and its Characterizations
- ◆ Comparison of Record Ranked Set Sampling and Ordinary Records in Prediction of Future Record Statistics from an Exponential Distribution
- ◆ New Results on Stochastic Comparison of Series and Parallel Systems Comprising Heterogeneous Generalized Modified Weibull Components
- ◆ Spatial Statistics Analysis to Identify Hot Spots Using Accidental Event Calls Services
- ◆ Some New Results on the Preservation of Stochastic Orders and Aging Classes under Random Minima and Maxima
- ◆ Estimation of Reliability of Stress-strength for a Kumaraswamy Distribution based on Progressively Censored Sample
- ◆ The Ability of Artificial Neural Networks in Learning Dependency of Spatial Data
- ◆ On Dynamic Survival Past Entropy Properties
- ◆ A Repetitive Sampling-based Control Chart for Multivariate Weighted Poisson Distribution with Two Different Indices
- ◆ Likelihood Inference in the Random Effects Logistic Regression Model with Response Misclassification and Covariate Subject to Measurement Error

مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران

مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران نشریه‌ای علمی (رتبه‌ی علمی ج)، در زمینه‌ی آمارهای رسمی و رشته‌های وابسته است که هر شش ماه یک‌بار و با هدف گسترش روش‌شناختی و سیاست‌های مربوط به گردآوری، پردازش، تحلیل، رایه و اطلاع‌رسانی داده‌های آماری در حوزه‌ی آمارهای رسمی منتشر می‌شود.

دست‌اندرکاران انتشار مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران در سال ۱۴۰۰ عبارت بودند از:

دکتر محمدصادق علی‌پور (پژوهشکده‌ی آمار مدیر مسئول و عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر محمد بامنی مقدم (دانشگاه علامه طباطبایی سردبیر و عضو هیئت تحریریه)؛

هیئت تحریریه:

دکتر محمد بامنی مقدم (دانشگاه علامه طباطبایی، سردبیر و عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر آرزو باقری (مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر سهیلا پروین (دانشگاه علامه طباطبایی، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر عین‌اله پاشا (بازنشسته دانشگاه خوارزمی، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر ماه‌بانو تاتا (بازنشسته دانشگاه باهنر کرمان، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر رسول صادقی (دانشگاه تهران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر محمدجلال عباسی شوازی (دانشگاه تهران، عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر محمدصادق علیپور (پژوهشکده آمار، مدیر مسئول و عضو هیئت تحریریه)؛

دکتر مجتبی گنجعلی (دانشگاه شهید بهشتی، عضو هیئت

تحریریه)؛

دکتر محمدقاسم وحیدی اصل (بازنشسته دانشگاه شهید بهشتی، پژوهشکده آمار-مرکز آمار ایران، عضو هیئت تحریریه)؛
دکتر محمدباقر نوبخت (مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، عضو هیئت تحریریه)؛

مدیریت اجرایی:

ساناز مهندسی (پژوهشکده‌ی آمار)

در سال ۱۴۰۰، یک شماره از این مجله (شماره‌ی پیاپی ۹۶) به چاپ رسید. تعداد مقاله‌های دریافت‌شده در این سال، بالغ بر ۲۳ مقاله است. همچنین تعداد ۱۹ مقاله نیز از سال گذشته در مرحله‌ی ارزیابی قرار داشتند که از این تعداد، پس از طی فرایند ارزیابی از سوی داوران و جمع‌بندی نظر آنان در هیئت تحریریه، تعداد ۹ مقاله رد و ۱۳ مقاله برای چاپ در مجله پذیرفته شد. ۲۰ مقاله‌ی دیگر نیز در مرحله‌ی ارزیابی قرار دارند.

مشاوران (داوران) مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران در سال ۱۴۰۰

نسرتین ابراهیمی	جواد حسین‌زاده	سمانه قادری
اسعد اله‌رضایی	نیما دانش‌پرور	لیدا کلهری
تابان باغ‌فلکی	محمد قاسم رضایی	مجتبی گنجعلی
آرزو باقری	زهرا رضایی قهرودی	کیومرث مترجم
محمد بامنی مقدم	وحید رضایی‌تبار	عباس مرادی
شکوفه بنی‌هاشمی	اشکان شباک	بنفشه نجفی
تقی ترابی	محمد صادق علیپور	مهدی نقی‌خانی
سارا جمهوری	الهام فتحی	طه نوراللهی
رضا حبیبی	زهرا فلاح محسن‌خانی	

عناوین مقاله‌های منتشرشده‌ی سال ۱۴۰۰ در مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران

- ◆ برآزش مدل‌های سری‌زمانی شمارشی روی تعداد مراجعین به مراکز ترک اعتیاد در شهرستان سمنان
- ◆ رهیافت الگوی استقرار طرح‌های FDI سرمایه‌گذاران افغانستانی در استان‌های کشور
- ◆ امکان‌سنجی استفاده از داده‌های مکانی و سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی در آمار رسمی (مطالعه موردی: مکان‌یابی استقرار صنایع در استان اردبیل)
- ◆ آزمایشگاه علوم شناختی و رفتاری مرکز آمار ایران: مبانی و کاربردها
- ◆ بررسی رابطه بین باز بودن تجاری و متغیرهای کلان اقتصادی در کشورهای اسلامی عضو گروه D8 مبتنی بر رویکرد Panel VAR
- ◆ برآورد تعداد کارگران مشمول قانون کار
- ◆ رتبه‌بندی استان‌های کشور بر اساس سطح درآمدی خانوارها با استفاده از آزمون تقریب وسع
- ◆ بررسی عوامل مؤثر بر طول مدت ارتکاب مجدد جرم با استفاده از مدل مخاطرات متناسب کاکس
- ◆ بررسی تأثیر سیاست مالیات بر ارزش‌افزوده بر فرایند‌گذار از دولت رانتییر در ایران با استفاده از آمارهای رسمی حوزه‌ی مالیاتی
- ◆ اولویت‌بندی بخش‌های اقتصادی استان کردستان بر اساس جدول داده-ستانده
- ◆ اندازه‌گیری نوسان شاخص‌های بورس با توجه به آنتروپی تقریبی و انحراف معیار
- ◆ داده‌ها و روش‌های برآورد ملی جمعیت: مروری کلی و تجزیه و تحلیل فراداده‌های موجود

گزارش‌های تحلیلی پژوهشکده‌ی آمار

با توجه به اهمیت اولیه‌ی تحلیل آمار و اطلاعات منتشرشده برای استفاده دیگر کاربران، پژوهشکده‌ی آمار وظیفه‌ی خود دانست که در این حوزه ورود کند. لذا از بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸ این موضوع را در دستور کار خود قرار داد که ۱۰ نسخه از این گزارش‌ها در سال ۱۴۰۰ چاپ شده است.

این گزارش‌ها بازتاب گسترده‌ای نیز در رسانه‌ها و محافل علمی و پژوهشی داشته‌اند. شایان ذکر است که اصل گزارش‌ها در وب‌گاه پژوهشکده به آدرس <http://srtc.ac.ir/analytical-reports> در دسترس است.

عناوین گزارش‌های تحلیلی منتشرشده در سال ۱۴۰۰

- پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی فصل زمستان و کل سال ۱۳۹۹
- پیش‌بینی نرخ تورم سالانه و نقطه‌ای برای نیمه دوم سال ۱۴۰۰
- پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ به تفکیک فصول چهارگانه
- گزارش بررسی ساختار اقتصادی استان‌های کشور و سهم و نقش آن‌ها در تولید ناخالص داخلی بر اساس آمار حساب‌های استان طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰
- پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ به تفکیک فصول چهارگانه «نسخه‌ی تجدید نظرشده‌ی دی‌ماه ۱۴۰۰»

فعالیت‌های کتابخانه، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی

خانم مرجان صادقی آزاد،
کارشناسی کتابداری،
کارشناس روابط عمومی و
کتابدار کتابخانه

روابط عمومی پژوهشکده‌ی آمار به‌عنوان اصلی‌ترین حلقه ارتباط بین مدیران و کارکنان، می‌تواند به‌صورت نظام‌مند، برنامه‌ریزی شده و سنجیده در جهت ایجاد، حفظ و گسترش تعامل و تفاهم مدیران با کارکنان و ارتقاء سطح خدمات سازمانی اقدام کند.

محور اساسی کار روابط عمومی، کسب منافع برای کل سازمان است. در این میان نباید از نقش ارتباطات در افزایش بهره‌وری از امکانات و نیروی انسانی در سایه انعکاس هرچه بهتر فعالیت‌ها و مصوبات پژوهشکده‌ی آمار به جامعه و بهره‌گیری از امکانات و قابلیت‌های اجتماع و مشارکت عمومی افراد نیز غافل شد.

پس از شکل‌گیری ساختار جدید روابط عمومی با رویکرد ایجاد وحدت رویه، هماهنگی و انسجام در اجرای سیاست‌های مجموعه و مأموریت‌ها و امور محوله به روابط عمومی این واحد در پژوهشکده‌ی آمار، ایجاد شد. بخشی از وظایف این بخش عبارت‌اند از:

۱- انجام تبلیغات محیطی، تهیه متون تبریک و تسلیت و برگزاری مراسم ملی و مذهبی

روابط عمومی پژوهشکده‌ی آمار برای پاس‌داشت مناسب‌های ملی و مذهبی اقدام به تهیه پوستره‌های مناسبی، انجام تزیینات داخلی، تشکیل جلساتی نظیر جلسه‌ی گرامی‌داشت روز زن، ارایه لوح یادبود به مناسبت تولد همکاران و همسرانشان طی مراسمی با حضور رئیس پژوهشکده و تهیه عکس و خبر از مراسم نمود.

۲- تهیه گزارش از جلسات، وینارها، تفاهم‌نامه‌ها و ... و اطلاع‌رسانی اخبار، اطلاعیه‌ها و ... در وب‌گاه و سایر صفحات مجازی پژوهشکده

روابط عمومی پژوهشکده‌ی آمار به منظور اطلاع‌رسانی و نشر بهتر نتایج فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی خود در سال ۱۴۰۰، ۱۱۴ خبر و اطلاعیه، ۵ مورد متن گزارش‌های تحلیلی و ۴ مورد خلاصه نتایج طرح‌های پژوهشی، ۳۰ مورد

گزارش برگزاری وبینارهای آموزشی و... در وبگاه این پژوهشکده‌ی آمار و سایر صفحات مجازی مرتبط، منتشر کرد.

۳- تعامل و ارتباط با رسانه‌ها

همانگی انجام مصاحبه‌ها و نشست‌های خبری با ریاست پژوهشکده‌ی آمار

- مصاحبه رئیس پژوهشکده‌ی آمار با رادیو تهران
- مصاحبه رئیس پژوهشکده‌ی آمار با رادیو گفتگو

۱۱۹ مورد پوشش اخبار و گزارش‌های تحلیلی پژوهشکده‌ی آمار در مطبوعات و رسانه‌ها

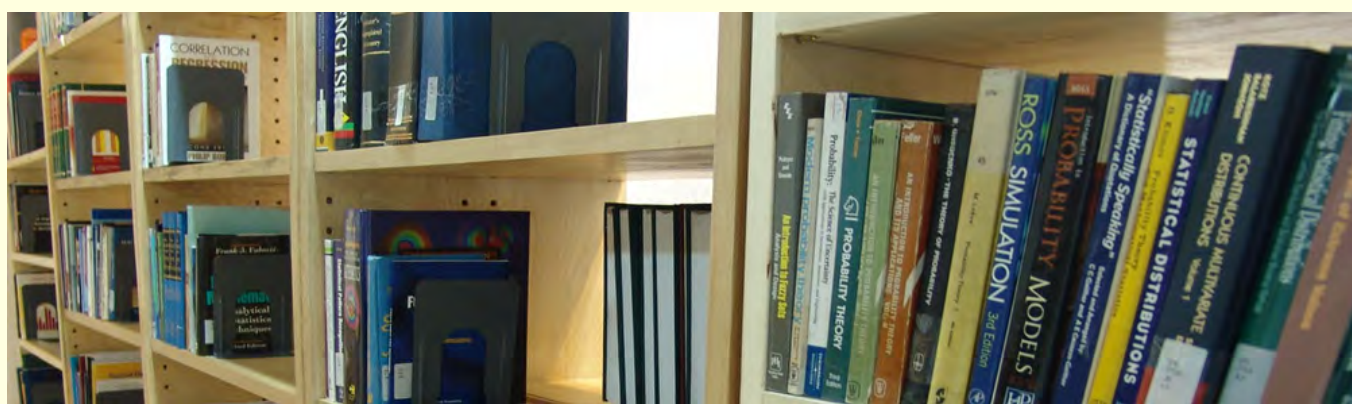
۴- ایجاد صفحه‌های اختصاصی برای پژوهشکده‌ی آمار در شبکه‌های اجتماعی اینستاگرام، لینکدین و ...

طی شش ماه، راه‌اندازی این صفحه‌ی اجتماعی با عنوان (srtc.ac.ir) تمام اطلاعیه‌ها و اخبار پژوهشکده در آن اطلاع‌رسانی شده است و در مجموع ۱۳۳ مطلب بارگذاری شده و نیز تا کنون ۱۰۲۵ نفر عضو صفحه اختصاصی پژوهشکده در اینستاگرام شده‌اند. و اخبار این مجموعه را از طریق شبکه‌های اجتماعی پیگیری می‌کنند. همچنین شبکه اجتماعی لینکدین مختص پژوهشکده‌ی آمار از طریق آدرس (<https://www.linkedin.com/in/srtc/>) قابل دسترس است و به موازات وبگاه و اینستاگرام پژوهشکده، اخبار و اطلاعات این مجموعه در آن بارگذاری شده است. و تاکنون ۲۱۶ عضو جذب کرده و ۱۹۱ مطلب هم بارگذاری شده است.

۵- عرضه‌ی محصولات پژوهشی

پژوهشکده‌ی آمار در راستای پیش‌برد و تحقق اهداف خود به منظور ارتقای سواد آماری جامعه‌ی علمی دانشگاهی و سازمان‌های اجرایی، با ارایه‌ی طرح‌های پژوهشی، تألیف و ترجمه‌ی کتاب‌هایی در این زمینه فعالیت دارد. لذا طرح‌هایی همچون تحلیل میدان تصادفی مارکوفی گاوسی و کاربرد آن در مدل‌بندی داده‌های، طرح آمارگیری از قیمت و اجاره‌ی مسکن، یادگیری آماری و کاربردهای آن در آمار رسمی، نمونه‌گیری از جوامع نادر، داده کاوی در آمار رسمی، به کارگیری پاراداد در آمارگیری نیروی کار ایران و ده‌ها طرح دیگر توسط دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی، سازمان‌های اجرایی مانند سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی خریداری شده و مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

کتابخانه

طریق وبگاه کتابخانه، به نشانی <http://library.srtc.ac.ir> امکان پذیر است.

کتابخانه‌ی پژوهشکده‌ی آمار فعالیت خود را در سال ۱۳۷۹، هم‌زمان با تأسیس پژوهشکده آغاز کرد. این کتابخانه، به‌منظور تأمین نیاز پژوهشگران، اقدام به تهیه‌ی کتاب‌های تخصصی در زمینه‌ی آمار و اقتصاد کرده است. در حال حاضر منابع موجود کتابخانه عبارت‌اند از:

📖 ۲۹۹۷ عنوان کتاب فارسی

📖 ۱۲۳۶ عنوان کتاب لاتین

📖 ۳۵۵ عنوان طرح پژوهشی

📖 ۱۱۵ مورد مواد سمعی و بصری فارسی و لاتین

📖 ۳۲ عنوان مجله‌ی لاتین الکترونیکی

امکان استفاده از منابع کتابخانه برای دانشجویان و پژوهشگران خارج از پژوهشکده، در محل کتابخانه وجود دارد. جستجوی منابع موجود از

تعداد منابع موجود در کتابخانه

مجله‌های الکترونیکی موجود در کتابخانه‌ی پژوهشکده‌ی آمار

- Australian & New Zealand Journal of Statistics
- Biometrics
- Communications in Statistics: Simulation and Computation
- Communications in Statistics: Theory and Methods
- Econometric Reviews
- Econometrical
- International Statistical Review
- Journal of Applied Statistics
- Journal of Economic Surveys
- Journal of Economics & Management Strategy
- Journal of Nonparametric Statistics
- Journal of Official Statistics
- Journal of Statistical Computation and Simulation
- Journal of the American Statistical Association
- Journal of the Royal Statistical Society: Series A (Statistics in Society)
- Journal of the Royal Statistical Society: Series B (Statistical Methodology)
- Journal of the Royal Statistical Society: Series C (Applied Statistics)
- Journal of Time Series Analysis

مجله‌های الکترونیکی موجود در کتابخانه‌ی پژوهشکده‌ی آمار

- ▶ Mathematical Population Studies: An International Journal of Mathematical Demography
- ▶ Oxford Bulletin of Economics and Statistics
- ▶ Scandinavian Journal of Statistics
- ▶ Sequential Analysis: Design Methods & Applications
- ▶ Survey Methodology
- ▶ Significance
- ▶ Sociological Methodology
- ▶ Statistica Neerlandica
- ▶ Statistics :A Journal of Theoretical and Applied Statistics
- ▶ Stochastic Analysis and Applications
- ▶ Stochastic Models
- ▶ Stochastics: An International Journal of Probability and Stochastic Processes
- ▶ Teaching Statistics